

Rok 1911.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXXIV. — Wydana i rozesłana dnia 2. maja 1911.

Treść: № 81. Międzynarodowy układ sanitarny, zawarty między Austro-Węgrami, Niemcami, Belgią, Brazylią, Hiszpanią, Stanami Zjednoczonymi Ameryki północnej, Francją, Wielką Brytanią, Włochami, Luksemburgiem, Czarnogórą, Niderlandami, Persją, Rumunią, Rosją, Szwajcarią i Egiptem.

81.

Międzynarodowy układ sanitarny z dnia 3. grudnia 1903,

zawarty między Austro-Węgrami, Niemcami, Belgią, Brazylią, Hiszpanią, Stanami Zjednoczonymi Ameryki północnej, Francją, Wielką Brytanią, Włochami, Luksemburgiem, Czarnogórą, Niderlandami, Persją, Rumunią, Rosją, Szwajcarią i Egiptem.

(Podpisany w Paryżu dnia 3. grudnia 1903, ratyfikowany przez Jego c. i k. Apostolską Mość w Wiedniu dnia 25. lutego 1907, dokument ratyfikacyjny złożono w Paryżu dnia 6. kwietnia 1907.)

Nos Franciscus Josephus Primus,
 divina favente clementia Austriae Imperator;
 Apostolicus Rex Hungariae, Rex Bohemiae, Dalmatiae, Croatiae, Slavoniae,
 Galiciae, Lodomeriae et Illyriae; Archidux Austriae; Magnus Dux Cracoviae;
 Dux Lotharingiae, Salisburgi, Styriae, Carinthiae, Carnioliae, Bucovinae,
 superioris et inferioris Silesiae; Magnus Princeps Transilvaniae; Marchio
 Moraviae: Comes Habsburgi et Tirolis etc. etc.

Notum testatumque omnibus et singulis, quorum interest, tenore praesentium
 facimus:

Quum ad res sanitarias tempore morborum pernicialium regulandas cum pluribus potestatibus conventio Lutetiae Parisiorum die tertio mensis decembris anno millesimo nongentesimo tertio tenoris sequentis inita et signata fuit:

(Pierwopis.)

(Przekład.)

Convention.

Sa Majesté l'Empereur d'Allemagne, Roi de Prusse, au nom de l'Empire allemand; Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, Roi de Bohême, etc., etc., et Roi Apostolique de Hongrie; Sa Majesté le Roi des Belges; le Président de la République des États-Unis du Brésil; Sa Majesté le Roi d'Espagne; le Président des États-Unis d'Amérique; le Président de la République Française; Sa Majesté le Roi du Royaume-Uni de la Grande-Bretagne et d'Irlande et des Territoires Britanniques au delà des Mers, Empereur des Indes; Sa Majesté le Roi des Hellènes; Sa Majesté le Roi d'Italie; Son Altesse Royale le Grand Duc de Luxembourg; Son Altesse Royale le Prince de Monténégro; Sa Majesté la Reine des Pays-Bas; Sa Majesté le Shah de Perse; Sa Majesté le Roi du Portugal et des Algarves; Sa Majesté le Roi de Roumanie; Sa Majesté l'Empereur de Toutes les Russies; Sa Majesté le Roi de Serbie; le Conseil Fédéral Suisse, et Son Altesse le Khédive d'Égypte, agissant dans les limites des pouvoirs à lui conférés par les firmans impériaux,

Ayant jugé utile d'arrêter, dans un même arrangement, les mesures propres à sauvegarder la santé publique contre l'invasion et la propagation de la peste et du choléra et désirant reviser, en les complétant, les Conventions sanitaires internationales actuellement en vigueur, ont nommé pour Leurs Plénipotentiaires, savoir:

Sa Majesté l'Empereur d'Allemagne, Roi de Prusse:

M. le Comte de Groeben, Conseiller de Légation et Premier Secrétaire à l'Ambassade Impériale d'Allemagne à Paris;

M. Bumm, Conseiller intime supérieur de Régence, Membre du Conseil sanitaire de l'Empire;

Układ.

Najjaśniejszy Cesarz niemiecki, Król pruski w imieniu Państwa niemieckiego; Najjaśniejszy Cesarz austriacki, Król Czech itd. itd. i Apostolski Król Węgier; Najjaśniejszy Król Belgów; Prezydent Rzeczypospolitej Stanów Zjednoczonych brazylijskich; Najjaśniejszy Król hiszpański; Prezydent Stanów Zjednoczonych amerykańskich; Prezydent Rzeczypospolitej francuskiej; Najjaśniejszy Król zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandyi oraz brytańskich obszarów zamorskich, Cesarz indyjski; Najjaśniejszy Król Hellenów; Najjaśniejszy Król włoski; Jego Królewska Wysokość Wielki Książę luksemburski; Jego Królewska Wysokość Książę czarnogórski; Najjaśniejsza Królowa niderlandzka; Najjaśniejszy Szah perski; Najjaśniejszy Król portugalski i algarbski; Najjaśniejszy Król rumuński; Najjaśniejszy Cesarz wszech Rosyan; Najjaśniejszy Król serbski; Rada związkowa szwajcarska i Jego Wysokość Khedyw egipski, działający w granicach upoważnieni, nadanych mu firmanami cesarskimi,

uznawszy za pożądane, zestawić w jedną całość zarządzenia, nadające się do ochrony zdrowia publicznego przed zawleczeniem i rozszerzaniem dżumy i cholery, tudzież ożywieni chęcią rewizyjną i uzupełnienia obowiązujących obecnie międzynarodowych układów sanitarnych, zamianowali swoimi pełnomocnikami:

Najjaśniejszy Cesarz niemiecki, Król pruski:

Hrabiego Groebena, Swego radcę legacyjnego i pierwszego sekretarza cesarsko-niemieckiej Ambasady w Paryżu,

pana Bumma, tajnego starszego radcę rządu i członka państwowej Rady zdrowia;

M. le Docteur Gaffky, Conseiller intime de Médecine Grand ducal Hessois et Professeur à l'Université de Giessen, Membre du Conseil sanitaire de l'Empire;

M. le Docteur Nocht, Médecin du port de Hambourg, Membre du Conseil sanitaire de l'Empire;

Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, Roi de Bohême, etc., etc., et Roi Apostolique de Hongrie:

M le Chevalier Alexandre de Suzzara, Chef de Section au Ministère Impérial et Royal des Affaires étrangères, Commandeur de l'Ordre de François-Joseph, Chevalier de troisième classe de l'Ordre de la Couronne de Fer;

M. Noël Ebner d'Ebenthal, Président de l'Administration maritime Impériale et Royale à Trieste, Chevalier des Ordres de Léopold et de François-Joseph;

M. Joseph Daimer, Conseiller au Ministère Impérial Royal de l'Intérieur, Chevalier de troisième classe de l'Ordre de la Couronne de Fer, Chevalier de l'Ordre de François-Joseph;

M. Kornel Chyzer, Conseiller au Ministère Royal Hongrois de l'Intérieur, Chevalier des Ordres de Léopold et de François-Joseph;

M: Ernest Roediger, Conseiller de Section;

Sa Majesté le Roi des Belges:

M. Beco, Secrétaire général du Ministère de l'Agriculture, chargé de la Direction générale du Service de Santé et de l'Hygiène publique, Commandeur de l'Ordre de Léopold, décoré de la Croix civique de 1re classe;

Le Président de la République des États-Unis du Brésil:

M. G. de Piza, Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire près le Président de la République Française;

Sa Majesté le Roi d'Espagne:

M. Fernand Jordan de Urries y Ruiz de Arana, Marquis de Novallas, Chambellan de Sa Majesté, Premier Secrétaire de l'Ambassade Royale d'Espagne à Paris, Commandeur de l'Ordre de Charles III;

Le Président des États-Unis d'Amérique:

M. le Docteur H. D. Gedding, Chirurgien général adjoint du Service de la santé et de l'Hôpital de la Marine;

pana Dra Gaffky, wielkoksiążęco-heskiego tajnego radcę medycynalnego i profesora uniwersytetu w Giessen, członka państwowej Rady zdrowia;

pana Dra Nochta, lekarza portowego w Hamburgu, członka państwowej Rady zdrowia;

Najjaśniejszy Cesarz austriacki, Król Czech itd. itd. i Apostolski Król Węgier:

Pana Aleksandra de Suzzara, szefa sekcji w c. i k. Ministerstwie spraw zewnętrznych, komandora orderu Franciszka Józefa, kawalera orderu Żelaznej Korony III. klasy,

pana Natalisa Ebnera v. Ebenthal, prezesa c. k. Władzy morskiej w Tryeście, kawalera orderów Leopolda i Franciszka Józefa,

pana Józefa Daimera, radcę ministeryjnego w c. k. Ministerstwie spraw wewnętrznych, kawalera orderu Żelaznej Korony III. klasy, kawalera orderu Franciszka Józefa,

pana Kornela Chyzera, radcę ministeryjnego w królewsko-węgierskim Ministerstwie spraw wewnętrznych, kawalera orderów Leopolda i Franciszka Józefa,

pana Ernesta Roedigera, radcę sekcyjnego;

Najjaśniejszy Król Belgów:

Pana Beco, generalnego sekretarza w Ministerstwie rolnictwa, kierownika generalnej dyrekcji służby zdrowia i hygiény publicznej, komandora orderu Leopolda, ozdobionego krzyżem cywilnym I. klasy;

Prezydent Rzeczypospolitej Stanów Zjednoczonych brazylijskich:

Pana G. de Piza, Swego nadzwyczajnego posła i upelnomocionego ministra przy Prezydencie Rzeczypospolitej francuskiej;

Najjaśniejszy Król hiszpański:

Pana Fernanda Jordana de Urries y Ruiz de Arana, markiza de Novallas, Swego podkomorzego, pierwszego sekretarza królewsko-hiszpańskiej Ambasady w Paryżu, komandora orderu Karola III;

Prezydent Stanów Zjednoczonych amerykańskich:

Pana Dra H. D. Geddinga, generalnego chirurga, przydzielonego do służby zdrowia i do szpitala marynarki,

M. Frank Anderson, Inspecteur médical de la Marine;

Le Président de la République Française:

M. Camille Barrère, Ambassadeur de la République Française près S. M. le Roi d'Italie, Grand Officier de l'Ordre national de la Légion d'honneur;

M. Georges Louis, Ministre Plénipotentiaire de 1re classe, Directeur des Consulats et des Affaires commerciales au Ministère des Affaires Étrangères, Officier de l'Ordre national de la Légion d'honneur;

M. le Professeur Brouardel, Doyen honoraire de la Faculté de médecine de Paris, Président du Comité consultatif d'Hygiène publique de France, Membre de l'Institut et de l'Académie de médecine, Grand Officier de l'Ordre national de la Légion d'honneur;

M. Henri Monod, Conseiller d'État, Directeur de l'Assistance et de l'Hygiène publiques au Ministère de l'Intérieur, Membre de l'Académie de médecine, Commandeur de l'Ordre national de la Légion d'honneur;

M. le Docteur Emile Roux, Sous-Directeur de l'Institut Pasteur, Vice-Président du Comité consultatif d'Hygiène publique de France, Membre de l'Académie des sciences et de l'Académie de médecine, Commandeur de l'Ordre national de la Légion d'honneur;

M. Jacques de Cazotte, Sous-Directeur des Affaires Consulaires au Ministère des Affaires Étrangères, Officier de l'Ordre national de la Légion d'honneur;

Sa Majesté le Roi du Royaume-Uni de la Grande-Bretagne et d'Irlande et des Territoires Britanniques au delà des Mers, Empereur des Indes:

M. Maurice William Ernest de Bunsen, Ministre Plénipotentiaire, faisant fonctions de Premier Secrétaire à l'Ambassade Royale britannique à Paris, Commandeur de l'Ordre Royal de Victoria, Compagnon de l'Ordre du Bain;

M. le Docteur Théodore Thomson, du „Local Government Board“;

M. le Docteur Frank Gerard Clemow, Délégué de la Grande-Bretagne au Conseil supérieur de santé de Constantinople;

M. Arthur David Alban, Consul de S. M. Britannique au Caire;

Sa Majesté le Roi des Hellènes:

M. Delyanni, Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire près le Président de la

pana Franka Andersona, inspektora lekarskiego marynarki;

Prezydent Rzeczypospolitej francuskiej:

Pana Kamila Barrère, ambasadora Rzeczypospolitej francuskiej przy Najjaśniejszym Królu włoskim, wielkiego oficera orderu Legii honorowej,

pana Jerzego Louis, uprawnionego ministra pierwszej klasy, dyrektora konsulatów i spraw handlowych w Ministerstwie spraw zewnętrznych, oficera orderu Legii honorowej,

profesora Brouardel, honorowego dziekana paryskiego wydziału lekarskiego, prezydenta Komitetu doradczego w sprawach hygiény publicznej we Francji, członka instytutu i akademii lekarskiej, wielkiego oficera orderu Legii honorowej,

pana Henryka Monod, radcę stanu, dyrektora dla spraw pomocy i hygiény publicznej w Ministerstwie spraw wewnętrznych, członka akademii lekarskiej, komandora orderu Legii honorowej,

pana Dra Emila Roux, wicedyrektora zakładu Pasteura, wiceprezydenta Komitetu doradczego w sprawach hygiény publicznej we Francji, członka akademii umiejętności i akademii lekarskiej, komandora orderu Legii honorowej,

pana Jakóba de Cazotte, wicedyrektora spraw konsularnych w Ministerstwie spraw zewnętrznych, oficera orderu Legii honorowej;

Najjaśniejszy Król zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii oraz brytyjskich obszarów zamorskich, Cesarz indyjski:

Pana Maurycego Williama Ernesta de Bunsen, uprawnionego ministra, pełniącego czynności pierwszego sekretarza królewskiej wielkobrytyjskiej Ambasady w Paryżu, komandora królewskiego orderu Wiktoryi, kawalera orderu Łazni,

pana Dra Teodora Thomsona, członka „Local Government Board“,

pana Dra Franka Gerarda Clemowa, wielkobrytyjskiego delegata w konstantynopolitańskiej Najwyższej Radzie zdrowia,

pana Artura Dawida Albana, konsula Najjaśniejszego Króla Wielkiej Brytanii w Kairze;

Najjaśniejszy Król Hellenów:

Pana Delyanni, Swego nadzwyczajnego posła i uprawnionego ministra przy Prezydencie

République Française, Grand Commandeur de l'Ordre Royal du Sauveur;

M. le Docteur S. Glado, Médecin de la Légation Royale Hellénique, à Paris;

Sa Majesté le Roi d'Italie:

M. le Commandeur Rocco Santoliuido, Directeur général de la Santé publique d'Italie;

M. le Marquis Paulucci de Calboli, Conseiller à l'Ambassade Royale d'Italie à Paris;

M. le Chevalier Adolphe Cotta, Chef du bureau des Affaires générales à la Direction générale de la Santé publique d'Italie;

Son Altesse Royale le Grand Duc de Luxembourg:

M. Vannerus, Chargé d'affaires de Luxembourg à Paris;

Son Altesse Royale le Prince de Monténégro:

M. le Chevalier Alexandre de Suzzara, Chef de Section au Ministère Impérial et Royal des Affaires Étrangères d'Autriche-Hongrie, Commandeur de l'Ordre de François-Joseph, Chevalier de troisième classe de l'Ordre de la Couronne de Fer;

Sa Majesté la Reine des Pays-Bas:

M. le Baron W. B. R. de Welderen-Rengers, Conseiller de la Légation Royale des Pays-Bas à Paris;

M. le Docteur W. P. Ruijsch, Inspecteur général du Service sanitaire dans la Hollande méridionale et la Zélande, Membre du Conseil supérieur d'Hygiène;

M. le Docteur C. Stékolis, Délégué des Pays-Bas au Conseil supérieur de santé de Constantinople;

M. A. Plate, Président de la Chambre de Commerce de Rotterdam, Membre extraordinaire du Conseil supérieur d'Hygiène;

Sa Majesté le Schah de Perse:

M. le Général Nazare Aga Yémin-es-Saltané, Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire près le Président de la République Française, titulaire du portrait du Schah en diamants, Grand Cordon de l'Ordre du Lion et du Soleil en diamants;

Rzeczypospolitej francuskiej, wielkiego komandora królewskiego orderu Zbawiciela,

pana Dra S. Glado, lekarza królewsko-greckiego Poselstwa w Paryżu;

Najjaśniejszy Król włoski:

Komandora Rocco Santoliuido, generalnego dyrektora publicznej pieczy zdrowia we Włoszech,

markiza Paulucci de Calboli, radcę ambasady przy królewsko-włoskiej Ambasadzie w Paryżu,

kawalera Adolfa Cotta, naczelnika biura dla spraw ogólnych w Generalnej Dyrekcyi dla publicznej pieczy zdrowia we Włoszech;

Jego Królewska Wysokość Wielki Księże luksemburski:

Pana Vannerusa, pełnomocnika luksemburskiego w Paryżu;

Jego Królewska Wysokość Księże czarnogórski:

Pana Aleksandra de Suzzara, szefa sekcji w c. i k. austriacko-węgierskim Ministerstwie spraw zewnętrznych, komandora orderu Franciszka Józefa, kawalera orderu Żelaznej Korony III. klasy:

Najjaśniejsza Królowa niderlandzka:

Barona W. B. R. de Welderen-Rengers, radcę legacyjnego przy królewsko-niderlandzkim Poselstwie w Paryżu,

pana Dra W. P. Ruijsch, generalnego inspektora służby zdrowia w południowej Hollandii i Zelandii, członka najwyższej Rady zdrowia,

pana Dra C. Stékolis, niderlandzkiego delegata w konstantynopolitańskiej Najwyższej Radzie zdrowia,

pana A. Plate, prezydenta Izby handlowej w Rotterdamie, nadzwyczajnego członka Najwyższej Rady zdrowia;

Najjaśniejszy Szah perski:

Generała Nazara Aga Yémin-es-Saltané, Swego nadzwyczajnego posła i upelnomocnionego ministra przy Prezydencie Rzeczypospolitej francuskiej, tytularnego posiadacza portretu Szaha w brylantach, kawalera wielkiej wstęgi orderu Lwa i Słońca w brylantach;

Sa Majesté le Roi de Portugal et des Algarves:

M. le Docteur José Joaquim da Silva Amado, du Conseil de S. M. Très Fidèle, Professeur à l'Institut d'Hygiène de Lisbonne, Vice-Président de l'Académie royale des Sciences, Commandeur de l'Ordre de Saint-Jacques;

Sa Majesté le Roi de Roumanie:

M. Grégoire G. Ghika, Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire près le Président de la République Française, Grand Officier de l'Ordre de l'Étoile de Roumanie, Grand Officier de l'Ordre de la Couronne de Roumanie;

M. le Docteur Jean Cantacuzène, Membre du Conseil sanitaire supérieur de Roumanie;

Sa Majesté l'Empereur de Toutes les Russies:

M. Platon de Waxel, Conseiller d'État actuel, Grand Cordon de l'Ordre de Saint-Stanislas;

Sa Majesté le Roi de Serbie:

M. le Docteur Michel Popovitch, Chargé d'Affaires de Serbie à Paris;

Le Conseil Fédéral Suisse:

M. Charles Édouard Lardy, Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire de la Confédération Suisse près le Président de la République Française;

M. le Docteur F. Schmid, Directeur du Bureau sanitaire Fédéral;

et

Son Altesse le Khédive d'Égypte:

Mohamed Chérif Pacha, Sous-Secrétaire d'État au Ministère des Affaires Étrangères, Grand Cordon de l'Ordre du Medjidié, Grand Officier de l'Ordre de l'Osmanié;

M. le Docteur Marc Armand Ruffer, Président du Conseil sanitaire maritime et quarantenaire d'Égypte, Grand Officier des Ordres de l'Osmanié et du Medjidié;

Lesquels, ayant échangé leurs pleins pouvoirs trouvés en bonne et due forme, sont convenus des dispositions suivantes:

Najjaśniejszy Król portugalski i algarbski:

Pana Dra José Joachima da Silva Amado, członka rady Jego Najwierniejszej Mości, profesora Zakładu hygiény w Lizbonie, wiceprezydenta królewskiej akademii umiejętności, komandora orderu świętego Jakuba;

Najjaśniejszy Król rumuński:

Pana Grzegorza G. Ghikę, Swego nadzwyczajnego posła i uprawnionego ministra przy Prezydencie Rzeczypospolitej francuskiej, wielkiego oficera orderu Gwiazdy rumuńskiej, wielkiego oficera orderu Korony rumuńskiej,

pana Dra Jana Cantacuzène, członka rumuńskiej Najwyższej Rady zdrowia;

Najjaśniejszy Cesarz wszech Rosyan:

Pana Platona de Waxela, rzeczywistego radcę stanu, kawalera wielkiej wstęgi orderu świętego Stanisława;

Najjaśniejszy Król serbski:

Pana Dra Michała Popovića, pełnomocnika serbskiego w Paryżu;

Rada związkowa szwajcarska:

Pana Karola Edwarda Lardy, nadzwyczajnego posła i uprawnionego ministra Związku szwajcarskiego przy Prezydencie Rzeczypospolitej francuskiej,

pana Dra F. Schmid a, dyrektora związkowego Urzędu zdrowia,

a

Jego Wysokość Khedyw egipski:

Mohameda Cherifa Paszę, podsekretarza stanu w Ministerstwie spraw zewnętrznych, kawalera wielkiej wstęgi orderu Medjidie, wielkiego oficera orderu Osmanie,

pana Dra Marka Armanda Ruffera, prezydenta egipskiej Rady zdrowia morskiej i kwarantanowej, wielkiego oficera orderów Osmanie i Medjidie,

którzy po wymianie pełnomocnictw, uznanych za dobre i należyte co do formy, zgodzili się na postanowienia następujące.

Titre I.

Dispositions générales.

Chapitre I.

Prescriptions à observer par les pays signataires de la Convention dès que la peste ou le choléra apparaît sur leur territoire.

Section I.

Notification et communications ultérieures aux autres pays.

Article premier.

Chaque Gouvernement doit notifier immédiatement aux autres Gouvernements la première apparition sur son territoire de cas avérés de peste ou de choléra.

Art. 2.

Cette notification est accompagnée ou très promptement suivie de renseignements circonstanciés sur:

- 1° l'endroit où la maladie est apparue;
- 2° la date de son apparition, son origine et sa forme;
- 3° le nombre des cas constatés et celui des décès;
- 4° pour la peste: l'existence, parmi les rats ou les souris, de la peste ou d'une mortalité insolite;
- 5° les mesures immédiatement prises à la suite de cette première apparition.

Art. 3.

La notification et les renseignements prévus aux articles 1 et 2 sont adressés aux agences diplomatiques ou consulaires dans la capitale du pays contaminé.

Pour les pays qui n'y sont pas représentés, ils sont transmis directement par télégraphe aux Gouvernements de ces pays.

Art. 4.

La notification et les renseignements prévus aux articles 1 et 2 sont suivis de communications ultérieures données d'une façon régulière, de manière à tenir les Gouvernements au courant de la marche de l'épidémie.

Ces communications, qui se font au moins une fois par semaine et qui sont aussi complètes que possible, indiquent plus particulièrement les

Tytuł I.

Postanowienia ogólne.

Część I.

Przepisy, do których mają stosować się państwa, podpisujące konwencję, w razie pojawienia się dżumy lub cholery na ich obszarach.

Rozdział I.

Doniesienia i dalsze uwiadomienia, przesyłane innym krajom.

Artykuł 1.

Każdy rząd powinien uwiedomić zaraz inne rządy o pierwszym pojawieniu się na swym obszarze stwierdzonych wypadków dżumy lub cholery.

Artykuł 2.

Do uwiadomienia tego należy dołączyć albo przesyłać dodatkowo jak najspieszniej dokładne daty:

1. co do miejsca, gdzie choroba pojawiła się;
2. co do chwili jej pojawienia się, jej źródła i postaci;
3. co do ilości stwierdzonych wypadków choroby i śmierci;
4. przy dżumie co do istnienia dżumy lub niezwykłej śmiertelności wśród szczurów i myszy;
5. co do zarządzeń, wydanych niezwłocznie wskutek tego pierwszego pojawienia się choroby.

Artykuł 3.

Doniesienia i uwiadomienia, o których mowa w artykule 1. i 2., należy przesyłać reprezentacyom dyplomatycznym lub konsularnym w stolicy kraju zapowietrzonego.

Dla krajów, które nie mają tam zastępstwa, należy je przesyłać drogą telegraficzną wprost odpowiednim rządom.

Artykuł 4.

Po doniesieniu i uwiadomieniach, o których mowa w artykule 1. i 2., powinno się przesyłać regularnie dalsze uwiadomienia tak, aby rządy były informowane ciągle o przebiegu zarazy.

Uwiadomienia te, które przesyła się przynajmniej raz na tydzień, a które powinny być jak najzupełniejsze, mają określać dokładniej zarządzenia,

précautions prises en vue de combattre l'extension de la maladie.

Elles doivent préciser: 1° les mesures prophylactiques appliquées relativement à l'inspection sanitaire ou à la visite médicale, à l'isolement et à la désinfection; 2° les mesures exécutées au départ des navires pour empêcher l'exportation du mal et spécialement, dans le cas prévu par le 4° de l'article 2 ci-dessus, les mesures prises contre les rats.

Art. 5.

Le prompt et sincère accomplissement des prescriptions qui précédent est d'une importance primordiale.

Les notifications n'ont de valeur réelle que si chaque Gouvernement est prévenu lui-même, à temps, des cas de peste, de choléra et des cas douteux survenus sur son territoire. On ne saurait donc trop recommander aux divers Gouvernements de rendre obligatoire la déclaration des cas de peste et des cas de choléra, et de se tenir renseignés sur toute mortalité insolite des rats ou des souris, notamment dans les ports.

Art. 6.

Il est entendu que les pays voisins se réservent de faire des arrangements spéciaux en vue d'organiser un service d'informations directes entre les chefs des administrations des frontières.

Section II.

Conditions qui permettent de considérer une circonscription territoriale comme contaminée ou redevenue saine.

Art. 7.

La notification d'un premier cas de peste ou de choléra n'entraîne pas contre la circonscription territoriale où il s'est produit, l'application des mesures prévues au chapitre II ci-après.

Mais, lorsque plusieurs cas de peste non importés se sont manifestés ou que les cas de choléra forment foyer, la circonscription est déclarée contaminée.

Art. 8.

Pour restreindre les mesures aux seules régions atteintes, les Gouvernements ne doivent les appliquer qu'aux provenances des circonscriptions contaminées.

On entend par le mot *circonscription* une partie de territoire bien déterminée dans les ren-

wydane dla przeszkodzenia rozszerzaniu się choroby.

Muszą one podawać: 1. środki zapobiegawcze, zaprowadzone co do nadzoru sanitarnego lub oględzin lekarskich, co do odosobnienia i odkażenia; 2. zarządzenia, przeprowadzane przy odjeździe okrętów dla zapobieżenia zawleczeniu choroby, a zwłaszcza w przypadku, przewidzianym w powyższym artykule 2., pod 4, środki, zarządzane przeciw szczurom.

Artykuł 5.

Szybkie i lojalne przestrzeganie powyższych przepisów ma pierwszorzędne znaczenie.

Doniesienia mają tylko wtedy rzeczywistą wartość, gdy każdy rząd otrzymuje sam dość wcześnie wiadomość o wypadkach dżumy, cholery i wypadkach podejrzanych, które zdarzyły się na jego obszarze. Zaleca się więc poszczególnym rządom jak najgoręcej, aby zaprowadziły obowiązek donoszenia o wypadkach dżumy i cholery i informowały się o każdej niezwykłej śmiertelności wśród szczurów i myszy, zwłaszcza w przystaniach.

Artykuł 6.

Kraje sąsiadujące mogą zawrzeć osobne układy co do urządzenia bezpośredniej służby informacyjnej pomiędzy naczelnikami władz administracyjnych w obszarze granicznym.

Rozdział II.

Warunki, wśród których można uważać pewien obszar miejscowy za zapowietrzony lub wolny znowu od zarazy.

Artykuł 7.

Doniesienie o pierwszym wypadku dżumy lub cholery nie powoduje jeszcze zastosowania środków, przewidzianych w następującej części II., do obszaru miejscowego, w którym wypadek ten zaszedł.

Jeżeli jednak pojawiło się kilka niezawleczych wypadków dżumy albo jeżeli wypadki cholery wytworzyły ognisko, należy uznać obszar odnośny za zapowietrzony.

Artykuł 8.

Aby ograniczyć zarządzenia wyłącznie tylko na dotknięte zarazą okolice, powinny rządy stosować je jedynie do provenienicy z obszarów zapowietrzonych.

Przez określenie „obszar” rozumie się całość terytorium, oznaczoną dokładnie w wyjaśnieniach,

seignements qui accompagnent ou suivent la notification, ainsi: une province, un „gouvernement“, un district, un département, un canton, une île, une commune, une ville, un quartier de ville, un village, un port, un polder, une agglomération, etc., quelles que soient l'étendue et la population de ces portions de territoire.

Mais cette restriction limitée à la circonscription contaminée ne doit être acceptée qu'à la condition formelle que le Gouvernement du pays contaminé prenne les mesures nécessaires: 1° pour prévenir, à moins de désinfection préalable, l'exportation des objets visés aux 1° et 2° de l'article 12, provenant de la circonscription contaminée, et 2° pour combattre l'extension de l'épidémie.

Quand une circonscription est contaminée, aucune mesure restrictive n'est prise contre les provenances de cette circonscription, si ces provenances l'ont quittée cinq jours au moins avant le début de l'épidémie.

Art. 9.

Pour qu'une circonscription ne soit plus considérée comme contaminée il faut la constatation officielle:

1° qu'il n'y a eu ni décès ni cas nouveau de peste ou de choléra depuis cinq jours soit après l'isolement *), soit après la mort ou la guérison du dernier pesteux ou cholérique;

2° que toutes les mesures de désinfection ont été appliquées, et, s'il s'agit de cas de peste, que les mesures contre les rats ont été exécutées.

Chapitre II.

Mesures de défense par les autres pays contre les territoires déclarés contaminés.

Section I.

Publication des mesures prescrites.

Art. 10.

Le Gouvernement de chaque pays est tenu de publier immédiatement les mesures qu'il croit devoir prescrire au sujet des provenances d'un pays ou d'une circonscription territoriale contaminés.

Il communique aussitôt cette publication à l'agent diplomatique ou consulaire du pays contaminé,

*) Le mot „isolement“ signifie: isolement du malade, des personnes qui lui donnent des soins d'une façon permanente et interdiction des visites de toute autre personne.

udzielonych równocześnie z doniesieniem lub przesłanych w ślad za niem, jako to: prowincję, gubernię, powiat, departament, kanton, wyspę, gminę, miasto, dzielnicę miejską, wieś, przystań, osadę itd. bez względu na rozległość i zaludnienie tych części terytorium.

To ograniczenie do obszaru zapowietrzonego jest jednak dopuszczalne tylko pod tym wyraźnym warunkiem, że rząd kraju zapowietrzonego wyda potrzebne zarządzenia: 1. w celu powstrzymania wwozu przedmiotów, wymienionych w artykule 12., pod 1 i 2, a pochodzących z obszaru zapowietrzonego, bez ich poprzedniego odkażenia, a 2. w celu zapobieżenia rozszerzeniu się zarazy.

Gdy pewien obszar jest zapowietrzony, nie zaraździ się ograniczeń obrotowych względem tych przedmiotów, z obszaru tego pochodzących, które odeszły przynajmniej na pięć dni przed wybuchem zarazy.

Artykuł 9.

Aby pewien obszar nie był już uważany za zapowietrzony, musi być stwierdzone urzędownie:

1. że w ciągu 5 dni od chwili odosobnienia *) albo od chwili śmierci lub wyzdrowienia ostatniej osoby, dotkniętej dżumą lub cholera, nie zaszedł żaden dalszy wypadek śmierci lub zasłabnięcia na dżumę lub cholerę;

2. że wykonano wszystkie zarządzenia dezinfekcyjne, a jeżeli chodzi o dżumę, że przeprowadzono zarządzenia przeciw szczurom.

Część II.

Zarządzenia ochronne innych krajów względem obszarów, uznanych za zapowietrzone.

Rozdział I.

Ogłoszenie wydanych zarządzeń.

Artykuł 10.

Rząd każdego kraju jest obowiązany obwieścić zaraz te środki, których zarządzenie uważa za potrzebne wobec proweniencyi z zapowietrzonego kraju lub zapowietrzonego obszaru.

O ogłoszeniu tem uwiadamia on zaraz zastępcę dyplomatycznego lub konsularnego kraju zapowietrzo-

*) Wyraz „odosobnienie“ oznacza: odosobnienie chorego i osób, które go stale pielęgnują, tudzież zakaz odwiedzin ze strony każdej innej osoby.

tésidant dans sa capitale, ainsi qu'aux Conseils sanitaires internationaux.

Il est également tenu de faire connaître, par les mêmes voies, le retrait de ces mesures ou les modifications dont elles seraient l'objet.

A défaut d'agence diplomatique ou consulaire dans la capitale, les communications sont faites directement au Gouvernement du pays intéressé.

Section II.

Marchandises. — Désinfection. — Importation et transit. — Bagages.

Art. 11.

Il n'existe pas de marchandises qui soient par elles-mêmes capables de transmettre la peste ou le choléra. Elles ne deviennent dangereuses qu'au cas où elles ont été souillées par des produits pestifères ou cholériques.

Art. 12.

La désinfection ne peut être appliquée qu'aux marchandises et objets que l'autorité sanitaire locale considère comme contaminés.

Toutefois, les marchandises ou objets énumérés ci-après peuvent être soumis à la désinfection ou même prohibés à l'entrée, indépendamment de toute constatation qu'ils seraient ou non contaminés:

1° Les linge de corps, hardes et vêtements portés (effets à usage), les literies ayant servi.

Lorsque ces objets sont transportés comme bagages ou à la suite d'un changement de domicile (effets d'installation), ils ne peuvent être prohibés et sont soumis au régime de l'article 19.

Les paquets laissés par les soldats et les matelots et renvoyés dans leur patrie après décès, sont assimilés aux objets compris dans le premier alinéa du 1°.

2° Les chiffons et drilles, à l'exception, quan- au choléra, des chiffons comprimés qui sont trans- portés comme marchandises en gros par ballots cerclés.

Ne peuvent être interdits les déchets neufs provenant directement d'ateliers de filature, de tissage, de confection ou de blanchiment; les laines artificielles (Kunstwolle, Shoddy) et les rognures de papier neuf.

Art. 13.

Il n'y a pas lieu d'interdire le transit des marchandises et objets spécifiés aux 1° et 2° de l'article

nego, rezydującego w jego stolicy, oraz międzynarodowe rady zdrowia.

Tą samą drogą powinien rzad ten oznajmić także zniesienie lub zmianę wspomnianych zarządzeń.

Jeżeli w stolicy niema zastępstwa dyplomatycznego lub konsularnego, przesyła się uwiadomienia wprost rządowi odnośnego kraju.

Rozdział II.

Odkażanie towarów. Dowóz i przewóz. Pakunek podrózny.

Artykuł 11.

Niema takich towarów, które mogłyby same przez się rozszerzyć dżumę lub cholerę. Stają się one niebezpiecznymi tylko w tym wypadku, gdy są zanieczyszczone produktami dżumy lub cholery.

Artykuł 12.

Odkażanie wolno stosować tylko do towarów i przedmiotów, które miejscowa władza zdrowia uzna za zapowietrzone.

Można jednak poddać odkażeniu wymienione w dalszym ciągu towary i przedmioty albo nawet zakazać ich dowozu niezależnie od badania, czy są zapowietrzone lub nie:

1. Używaną bieliznę i odzież (przedmioty użytkowe), używaną pościel.

Jeżeli przedmioty te przewozi się jako pakunek podrózny lub wskutek zmiany mieszkania (przedmioty należące do urządzenia), wówczas nie można odmówić ich przewozu i należy postąpić z nimi w sposób, wspomniany w artykule 19.

Z pakietami, pozostawionymi przez żołnierzy i majtków, które po ich śmierci zwraca się do kraju ojczystego, należy postąpić w ten sam sposób jak z przedmiotami, wymienionymi pod 1 w ustępie pierwszym.

2. Gałgany i szmaty, wyjawszy, jeżeli chodzi o cholerę, gałgany prasowane, przewożone hurtownie jako towary w balach, związanych obręczami.

Świeże odpadki, pochodzące wprost z przędzalni, tkalni, zakładów konfekcyjnych lub blicharni, wełna sztuczna, shoddy i odpadki nowego papieru nie mogą być objęte zakazem.

Artykuł 13.

Nie można zakazać przewozu towarów i przedmiotów, wymienionych pod 1 i 2 w artykule

qui précède, s'ils sont emballés de telle sorte qu'ils ne puissent être manipulés en route.

De même, lorsque les marchandises ou objets sont transportés de telle façon qu'en cours de route ils n'aient pu être en contact avec les objets souillés, leur transit à travers une circonscription territoriale contaminée ne doit pas être un obstacle à leur entrée dans le pays de destination.

Art. 14.

Les marchandises et objets spécifiés aux 1° et 2° de l'article 12 ne tombent pas sous l'application des mesures de prohibition à l'entrée, s'il est démontré à l'autorité du pays de destination qu'ils ont été expédiés cinq jours au moins avant le début de l'épidémie.

Art. 15.

Le mode et l'endroit de la désinfection, ainsi que les procédés à employer pour assurer la destruction des rats, sont fixés par l'autorité du pays de destination. Ces opérations doivent être faites de manière à ne détériorer les objets que le moins possible.

Il appartient à chaque État de régler la question relative au paiement éventuel de dommages-intérêts résultant de la désinfection ou de la destruction des rats.

Si, à l'occasion des mesures prises pour assurer la destruction des rats à bord des navires, des taxes sont perçues par l'autorité sanitaire, soit directement, soit par l'intermédiaire d'une société ou d'un particulier, le taux de ces taxes doit être fixé par un tarif publié d'avance et établi de façon à ce qu'il ne puisse résulter de l'ensemble de son application une source de bénéfice pour l'État ou pour l'Administration sanitaire.

Art. 16.

Les lettres et correspondances, imprimés, livres, journaux, papiers d'affaires, etc. (non compris les colis postaux), ne sont soumis à aucune restriction ni désinfection.

Art. 17.

Les marchandises, arrivant par terre ou par mer, ne peuvent être retenues aux frontières ou dans les ports.

Les seules mesures qu'il soit permis de prescrire à leur égard sont spécifiées dans l'article 12 ci-dessus.

poprzedzającym, jeżeli one są tak opakowane, iż wszelka manipulacja z nimi jest podczas drogi wykluczona.

Również przy towarach lub przedmiotach, przewożonych w ten sposób, iż nie mogły w czasie drogi wejść w styczność z przedmiotami, zanieczyszczonymi materyami zarazkowymi, nie stanowi ich przewóz przez zapowietrzony obszar miejscowości przeszkody pod względem dowozu do kraju przeznaczenia.

Artykuł 14.

Zakazy dowozu nie mają zastosowania do towarów i przedmiotów, wymienionych w artykule 12, pod 1 i 2, jeżeli wykazano władzy kraju przeznaczenia, iż towary te i przedmioty wysłano najmniej na pięć dni przed wybuchem zarazy.

Artykuł 15.

Władza kraju przeznaczenia oznaczy sposób i miejsce odkażenia oraz postępowanie, które ma być zastosowane dla wygubienia szczurów. Czynności te należy przeprowadzić w taki sposób, aby odnośne przedmioty zostały przez nie jak najmniej uszkodzone.

Uregulowanie kwestyi ewentualnego zwrotu szkody, wynikłej wskutek odkażenia lub tępienia szczurów, pozostawia się każdemu państwu.

Jeżeli władza sanitarna będzie pobierać taksy z powodu zarządzeń, przeprowadzanych w celu wypięcia szczurów na pokładzie okrętów, czy to wprost, czy za pośrednictwem pewnej spółki lub osoby prywatnej, wówczas musi się ustalić stopy taksi w taryfie, ogłoszonej przedtem publicznie i tak ułożonej, aby jej pełne zastosowanie nie mogło stać się źródłem zysku dla państwa lub zarządu sanitarnego.

Artykuł 16.

Listy, korespondencje, druki, książki, dzienniki, papiery handlowe itp. (wyjawszy pakiety pocztowe) nie podlegają ani ograniczeniom dowozowym ani odkażaniu.

Artykuł 17.

Towarów, nadchodzących lądem lub morzem, nie można zatrzymywać na granicach ani w przystaniach.

Jedyne środki, które wolno zarządzić co do nich, są podane wyżej w artykule 12.

Toutefois, si des marchandises, arrivant par mer en vrac ou dans des emballages défectueux, ont été, pendant la traversée, contaminées par des rats reconnus pesteux et si elles ne peuvent être désinfectées, la destruction des germes peut être assurée par leur mise en dépôt pendant une durée maxima de deux semaines.

Il est entendu que l'application de cette dernière mesure ne doit entraîner aucun délai pour le navire ni des frais extraordinaires résultant du défaut d'entreports dans les ports.

Art. 18.

Lorsque des marchandises ont été désinfectées, par application des prescriptions de l'article 12, ou mises en dépôt temporaire, en vertu du 3e alinéa de l'article 17, le propriétaire ou son représentant a le droit de réclamer, de l'autorité sanitaire qui a ordonné la désinfection ou le dépôt, un certificat indiquant les mesures prises.

Art. 19.

Bagages. La désinfection du linge sale, des hardes, vêtements et objets qui font partie de bagages ou de mobiliers (effets d'installation) provenant d'une circonscription territoriale déclarée contaminée, n'est effectuée que dans les cas où l'autorité sanitaire les considère comme contaminés.

Section III.

Mesures dans les ports et aux frontières de mer.

Art. 20.

Classification des navires.

Est considéré comme *infecté* le navire qui a la peste ou le choléra à bord ou qui a présenté un ou plusieurs cas de peste ou de choléra depuis sept jours.

Est considéré comme *suspect* le navire à bord duquel il y a eu des cas de peste ou de choléra au moment du départ ou pendant la traversée, mais aucun cas nouveau depuis sept jours.

Est considéré comme *indemne*, bien que venant d'un port contaminé, le navire qui n'a eu ni cas de peste ou de choléra à bord, soit avant le départ, soit pendant la traversée, soit au moment de l'arrivée.

Art. 21.

Les navires *infectés de peste* sont soumis au régime suivant:

Jeżeli jednak towary, nadchodzące morzem w stanie uszkodzonym albo w wadliwem opakowaniu, zostały w czasie jazdy zanieczyszczone przez szczury, uznane za dotknięte dżumą, i nie mogą być odkażone, wówczas można zapewnić zniszczenie zarodków przez złożenie towarów w składzie na czas co najwyżej dwóch tygodni.

Zastosowanie tego środka nie może oczywiście spowodować dla okrętu ani zwłoki ani nadzwyczajnych wydatków przez to, iż w przystaniach brakuje placów składowych.

Artykuł 18.

Jeżeli towary poddano odkażeniu stosownie do przepisów artykułu 12. albo jeżeli złożono je czasowo na skład według ustępu trzeciego artykułu 17., wówczas ma właściciel albo jego zastępca prawo zażądać od władzy sanitarnej, która zarządziła odkażenie albo złożenie na skład, poświadczania co do wydanych zarządzeń.

Artykuł 19.

Pakunek. Odkażenie brudnej bielizny, starej i używanej odzieży oraz przedmiotów, należących do pakunku podróznego lub sprzętów (urządzenia), które pochodzą z obszaru miejscowości, uznanej za zapowietrzoną, można przeprowadzić tylko wtedy, jeżeli władza zdrowia uznaje je za zapowietrzone.

Rozdział III.

Zarządzenia w przystaniach i na granicach morskich.

Artykuł 20.

Podział okrętów.

Za zapowietrzoną uważa się okręt, który ma dżumę lub cholerę na pokładzie albo na którym zdarzył się w ciągu siedmiu ostatnich dni jeden lub więcej wypadków dżumy lub cholery.

Za podejrzany uważa się okręt, jeżeli w chwili odjazdu lub podczas drogi zdarzyły się na jego pokładzie wypadki dżumy lub cholery, jednak w ciągu ostatnich siedmiu dni nie zaszedł żaden nowy wypadek.

Za niepodejrzany uważa się okręt, nawet gdyby pochodził z przystani zapowietrzonej, jeżeli ani przed odjazdem ani w czasie drogi ani w chwili przyjazdu nie miał na pokładzie wypadków śmierci lub zasłabnięcia na dżumę lub cholerę.

Artykuł 21.

Okręty podejrzane o dżumę podlegają następującemu postępowaniu:

1° visite médicale;

2° les malades sont immédiatement débarqués et isolés;

3° les autres personnes doivent être également débarquées, si possible, et soumises à dater de l'arrivée, soit à une observation*) qui ne dépassera pas cinq jours et pourra être suivie ou non d'une surveillance**) de cinq jours au plus, soit simplement à une surveillance qui ne pourra excéder dix jours.

Il appartient à l'autorité sanitaire du port d'appliquer celle de ces mesures qui lui paraît préférable selon la date du dernier cas, l'état du navire et les possibilités locales;

4° le linge sale, les effets à usage et les objets de l'équipage***) et des passagers qui, de l'avis de l'autorité sanitaire, sont considérés comme contaminés seront désinfectés;

5° les parties du navire qui ont été habitées par des pesteux ou, qui de l'avis de l'autorité sanitaire, sont considérées comme contaminées, doivent être désinfectées;

6° la destruction des rats du navire doit être effectuée avant ou après le déchargement de la cargaison, le plus rapidement possible et, en tout cas, dans un délai maximum de quarante-huit heures, en évitant de détériorer les marchandises, les tôles et les machines.

Pour les navires sur lest, cette opération doit se faire le plus tôt possible avant le chargement.

Art. 22.

Les navires *suspects de peste* sont soumis aux mesures qui sont indiquées sous les n°s 1, 4 et 5 de l'article 21.

En outre, l'équipage et les passagers peuvent être soumis à une surveillance qui ne dépassera pas cinq jours à dater de l'arrivée du navire. On peut,

*) Le mot „observation“ signifie: isolement des voyageurs soit à bord d'un navire, soit dans une station sanitaire, avant qu'ils n'obtiennent la libre pratique.

**) Le mot „surveillance“ signifie que les voyageurs ne sont pas isolés, qu'ils obtiennent tout de suite la libre pratique, mais sont signalés à l'autorité dans les diverses localités où ils se rendent et soumis à un examen médical constatant leur état de santé.

***) Le mot „équipage“ s'applique aux personnes qui font ou ont fait partie de l'équipage ou du personnel de service du bord, y compris les maîtres d'hôtel, garçons, cafedji, etc. C'est dans ce sens qu'il faut comprendre ce mot chaque fois qu'il est employé dans la présente Convention.

1. Badanie lekarskie;

2. chorych musi się zaraz wysadzić na ląd i odosobnić;

3. inne osoby powinno się w miarę możliwości również wysadzić na ląd i poddać od chwili przybycia albo obserwacyi*), która nie ma przekraczać pięciu dni i z którą może lecz nie musi łączyć się nadzór**), trwający najwyżej pięć dni, albo tylko nadzorowi, nie przekraczającemu dziesięciu dni.

Rzeczą władz sanitarnej w przystani jest zastosowanie tego z powyższych zarządzeń, które ze względu na chwilę zdarzenia się ostatniego wypadku, na stan okrętu i stosunki miejscowe zasługuje według jej zdania na pierwszeństwo.

4. Brudną bieliznę, przedmioty użytkowe i ruchomości załogi***) oraz podróżnych, które zdaniem władz sanitarnej są zapowietrzone, musi się odkazić.

5. Te części okrętu, które były zamieszkałe przez chorych na dżumę albo które zdaniem władz sanitarnej należy uważać za zapowietrzone, musi się odkazić.

6. Wyteplenie szczurów okrętowych należy przeprowadzić przed wyładowaniem ładunku lub po niem z wszelkim możliwym pośpiechem, w każdym razie najdalej w ciągu 48 godzin, unikając uszkodzenia towarów, części składowych blaszanych i maszyn.

Na okrętach, które mają tylko balast, powinno się przeprowadzić zarządzenie to z wszelkim możliwym pośpiechem przed rozpoczęciem ładowania.

Artykuł 22.

Okręty podejrzane o dżumę podlegają zarządzeniom, podanym w artykule 21., pod 1, 4 i 5.

Ponadto można poddać załogę i podróżnych nadzorowi, który nie powinien przekraczać pięciu dni, licząc od chwili przybycia okrętu. W ciągu tego

*) Wyraz „Obserwacya“ oznacza: odosobnienie podróżnych przed dopuszczeniem ich do swobodnego obrotu albo na pokładzie okrętu albo w stacyjni sanitarnej.

**) Wyraz „Nadzór“ oznacza, iż podróżni nie będą odosobnieni, owszem dopuszczeni zaraz do swobodnego obrotu, lecz że doniesie się o nich władzom tych miejsc, do których udają się, i podda badaniu lekarskiemu celem stwierdzenia stanu ich zdrowia.

***) Wyraz „Załoga“ obejmuje wszystkie osoby, które należą lub należały do załogi lub personalu służbowego okrętu wraz z zawiadowcami gospodarczymi, kelnerami, cafedji itd. W tem znaczeniu należy rozumieć wyraz ten wszędzie, gdzie tenże przychodzi w układzie niniejszym.

pendant le même temps, empêcher le débarquement de l'équipage, sauf pour raisons de service.

Il est recommandé de détruire les rats du navire. Cette destruction est effectuée, avant ou après le déchargement de la cargaison le plus rapidement possible et, en tout cas, dans un délai maximum de quarante-huit heures, en évitant de détériorer les marchandises, les tôles et les machines.

Pour les navires sur lest, cette opération se fera, s'il y a lieu, le plus tôt possible et, en tout cas, avant le chargement.

Art. 23.

Les navires *indemnes de peste* sont admis à la libre pratique immédiate, quelle que soit la nature de leur patente.

Le seul régime que peut prescrire à leur sujet l'autorité du port d'arrivée consiste dans les mesures suivantes:

1° visite médicale;

2° désinfection du linge sale, des effets à usage et des autres objets de l'équipage et des passagers, mais seulement dans les cas exceptionnels, lorsque l'autorité sanitaire a des raisons spéciales de croire à leur contamination;

3° sans que la mesure puisse être érigée en règle générale, l'autorité sanitaire peut soumettre les navires venant d'un port contaminé à une opération destinée à détruire les rats à bord, avant ou après le déchargement de la cargaison. Cette opération doit être faite aussitôt que possible et, en tout cas, ne doit pas durer plus de vingt-quatre heures en évitant de détériorer les marchandises, les tôles et les machines et d'entraver la circulation des passagers et de l'équipage entre le navire et la terre ferme. Pour les navires sur lest, il sera procédé, s'il y a lieu, à cette opération le plus tôt possible et en tout cas avant le chargement.

Lorsqu'un navire venant d'un port contaminé a été soumis à la destruction des rats, celle-ci ne peut être renouvelée que si le navire a fait relâche dans un port contaminé en s'y amarrant à quai, ou si la présence de rats morts ou malades est constatée à bord.

L'équipage et les passagers peuvent être soumis à une surveillance qui ne dépassera pas cinq jours à compter de la date où le navire est parti du port contaminé. On peut également, pendant le même temps, empêcher le débarquement de l'équipage, sauf pour raisons de service.

samego czasu można zakazać wysadzania załogi na ląd, wyjawszy ze względów służbowych.

Zaleca się wytępienie szczurów okrętowych. Wytępienie należy przeprowadzić przed wyładowaniem ładunku lub po niem z wszelkim możliwym pośpiechem, w każdym razie najdalej w ciągu 48 godzin, unikając uszkodzenia towarów, części składowych blaszanych i maszyn.

Na okrętach, które mają tylko balast, powinno się przeprowadzić zarządzenie to z wszelkim możliwym pośpiechem, w każdym razie przed rozpoczęciem lądowania.

Artykuł 23.

Okręty niepodejrzane o dżumę dopuści się zaraz do wolnego obrotu bez względu na to, jak opiewa ich paszport zdrowia.

Jedynie postępowanie, które władza przystani przyjazdowej może co do nich zarządzić, polega na następujących środkach:

1. Badanie lekarskie.

2. Odkażenie brudnej bielizny, przedmiotów użytkowych i innych ruchomości załogi oraz podróżnych, atoli jedynie w tym przypadku wyjątkowym, jeżeli władza sanitarna ma szczególne powody do przypuszczania, że przedmioty te są zapowietrzone.

3. Władza sanitarna może poddać okręty, przybywające z przystani zapowietrzonej, postępowaniu, mającemu na celu wytępienie szczurów, a to przed wyładowaniem ładunku lub po niem, przyczem jednak nie można uważać zarządzenia tego za prawidło ogólne. Zarządzenie to, które ma być przeprowadzone jak najwcześniej, nie może w żadnym razie zabierać więcej jak 24 godzin i powinno odbyć się bez uszkodzenia towarów, części składowych blaszanych i maszyn, oraz bez utrudnienia podróżnym i załodze komunikacji między okrętem a lądem stałym. Jeżeli zarządzenie to przeprowadza się na okrętach, które mają tylko balast, należy je wykonać jak najszybciej, a w każdym razie przed załadunkiem.

Po przeprowadzeniu wytępienia szczurów na pokładzie okrętu, przybywającego z przystani zapowietrzonej, można powtórzyć zarządzenie to tylko wtedy, gdy okręt zawiązał do przystani zapowietrzonej i przybił tam do lądu albo gdy na pokładzie stwierdzono istnienie szczurów zdechłych lub chorych.

Załogę i podróżnych można poddać nadzorowi, który nie powinien przekraczać pięciu dni, licząc od chwili, gdy okręt opuścił przystań zapowietrzoną. W ciągu tego samego czasu można również zakazać wysadzania załogi na ląd, wyjawszy ze względów służbowych.

L'autorité compétente du port d'arrivée peut toujours réclamer sous serment un certificat du médecin du bord, ou, à son défaut, du capitaine, attestant qu'il n'y a pas eu de cas de peste sur le navire depuis le départ et qu'une mortalité insolite des rats n'a pas été constatée.

Art. 24.

Lorsque, sur un navire *indemne*, des rats ont été reconnus pestueux après examen bactériologique ou bien que l'on constate parmi ces rongeurs une mortalité insolite, il y a lieu de faire application des mesures suivantes:

I. Navires avec rats pestueux:

- a) visite médicale;
- b) les rats doivent être détruits, avant ou après le déchargement de la cargaison, le plus rapidement possible et, en tout cas, dans un délai maximum de quarante-huit heures, en évitant de détériorer les marchandises, les tôles et les machines. Les navires sur lest subissent cette opération le plus tôt possible et, en tout cas, avant le chargement;
- c) les parties du navire et les objets que l'autorité sanitaire locale juge être contaminés sont désinfectés;
- d) les passagers et l'équipage peuvent être soumis à une surveillance dont la durée ne doit pas dépasser cinq jours comptés à partir de la date d'arrivée, sauf des cas exceptionnels où l'autorité sanitaire peut prolonger la surveillance jusqu'à un maximum de dix jours.

II. Navires où est constatée une mortalité insolite des rats:

- a) visite médicale;
- b) l'examen des rats au point de vue de la peste sera fait autant et aussi vite que possible;
- c) si la destruction des rats est jugée nécessaire, elle aura lieu, dans les conditions indiquées ci-dessus relativement aux navires avec rats pestueux;
- d) jusqu'à ce que tout soupçon soit écarté, les passagers et l'équipage peuvent être soumis à une surveillance dont la durée ne dépassera pas cinq jours comptés à partir de la date d'arrivée, sauf dans des cas exceptionnels où l'autorité sanitaire peut prolonger la surveillance jusqu'à un maximum de dix jours.

Właściwa władza przystani przyjazdowej może zażądać w każdym czasie od lekarza okrętowego, a gdyby go nie było od kapitana, poświadczanego, złożonego pod przysięgą, że od chwili odjazdu nie zdarzył się na okręcie ani jeden wypadek dżumy i że także nie stwierdzono niezwykłej śmiertelności między szczurami.

Artykuł 24.

Jeżeli na okręcie nie podejrzanym stwierdzono drogą badania bakteriologicznego istnienie szczurów chorych na dżumę albo jeżeli skonstato-wano niezwykłą śmiertelność wśród tych gryzoniów, mają wejść w zastosowanie zarządzenia następujące:

I. Okręty z szczurami, dotkniętymi dżumą:

- a) badanie lekarskie;
- b) przed lub po wyładowaniu ładunku musi się wypędzić szczury z wszelkim możliwym pośpiechem, a w każdym razie najpóźniej w 48 godzinach, unikając uszkodzenia towarów, części składowych blaszanych i maszyn. Okręty, które mają tylko balast, powinny poddać się postępowaniu temu jak najrychlej, a w każdym razie przed rozpoczęciem lądowania;
- c) te części okrętu i przedmioty, które miejscowa władza sanitarna uważa za zapowietrzone, odkażą się;
- d) podróżnych i załogę można poddać nadzorowi, którego czas trwania nie powinien przekraczać pięciu dni, licząc od chwili przyjazdu, niezależnie od przypadków wyjątkowych, w których władza sanitarna może rozciągnąć nadzór na przeciąg najwyżej dziesięciu dni.

II. Okręty, na których stwierdzono niezwykłą śmiertelność wśród szczurów:

- a) badanie lekarskie;
- b) należy przeprowadzić badanie szczurów co do dżumy, o ile ono jest możliwe, i z wszelkim pośpiechem;
- c) jeżeli wypelenie szczurów uznano za potrzebne, ma ono odbyć się w sposób, podany wyżej co do okrętów z dżumą między szczurami;
- d) aż do uchylenia wszelkich podejrzeń można poddać podróżnych i załogę nadzorowi, którego czas trwania nie powinien przekraczać pięciu dni, licząc od chwili przyjazdu, niezależnie od przypadków wyjątkowych, w których władza sanitarna może rozciągnąć nadzór na przeciąg najwyżej dziesięciu dni.

Art. 25.

L'autorité sanitaire du port délivre au capitaine, à l'armateur ou à son agent, toutes les fois que la demande en est faite, un certificat constatant que les mesures de destruction des rats ont été effectuées et indiquant les raisons pour lesquelles ces mesures ont été appliquées.

Art. 26.

Les navires *infectés* de choléra sont soumis au régime suivant:

1° visite médicale;

2° les malades sont immédiatement débarqués et isolés;

3° les autres personnes doivent être également débarquées, si possible, et soumises à dater de l'arrivée du navire à une observation ou à une surveillance dont la durée variera, selon l'état sanitaire du navire et selon la date du dernier cas, sans pouvoir dépasser cinq jours;

4° le linge sale, les effets à usage et les objets de l'équipage et des passagers qui, de l'avis de l'autorité sanitaire du port, sont considérés comme contaminés, sont désinfectés;

5° les parties du navire qui ont été habitées par les malades atteints de choléra ou qui sont considérées par l'autorité sanitaire comme contaminées, sont désinfectées;

6° l'eau de la cale est évacuée après désinfection.

L'autorité sanitaire peut ordonner la substitution d'une bonne eau potable à celle qui est emmagasinée à bord.

Il peut être interdit de laisser s'écouler ou de jeter dans les eaux du port les déjections humaines, à moins de désinfection préalable.

Art. 27.

Les navires *suspects de choléra* sont soumis aux mesures qui sont prescrites sous les numéros 1°, 4°, 5° et 6° de l'article 26.

L'équipage et les passagers peuvent être soumis à une surveillance qui ne doit pas dépasser cinq jours à dater de l'arrivée du navire. Il est recommandé d'empêcher, pendant le même temps, le débarquement de l'équipage, sauf pour raisons de service.

Art. 28.

Les navires *indemnes de choléra* sont admis à la libre pratique immédiate, quelle que soit la nature de leur patente.

Artykuł 25.

Portowa władza sanitarna wystawia kapitanowi, właścielowi okrętu lub jego zastępcy na każde żądanie poświadczenie, stwierdzające, iż przeprowadzono wytępienie szczurów, i podające powody tego zarządzenia.

Artykuł 26.

Okręty zapowietrzone cholera podlegają następującemu postępowaniu:

1. badanie lekarskie;

2. chorych musi się zaraz wysadzić na ląd i odosobić;

3. inne osoby powinno się w miarę możliwości również wysadzić na ląd i poddać obserwacyi lub nadzorowi, których czas trwania, liczony od chwili przyjazdu okrętu, będzie rozmaity zależnie od stosunków zdrowotnych okrętu i chwili pojawiienia się ostatniego wypadku choroby; nie może on jednak przekraczać pięciu dni;

4. brudną bieliznę, przedmioty użytkowe i ruchomości załogi oraz podróżnych, które zdaniem portowej władzy sanitarnej należy uważyć za zapowietrzone, powinno się odkażić;

5. te części okrętu, które były zamieszkiwane przez chorych na cholera lub które władza sanitarna uważa za zapowietrzone, należy odkażić;

6. wódę na dnie okrętu należy usunąć, odkażyszy ją poprzednio.

Władza sanitarna może zarządzić, aby zapasy wody do picia, znajdujące się na pokładzie, zastąpiono dobrą wodą do picia.

Można zakazać spuszczania lub wylewania odpadów ludzkich do wody w przystani, wyjątki, gdyby odchody te zostały poprzednio odkażone.

Artykuł 27.

Okręty podejrzane o cholera podlegają zarządzeniom, przepisany w artykule 26., pod 1. 1, 4, 5 i 6.

Załogę i podróżnych można poddać nadzorowi, który nie powinien przekraczać pięciu dni, licząc od chwili przyjazdu okrętu. Zaleca się wzbronienie wysadzania załogi na ląd w ciągu tego czasu, wyjątki ze względów służbowych.

Artykuł 28.

Okręty niepodejrzane o cholera dopuści się zaraz do wolnego obrotu bez względu na to, jak opiewa ich paszport zdrowia.

Le seul régime que puisse prescrire à leur sujet l'autorité du port d'arrivée consiste dans les mesures prévues aux nos 1°, 4° et 6° de l'article 26.

L'équipage et les passagers peuvent être soumis, au point de vue de leur état de santé, à une surveillance qui ne doit pas dépasser cinq jours à compter de la date où le navire est parti du port contaminé.

Il est recommandé d'empêcher, pendant le même temps, le débarquement de l'équipage, sauf pour raisons de service.

L'autorité compétente du port d'arrivée peut toujours réclamer sous serment un certificat du médecin du bord ou, à son défaut, du capitaine, attestant qu'il n'y a pas eu de cas de choléra sur le navire depuis le départ.

Art. 29.

L'autorité compétente tiendra compte, pour l'application des mesures indiquées dans les articles 21 à 28, de la présence d'un médecin et d'appareils de désinfection (éluves) à bord des navires des trois catégories susmentionnées.

En ce qui concerne la peste, elle aura égard également à l'installation à bord d'appareils de destruction des rats.

Les autorités sanitaires des États auxquels il conviendrait de s'entendre sur ce point, pourront dispenser de la visite médicale et d'autres mesures les navires indénommés qui auraient à bord un médecin spécialement commissionné par leur pays.

Art. 30.

Des mesures spéciales peuvent être prescrites à l'égard des navires encombrés, notamment des navires d'émigrants ou de tout autre navire offrant de mauvaises conditions d'hygiène.

Art. 31.

Tout navire qui ne veut pas se soumettre aux obligations imposées par l'autorité du port en vertu des stipulations de la présente Convention est libre de reprendre la mer.

Il peut être autorisé à débarquer ses marchandises après que les précautions nécessaires auront été prises, à savoir:

1° isolement du navire, de l'équipage et des passagers;

2° en ce qui concerne la peste, demande de renseignements relatifs à l'existence d'une mortalité insolite parmi les rats;

Jedynie postępowanie, które władza przystani przyjazdowej może co do nich zarządzić, polega na zarządzeniach, przewidzianych w artykule 26., l. 1, 4 i 6.

Z dologą i podróznymi można co do stanu ich zdrowia poddać nadzorowi, który nie powinien przekraczać pięciu dni, licząc od chwili, gdy okręt opuścił przystań zapowietrzoną.

Zaleca się wzbronienie wysadzania załogi na ląd w ciągu tego samego czasu, wyższy, gdyby wzgórły służbowe i go wymagały.

Właściwa władza przystani przyjazdowej może zażądać w każdym czasie od lekarza okrętowego, a gdyby go nie było od kapitana, powiadomienia, złożonego pod przysięgą, że od chwili odjazdu nie zdażył się na okręcie ani j. den wypadek cholery.

Artykuł 29.

Przy stosowaniu zarządzeń, podanych w artykułach 21. do 28., uwzględnia władza właściwa, czy na pokładzie okrętów wymienionych wyżej trzech kategoryi znajduje się lekarz i przyrząd do odkażenia (parnia skrzynkowa).

O ile chodzi o dżumę, powinna ona wziąć również w rachubę, czy są na pokładzie urządzenie do tepienia szczurów.

Władze sanitarne państwa, które zechciałyby porozumieć się w tym względzie, mogą uwolnić od badania lekarskiego i od innych zarządzeń te okręty niepodejrzane, które mają na pokładzie lekarza, przez odnosne państwa wyraźnie upchnomocionego.

Artykuł 30.

Szczególne zarządzenia można przepisać dla okrętów przepłoniętych, a zwłaszcza okrętów, wiozących wychodźców, i dla każdego innego okrętu, który wykazuje niekorzystne warunki hygieniczne.

Artykuł 31.

Każdemu okrętowi, który nie chce poddać się zarządzeniom, przepisany przez władzę portową na podstawie postanowień układu niniejszego, wolno odpływać ponownie na morze.

Okrętowi takiemu można pozwolić na wyładowanie towarów, skoro zarządzono potrzebne środki ostrożności, a mianowicie:

1. Odosobnienie okrętu, załogi i podróznich;

2. o ile chodzi o dżumę, zażądanie wyjaśnień co do niezwykłej śmiertelności wśród szczurów;

3° en ce qui concerne le choléra, évacuation de l'eau de cale après désinfection et substitution d'une bonne eau potable à celle qui est emmagasinée à bord.

Il peut également être autorisé à débarquer des passagers qui en font la demande, à la condition que ceux-ci se soumettent aux mesures prescrites par l'autorité locale.

Art. 32.

Les navires d'une provenance contaminée qui ont été désinfectés et ont été l'objet de mesures sanitaires appliquées d'une façon suffisante, ne subiront pas une seconde fois ces mesures à leur arrivée dans un port nouveau, à la condition qu'il ne se soit produit aucun cas depuis que la désinfection a été pratiquée, et qu'ils n'aient pas fait escale dans un port contaminé.

Quand un navire débarque seulement des passagers et leur bagages ou la malle postale, sans avoir été en communication avec la terre ferme, il n'est pas considéré comme ayant touché le port.

Art. 33.

Les passagers arrivés par un navire infecté ont la faculté de réclamer de l'autorité sanitaire du port un certificat indiquant la date de leur arrivée et les mesures auxquelles ils ont été soumis, ainsi que leurs bagages.

Art. 34.

Les bateaux de cabotage feront l'objet d'un régime spécial à établir d'un commun accord entre les pays intéressés.

Art. 35.

Sans préjudice du droit qu'ont les Gouvernements de se mettre d'accord pour organiser des stations sanitaires communes, chaque pays doit pourvoir au moins un des ports du littoral de chaque de ses mers d'une organisation et d'un outillage suffisants pour recevoir un navire, quel que soit son état sanitaire.

Lorsqu'un navire indemne, venant d'un port contaminé, arrive dans un grand port de navigation maritime, il est recommandé de ne pas le renvoyer à un autre port en vue de l'exécution des mesures sanitaires prescrites.

Dans chaque pays, les ports ouverts aux provenances de ports contaminés de peste ou de choléra doivent être outillés de telle façon que les navires indemnes puissent y subir, dès leur arrivée, les mesures prescrites, et ne soient pas envoyés, à cet effet, dans un autre port.

3. o ile chodzi o cholerę, usunięcie wody z dna okrętu po poprzednim jej odkażeniu i zastąpienie zapasu wody, przechowywanego na pokładzie, dobrą wodą do picia.

Można również upoważnić okręt do wysadzenia na ląd podróżnych, którzy o to proszą, pod warunkiem, iż oddadzą się zarządzeniom, przepisany przez władzę miejscową.

Artykuł 32.

Okręty, pochodzące z przystani zapowietrzonych, które odkażono i oddano zarządzeniom sanitarnym w dostatecznej mierze, nie ulegną ponownie postępowaniu temu w razie przyjazdu do nowej przystani pod warunkiem, iż od czasu odkażenia nie pojawił się żaden dalszy wypadek kaszalnienia i że okręty nie zawijały do przystani zapowietrznej.

Jeżeli okręt wysadza na ląd jedynie podróżnych i ich pakunek albo pocztę, a nie wchodzi zresztą w stosunek z lądem stałym, nie uważa się tego za zawinięcie do przystani.

Artykuł 33.

Podróżni, którzy przybyli na okręcie zapowietrzonem, mają prawo żądać od portowej władzy sanitarnej poświadczenie, podającego chwilę ich przybycia oraz zarządzenia, którym oddano ich osoby i pakunek.

Artykuł 34.

Statki pobrzeżne będą stanowiły przedmiot osobnych postanowień, które państwa interesowane zgodnie wydadzą.

Artykuł 35.

Niezależnie od prawa poszczególnych państw do porozumienia się względem urządzenia wspólnych stacji sanitarnych musi każdy kraj zaopatrzyć przynajmniej jedną przystań na wybrzeżu każdego ze swych mór w urządzenie i wyposażenie, wystarczające do przyjęcia jednego okrętu bez względu na stan jego stosunków zdrowotnych.

Jeżeli okręt niepodejrzany, przybywający z przystani zapowietrznej, zawiśnie do jednej z wielkich przystani żeglugi morskiej, nie jest wskazane, odsyłać go do innej przystani celem przeprowadzenia przepisanych zarządzeń sanitarnych.

Przystanie, otwarte dla prowinciencyj z przystani zapowietrzonych dżumą lub cholerą, muszą być w każdym państwie tak zaopatrzone, aby można było poddać okręty niepodejrzane przepisanemu postępowaniu przy ich przyjeździe i nie trzeba było odsyłać ich w tym celu do innej przystani.

Les Gouvernements feront connaître les ports qui sont ouverts chez eux aux provenances de ports contaminés de peste ou de choléra.

Art. 36.

Il est recommandé que, dans les grands ports de navigation maritime, il soit établi:

- a) un service médical régulier du port et une surveillance médicale permanente de l'état sanitaire des équipages et de la population du port;
- b) des locaux appropriés à l'isolement des malades et à l'observation des personnes suspectes;
- c) les installations nécessaires à une désinfection efficace et des laboratoires bactériologiques;
- d) un service d'eau potable non suspecte à l'usage du port et l'application d'un système présentant toute la sécurité possible pour l'enlèvement des déchets et ordures.

Section IV.

Mesures aux frontières de terre. — Voyageurs. — Chemins de fer. — Zones frontières. — Voies fluviales.

Art. 37.

Il ne doit plus être établi de quarantaines terrestres.

Seules, les personnes présentant des symptômes de peste ou de choléra peuvent être retenues aux frontières.

Ce principe n'exclut pas le droit, pour chaque État, de fermer au besoin une partie de ses frontières.

Art. 38.

Il importe que les voyageurs soient soumis, au point de vue de leur état de santé, à une surveillance de la part du personnel des chemins de fer.

Art. 39.

L'intervention médicale se borne à une visite des voyageurs et aux soins à donner aux malades. Si cette visite se fait, elle est combinée, autant que possible, avec la visite douanière, de manière que les voyageurs soient retenus le moins longtemps possible. Les personnes visiblement indisposées sont seules soumises à un examen médical approfondi.

Rządy podadzą do wiadomości przystanie, otwarte na ich obszarze dla prowincięi z przystani, zapowietrzonych dżumą lub cholera.

Artykuł 36.

Zaleca się, aby w wielkich przystaniach żeglugi morskiej zaprowadzono:

- a) regularną lekarską służbę portową i stałe lekarskie nadzorowanie stanu zdrowia załóg i ludności przystani;
- b) odpowiednie lokalności dla odosobnienia osób chorych i obserwowania osób podejrzanych;
- c) odpowiednie urządzenia dla skutecznego odkażania i pracownie bakteryologiczne;
- d) zaopatrzenie przystani w niepodejrzana wodę do picia i użycie takiego systemu usuwania odpadków i nieczystości, któryby dawał wszelką możliwą gwarancję.

Rozdział IV.

Zarządzenia na granicach kraju. Podróżni. Koleje żelazne. Okręgi graniczne. Drogi wodne.

Artykuł 37.

Kwarantana lądowych nie powinno się więcej zarządzać.

Tylko te osoby, które okazują objawy dżumy lub cholery, można zatrzymać na granicach.

Zasada ta nie wyklucza uprawnienia każdego z państw do zamknięcia pewnej części swych granic w miarę potrzeby.

Artykuł 38.

Ważnym jest, aby podróżni byli poddani co do stanu swego zdrowia nadzorowi personalu kolejowego.

Artykuł 39.

Interwencja lekarska ogranicza się do badania podróżnych i udzielania pomocy chorym. Jeżeli odbywa się badanie lekarskie, należy je połączyć według możliwości z rewizyą celną, tak aby podróżni byli jak najkrócej zatrzymywani. Jedynie oczywiście chorych należy poddać dokładnemu badaniu lekarskiemu.

Art. 40.

Dès que les voyageurs venant d'un endroit contaminé seront arrivés à destination, il serait de la plus haute utilité de les soumettre à une surveillance qui ne devrait pas dépasser dix ou cinq jours à compter de la date du départ, suivant qu'il s'agit respectivement de peste ou de choléra.

Art. 41.

Les Gouvernements se réservent le droit de prendre des mesures particulières à l'égard de certaines catégories de personnes, notamment des bohémiens et des vagabonds, des émigrants et des personnes voyageant ou passant la frontière par troupes.

Art. 42.

Les voitures affectées au transport des voyageurs, de la poste et des bagages ne peuvent être retenues aux frontières.

S'il arrive qu'une de ces voitures soit contaminée ou ait été occupée par un malade atteint de peste ou de choléra, elle sera détachée du train pour être désinfectée le plus tôt possible.

Il en sera de même pour les wagons à marchandises.

Art. 43.

Les mesures concernant le passage aux frontières du personnel des chemins de fer et de la poste sont du ressort des administrations intéressées. Elles sont combinées de façon à ne pas entraver le service.

Art. 44.

Le règlement du trafic-frontière et des questions inhérentes à ce trafic, ainsi que l'adoption des mesures exceptionnelles de surveillance, doivent être laissés à des arrangements spéciaux entre les États limitrophes.

Art. 45.

Il appartient aux Gouvernements des États riverains de régler, par des arrangements spéciaux, le régime sanitaire des voies fluviales.

Artykuł 40.

Skoro podróżni, przybywający z miejsca zapowietzonego, dostaną się na miejsce przeznaczenia, będzie nader korzystne poddać ich nadzorowi, który nie powinien przekraczać dziesięciu lub pięciu dni, licząc od dnia odjazdu, stosownie do tego, czy chodzi o dżumę czy cholerę.

Artykuł 41.

Rządy zastrzegają sobie prawo wydania szczególnych zarządzeń co do pewnych kategorii osób, mianowicie cyganów, włóczęgów, wychodźców i osób, podróżujących lub przechodzących granice gromadami.

Artykuł 42.

Wozów, przeznaczonych do przewozu podróżnych, poczt i pakunku podróżnego, nie można zatrzymywać na granicach.

Gdyby wóz taki był zapowietrzony lub zajmowany przez chorego na dżumę lub cholerę, należy go odczepić od pociągu i poddać jak najrychiej odkażeniu.

To samo odnosi się do wozów towarowych.

Artykuł 43.

Zarządzenia co do przekraczania granicy przez personal kolejowy i pocztowy należą do zakresu odpowiednich władz administracyjnych. Powinny one być tak ułożone, aby nie tamowały służby.

Artykuł 44.

Uregulowanie obrotu granicznego i łączących się z nim kwestyi, tudzież zarządzenie nadzwyczajnych środków nadzoru powinno być pozostawione osobnym układom między państwami pogranicznymi.

Artykuł 45.

Uregulowanie służby policyjno-sanitarnej na drogach wodnych pozostawia się osobnym układom państw nadbrzeżnych.

Titre II.

Dispositions spéciales aux pays situés hors d'Europe.

Chapitre I.

Provenances par mer.

Section I.

Mesures dans les ports contaminés au départ des navires.

Art. 46.

L'autorité compétente est tenue de prendre des mesures efficaces pour empêcher l'embarquement des personnes présentant des symptômes de peste ou de choléra.

Toute personne prenant passage à bord d'un navire doit être, au moment de l'embarquement, examinée individuellement, de jour, à terre, pendant le temps nécessaire, par un médecin délégué de l'autorité publique. L'autorité consulaire dont relève navire peut assister à cette visite.

Par dérogation à cette stipulation, à Alexandrie et à Port-Saïd, la visite médicale peut avoir lieu à bord, quand l'autorité sanitaire locale le juge utile, sous la réserve que les passagers de 3e classe ne seront plus ensuite autorisés à quitter le bord. Cette visite médicale peut être faite de nuit pour les passagers de 1re et de 2e classes, mais non pour les passagers de 3e classe.

Art. 47.

L'autorité compétente est tenue de prendre des mesures efficaces:

1° pour empêcher l'exportation de marchandises ou objets quelconques qu'elle considérerait comme contaminés et qui n'auraient pas été préalablement désinfectés à terre sous la surveillance du médecin délégué de l'autorité publique;

2° en cas de peste, pour empêcher l'embarquement des rats;

3° en cas de choléra, pour veiller à ce que l'eau potable embarquée soit saine.

Tytuł II.

Przepisy szczególne dla krajów, leżących poza Europą.

Część I.

Proweniencye morskie.

Rozdział I.

Zarządzenia w przystaniach zapowietrzonych przy odjeździe okrętów.

Artykuł 46.

Władza właściwa jest obowiązana zarządzać odpowiednie środki dla zapobieżenia zabieraniu na pokład osób, które zdradzają objawy dżumy lub cholery.

Każda osoba, która rozpoczyna podróż na pokładzie okrętu, musi być przy wsiadaniu na okręt zbadana oddziennie przez lekarza, ustanowionego przez władzę publiczną, i to we dnie, na lądzie stałym i przez czas, jaki okaże się potrzebny. Władza konsularna właściwa dla okrętu może być obecna przy badaniu.

Odmiennie od postanowienia tego może badanie lekarskie w Aleksandrii i w Port Said odbyć się na pokładzie, jeżeli miejscowa władza sanitarna uważa to za wskazane, i z zastrzeżeniem, że podróżnym 3. klasy nie dozwoli się już opuszczenia okrętu. To badanie lekarskie może odbyć się co do podróżnych 1. i 2. klasy w nocy, nie zaś co do podróżnych 3. klasy.

Artykuł 47.

Władza właściwa jest obowiązana zarządzić skuteczne środki:

1. dla powstrzymania wywozu towarów i jakichkolwiek innych przedmiotów, które uważa za zapowietrzone i których nie odkażono poprzednio na lądzie pod nadzorem lekarza, wysłanego przez władzę publiczną;

2. o ile chodzi o dżumę, dla przeszkodzenia, by szczury nie dostały się na okręt;

3. o ile chodzi o cholerę, dla postarania się, by woda zabrana na okręt była zdrową.

Section II.

Mesures à l'égard des navires ordinaires venant des ports du Nord contaminés et se présentant à l'entrée du canal de Suez ou dans les ports égyptiens.

Art. 48.

Les navires ordinaires *indemnes* venant d'un port, contaminé de peste ou de choléra, d'Europe ou du bassin de la Méditerranée, et se présentant pour passer le canal de Suez, obtiennent le passage en quarantaine. Ils continuent leur trajet en observation de cinq jours.

Art. 49.

Les navires ordinaires indemnes, qui veulent aborder en Égypte, peuvent s'arrêter à Alexandrie ou à Port-Saïd, où les passagers achèveront le temps de l'observation de cinq jours, soit à bord, soit dans une station sanitaire, selon la décision de l'autorité sanitaire locale.

Art. 50.

Les mesures auxquelles seront soumis les navires *infectés* et *suspects*, venant d'un port contaminé de peste ou de choléra d'Europe ou des rives de la Méditerranée, et désirant aborder dans un des ports d'Égypte ou passer le canal de Suez, seront déterminées par le Conseil sanitaire d'Égypte, conformément aux stipulations de la présente Convention.

Les règlements contenant ces mesures devront, pour devenir exécutoires, être acceptés par les diverses Puissances représentées au Conseil; ils fixeront le régime imposé aux navires, aux passagers et aux marchandises et devront être présentés dans le plus bref délai possible.

Section III.

Mesures dans la Mer Rouge.

A. Mesures à l'égard des navires ordinaires venant du Sud se présentant dans les ports de la Mer Rouge ou allant vers la Méditerranée.

Art. 51.

Indépendamment des dispositions générales qui font l'objet de la section III du chapitre 2 du titre I, concernant la classification et le régime des navires infectés, suspects ou indemnes, les prescriptions spéciales, contenues dans les articles ci-après, sont applicables aux navires ordinaires venant du Sud et entrant dans la Mer Rouge.

Rozdział II.

Zarządzenia co do okrętów zwyczajnych, które przybywają z zapowietrzonych przystani północnych i zjawiają się u wjazdu do kanału Suezkiego lub w przystaniach egipskich.

Artykuł 48.

Nie podejrzany okręt zwyczajnym, które przybywają z zapowietrzonej dżumą lub cholera przystani w Europie lub kotlinie morza Śródziemnego i zjawiają się celem przejazdu przez kanał Suezki, zezwoli się na przejazd pod kwarantanną. Kontynuując one swą podróż pod pięciodniową obserwacją.

Artykuł 49.

Niepodejrzane okręty zwyczajne, które chcą przybić do lądu w Egipcie, mogą zatrzymać się w Aleksandryi albo w Port Said, gdzie podróżni przebywają pięciodniowy czas obserwacji stosownie do rozstrzygnięcia miejscowej władzy sanitarnej albo na pokładzie okrętu albo w stacjach sanitarnej.

Artykuł 50.

Zarządzenia co do okrętów zapowietrzonych i podejrzanych, które przybywają z zapowietrzonej dżumą lub cholera przystani w Europie lub kotlinie morza Śródziemnego i chcą przybić do jednej z przystani egipskich albo przepłynąć kanał Suezki, oznaczy egipska Rada zdrowia stosownie do postanowień niniejszego układu.

Aby rozporządzenia, obejmujące zarządzenia takie, uzyskały skuteczność prawną, muszą one być przyjęte przez poszczególne Mocarstwa, mające swoje zastępstwo w Radzie; powinny one określać sposób postępowania z okrętami, podróżnymi i towarami i muszą być przedłożone w możliwie krótkim terminie.

Rozdział III.

Zarządzenia na morzu Czerwonym.

A. Zarządzenia co do okrętów zwyczajnych, które przybywają z południa i zjawiają się w przystaniach morza Czerwonego lub płyną ku morzu Śródziemnemu.

Artykuł 51.

Pomijając postanowienia ogólne, mieszczące się w tytule I., rozdziale III., części 2. co do podziału i sposobu traktowania okrętów zapowietrzonych, podejrzanych i niepodejrzanych, mają przepisy szczególne, zawarte w artykułach następujących, zastosowanie do okrętów zwyczajnych, które przybywają z południa i wpływają na morze Czerwone.

Art. 52.

Les navires *indemnes* devront avoir complété ou auront à compléter, en observation, cinq jours pleins à partir du moment de leur départ du dernier port contaminé.

Ils auront la faculté de passer le canal de Suez en quarantaine et entreront dans la Méditerranée en continuant l'observation susdite de cinq jours. Les navires ayant un médecin et une étuve ne subiront pas la désinfection avant le transit en quarantaine.

Art. 53.

Les navires *suspects* sont traités d'une façon différente suivant qu'ils ont ou qu'ils n'ont pas à bord un médecin et un appareil à désinfection (étuve).

a) Les navires, ayant un médecin et un appareil de désinfection (étuve), remplissant les conditions voulues, sont admis à passer le canal de Suez en quarantaine dans les conditions du règlement pour le transit.

b) Les autres navires suspects, n'ayant ni médecin ni appareil de désinfection (étuve), sont avant d'être admis à transiter en quarantaine, retenus à Suez ou aux Sources de Moïse pendant le temps nécessaire pour exécuter les mesures de désinfection prescrites et s'assurer de l'état sanitaire du navire.

S'il s'agit de navires postaux ou de paquebots spécialement affectés au transport des voyageurs, sans appareil de désinfection (étuve), mais ayant un médecin à bord, si l'autorité locale a l'assurance, par une constatation officielle, que les mesures d'assainissement et de désinfection ont été convenablement pratiquées, soit au point de départ, soit pendant la traversée, le passage en quarantaine est accordé.

S'il s'agit de navires postaux ou de paquebots spécialement affectés au transport des voyageurs, sans appareil de désinfection (étuve), mais ayant un médecin à bord, si le dernier cas de peste ou de choléra remonte à plus de sept jours et si l'état sanitaire du navire est satisfaisant, la libre pratique peut être donnée à Suez, lorsque les opérations réglementaires sont terminées.

Lorsqu'un bateau a un trajet indemne de moins de sept jours, les passagers à destination d'Égypte sont débarqués dans un établissement désigné par le Conseil d'Alexandrie et isolés pendant

Artykuł 52.

Okręty nie podejrzane muszą, poczawszy od chwili wyjazdu z ostatniej przystani zapowietrzonej, mieć ukończone lub kończyć pełne pięć dni obserwacji.

Mogą one przepływać kanał Suezki pod kwarantanną i wpływać na morze Śródziemne, przyczem kontynuuje się wspomnianą obserwację pięciodniową. Okręty, mające na pokładzie lekarza i przyrząd odkażający (parnię skrzynkową), nie będą poddawane dezynfekcji przed przejazdem pod kwarantanną.

Artykuł 53.

Z okrętami podejrzanymi postępować się będzie rozmaicie podług tego, czy mają na pokładzie lekarza i przyrząd odkażający (parnię skrzynkową) czy nie mają ich:

a) okrętem, mającym na pokładzie lekarza i przyrząd odkażający (parnię skrzynkową), który odpowiada wymaganym warunkom, dozwoli się na przepłynięcie kanału Suezkiego w kwarantannie pod warunkami, przepisanymi w regulaminie przejazdu;

b) inne okręty podejrzane, nie mające na pokładzie ani lekarza ani przyrządu odkażającego (parnię skrzynkowej), zatrzyma się przed zezwoleniem na przejazd pod kwarantanną w Suezie lub u Źródeł Mojżesza na czas potrzebny do przeprowadzenia przepisanych zarządzeń odkażających i przekonania się o stanie zdrowia na okręcie.

Gdy chodzi o okręty pocztowe lub okręty, przeznaczone wyłącznie do przewozu podróżnych, które nie posiadają przyrządu odkażającego (parnię skrzynkowej) ale mają na pokładzie lekarza, w takim razie zezwoli się na przejazd pod kwarantanną, jeżeli władza miejska zapewni się na podstawie urzędowego stwierdzenia, że przeprowadzono w sposób odpowiedni środki zdrowotne i odkażające albo w miejscu odjazdu albo w ciągu podróży.

Gdy chodzi o okręty pocztowe lub okręty, przeznaczone wyłącznie do przewozu podróżnych, które nie posiadają przyrządu odkażającego (parnię skrzynkowej) ale mają na pokładzie lekarza, w takim razie można, jeżeli od ostatniego wypadku dżumy lub cholery upłynęło więcej niż siedem dni, a stan zdrowia na statku jest zadawalający, dozwolić okrętom takim w Suezie wolnego obrotu, jak tylko przepisane zarządzenia zostaną przeprowadzone.

Jeżeli okręt miał czystą podróż przez mniej aniżeli siedem dni, wówczas wysadzi się podróżnych, udających się do Egiptu, w zakładzie, oznaczonym przez Radę Aleksandryjską, i odosobni ich na czas

le temps nécessaire pour compléter l'observation de cinq jours. Leur linge sale et leurs effets à usage sont désinfectés. Ils reçoivent alors la libre pratique.

Les bateaux ayant un trajet indemne de moins de sept jours et demandant à obtenir la libre pratique en Egypte sont retenus dans un établissement désigné par le Conseil d'Alexandrie le temps nécessaire pour compléter l'observation de cinq jours; ils subissent les mesures réglementaires concernant les navires suspects.

Lorsque la peste ou le choléra s'est montré exclusivement dans l'équipage, la désinfection ne porte que sur le linge sale de celui-ci, mais surtout ce linge sale, et s'étend également aux postes d'habitation de l'équipage.

Art. 54.

Les navires infectés se divisent en navires avec médecin et appareil de désinfection (étuve) et navires sans médecin et sans appareil de désinfection (étuve).

a) Les navires sans médecin et sans appareil de désinfection (étuve) sont arrêtés aux Sources de Moïse*); les personnes présentant des symptômes de peste ou de choléra sont débarquées et isolées dans un hôpital. La désinfection est pratiquée d'une façon complète. Les autres passagers sont débarqués et isolés par groupes composés de personnes aussi peu nombreuses que possible, de manière que l'ensemble ne soit pas solidaire d'un groupe particulier si la peste ou le choléra venait à se développer. Le linge sale, les objets à usage, les vêtements de l'équipage et des passagers sont désinfectés ainsi que le navire.

Il est bien entendu qu'il ne s'agit pas du déchargement des marchandises, mais seulement de la désinfection de la partie du navire qui a été infectée.

Les passagers resteront pendant cinq jours dans un établissement désigné par le Conseil sanitaire maritime et quarantenaire d'Egypte. Lorsque les cas de peste ou de choléra remonteront à plusieurs jours, la durée de l'isolement sera diminuée. Cette durée variera selon l'époque de la guérison, de la mort ou de l'isolement du dernier malade. Ainsi lorsque le dernier cas de peste ou de choléra se sera terminé depuis six jours par la guérison ou la mort, ou que le dernier malade aura été isolé depuis six jours, l'observation durera un jour; s'il

*) Les malades sont autant que possible débarqués aux Sources de Moïse; les autres personnes peuvent subir l'observation dans une station sanitaire désignée par le Conseil sanitaire maritime et quarantenaire d'Egypte (lazaret des pilotes).

potrzebny do ukończenia pięciodniowej obserwacji. Ich brudną bieliznę i przedmioty użytkowe podda się odkażeniu. Następnie dopuści się ich do swobodnego obrotu.

Okręty, które wykazują czystą podróż przez czas krótszy aniżeli siedem dni i chcą uzyskać upoważnienie do swobodnego obrotu w Egipcie, zatrzymają się w zakładzie, wyznaczonym przez Radę Aleksandryjską, przez czas potrzebny do uzupełnienia pięciodniowego okresu obserwacji; podlegają one zarządzeniom, przepisanym dla okrętów podejrzanych.

Jeżeli dżuma lub cholera pojawiła się tylko między załogą, wówczas rozciąga się odkażenie tylko na brudną bieliznę załogi, i to na brudną bieliznę całej załogi, oraz na jej ubikację mieszkalne.

Artykuł 54.

Okręty zapowietrzone dzielą się na okręty, mające lekarza i przyrząd odkażający (parni skrzynkowią), i na okręty bez lekarza i przyrządu odkażającego (parni skrzynkowej):

a) Okręty bez lekarza i przyrządu odkażającego (parni skrzynkowej) będą zatrzymane u Źródeł Mojsesza*); osoby, zdradzające objawy dżumy lub cholery, zostaną wysadzone na ląd i odosobnione w szpitalu. Odkażenie należy wykonać gruntownie. Innych podróznych wysadzi się na ląd i odosobni w grupach, obejmujących możliwie jak najmniej osób, tak, aby ogólny w razie wybuchu dżumy lub cholery w pewnej grupie nie był na niebezpieczeństwo narażony. Brudną bieliznę, przedmioty do użytku i odzież załogi okrętowej i pasażerów należy odkażać równie jak i statek.

Rozumie się samo przez sieć, że nie chodzi tu o wyładowanie towarów lecz tylko o odkażenie zapowietrzonej części statku.

Podróżni pozostają przez pięć dni w zakładzie, wyznaczonym przez egipską Radę zdrowia morską i kwarantananą. Jeżeli wypadki dżumy lub cholery wydarzyły się przed kilku dniami, wówczas skracają się czas odosobnienia; czas ten jest zmienny zależnie od chwili wyzdrowienia, śmierci lub odosobnienia ostatniego chorego. I tak ma obserwacja trwać jeden dzień, jeżeli ostatni wypadek dżumy lub cholery zakończył się przed sześciu dniami wyzdrowieniem lub śmiercią albo jeżeli przed sześciu dniami odosobniono ostatniego chorego; jeżeli upły

*) O ile to jest możliwe, wysadzi się chorych na ląd przy Źródłach Mojsesza; inne osoby mogą poddać się obserwacji w zakładzie (lazarecie pilotów), wyznaczonym przez egipską Radę zdrowia morską i kwarantanną.

ne s'est écoulé qu'un laps de cinq jours, l'observation sera de deux jours; s'il ne s'est écoulé qu'un laps de quatre jours, l'observation sera de trois jours; s'il ne s'est écoulé qu'un laps de trois jours, l'observation sera de quatre jours; s'il ne s'est écoulé qu'un laps de deux jours ou d'un jour, l'observation sera de cinq jours.

b) Les navires avec médecins et appareil de désinfection (étuve) sont arrêtés aux Sources de Moïse. Le médecin du bord doit déclarer, sous serment, quelles sont les personnes à bord présentant des symptômes de peste, de choléra. Ces malades sont débarqués et isolés.

Après le débarquement de ces malades, le linge sale du reste des passagers, que l'autorité sanitaire considérera comme dangereux, et de l'équipage subira la désinfection à bord.

Lorsque la peste ou le choléra se sera montré exclusivement dans l'équipage, la désinfection du linge ne portera que sur le linge sale de l'équipage et le linge des postes de l'équipage.

Le médecin du bord doit indiquer aussi, sous serment, la partie ou le compartiment du navire et la section de l'hôpital dans lesquels le ou les malades ont été transportés. Il doit déclarer également, sous serment, quelles sont les personnes qui ont été en rapport avec le pestiféré ou le cholérique depuis la première manifestation de la maladie, soit par des contacts directs, soit par des contacts avec des objets qui pourraient être contaminés. Ces seules personnes seront considérées comme suspectes.

La partie ou le compartiment du navire et la section de l'hôpital dans lesquels le ou les malades auront été transportés, seront complètement désinfectés. On entend par „partie du navire“ la cabine du malade, les cabines attenantes, le couloir de ces cabines, le pont, les parties du pont sur lesquelles le ou les malades auraient séjourné.

S'il est impossible de désinfecter la partie ou le compartiment du navire qui a été occupé par les personnes atteintes de peste ou de choléra, sans débarquer les personnes déclarées suspectes, ces personnes seront ou placées sur un autre navire spécialement affecté à cet usage, ou débarquées et logées dans l'établissement sanitaire, sans contact avec les malades, lesquels doivent être placés dans l'hôpital.

La durée de ce séjour sur le navire ou à terre pour la désinfection sera aussi courte que possible et n'excédera pas vingt-quatre heures.

Les suspects subiront, soit sur leur bâtiment, soit sur le navire affecté à cet usage, une observation

nie tylko pięć dni, trwa obserwacja dwa dni; jeżeli ubiegło jedynie cztery dni, trwa obserwacja trzy dni; jeżeli upłynęło tylko trzy dni, trwa obserwacja cztery dni; jeżeli upłynęło jedynie dwa dni lub jeden dzień, trwa obserwacja pięć dni.

b) okręty, mające lekarza i przyrządy odkażające (parne skrzynki), zatrzyma się u Źródła Mojżesza. Lekarz okrętowy ma podać pod przysięgą, które osoby na pokładzie wykazują objawy dżumy lub cholery. Chorych tych wysadza się na ląd i odosobnia.

Po wysadzeniu chorych na ląd, poddaje się odkażeniu na pokładzie brudną bieliznę innych podróżnych, o ile władza sanitarna uważa ją za niebezpieczną, tudzież bieliznę załogi statku.

Jeżeli dżuma lub cholera wystąpiła tylko między załogą, rozciąga się odkażenie bielizny tylko na brudną bieliznę załogi i na bieliznę w ubikacjach dla załogi.

Lekarz okrętowy musi nadto wskazać pod przysięgą tę część lub ten oddział okrętu i to miejsce szpitalu, gdzie umieszczono chorego lub chorych. Ma on dalej oświadczyć pod przysięgą, które osoby weszły w styczność z chorym na dżumę lub cholerę, począwszy od pierwszych objawów choroby, czy to przez bezpośrednie zetknięcie się, czy też za pośrednictwem przedmiotów, które mogły uleździć powietrzeniu. Tylko te osoby należy uważać za podejrzane.

Tą część lub ten oddział okrętu i to miejsce szpitalu, gdzie umieszczono chorego lub chorych, należy dokładnie odkazić. Przez część okrętu rozumie się kajutę chorego, przyległe kajuty, chodnik do tych kajut prowadzący, pokład i części pokładu, gdzie chory lub chorzy przebywali.

Jeżeli nie można odkazić części lub oddziału okrętu, które zajmowały osoby chore na dżumę lub cholerę, bez wysadzenia osób, uznanych za podejrzane, należy umieścić osoby te albo na innym okręcie, wyłącznie do tego celu przeznaczonym, albo wysadzić je na ląd i ulokować w zakładzie sanitarnym, przy czem nie powinny one wchodzić w styczność z chorymi, których musiano umieścić w szpitalu.

Czas pobytu na okręcie lub na lądzie z powodu odkażania powinien być jak najkrótszy i nie przekraczać 24 godzin.

Podejrzani podlegają obserwacji, czy to no swym okręcie, czy na okręcie, przeznaczonym da

dont la durée variera suivant les cas et dans les termes prévus au 3e alinéa du paragraphe (a).

Le temps pris par les opérations réglementaires est compris dans la durée de l'observation.

Le passage en quarantaine peut être accordé avant l'expiration des délais indiqués ci-dessus, si l'autorité sanitaire le juge possible. Il sera, en tout cas, accordé lorsque la désinfection aura été accomplie, si le navire abandonne, outre ses malades, les personnes indiquées ci-dessus comme „suspectes“.

Une étuve placée sur un ponton peut venir accoster le navire pour rendre plus rapides les opérations de désinfection.

Les navires infectés demandant à obtenir la libre pratique en Égypte sont retenus aux Sources de Moïse cinq jours; ils subissent, en outre, les mêmes mesures que celles adoptées pour les navires infectés arrivant en Europe.

B. Mesures à l'égard des navires ordinaires venant de ports contaminés du Hedjaz, en temps de pèlerinage.

Art. 55.

A l'époque du pèlerinage de la Mecque, si la peste ou le choléra sévit au Hedjaz, les navires provenant du Hedjaz ou de toute autre partie de la côte arabique de la Mer Rouge, sans y avoir embarqué des pèlerins ou masses analogues et qui n'ont pas eu à bord, durant la traversée, d'accident suspect, sont placés dans la catégorie des navires ordinaires suspects. Ils sont soumis aux mesures préventives et au traitement imposés à ces navires.

S'ils sont à destination de l'Égypte, ils subissent, dans un établissement sanitaire désigné par le Conseil sanitaire maritime et quarantenaire, une observation de cinq jours, à compter de la date du départ, pour le choléra comme pour la peste. Ils sont soumis en outre à toutes les mesures prescrites pour les bateaux suspects (désinfection, etc.) et ne sont admis à la libre pratique qu'après visite médicale favorable.

Il est entendu que si les navires, durant la traversée, ont eu des accidents suspects, l'observation sera subie aux Sources de Moïse et sera de cinq jours, qu'il s'agisse de peste ou de choléra.

tego; czas trwania obserwacji jest zmienny stosownie do zaszłych wypadków i w obrębie granic, przewidzianych w ustępie 3. paragrafu (a).

Czas, potrzebny do przeprowadzenia przepisaneego postępowania, wlicza się do czasu obserwacji.

Przed upływem podanych wyżej terminów można zezwolić na przejazd pod kwarantanną, jeżeli władza sanitarna uznaje to za dopuszczalne. W każdym jednak razie należy zezwolić na przejazd po zupełnym przeprowadzeniu odkażenia, jeżeli okręt pozostawia prócz chorych także osoby, oznaczone powyżej jako „podejrzane“.

Parna skrzynkowa, umieszczona na pontonie, może zbliżyć się do okrętu dla przyspieszenia czynności odkażających.

Okręty zapowietrzone, które chcą być dopuszczone w Egipcie do swobodnego obrotu, zatrzymuje się przy Źródłach Mojżesza przez pięć dni; podlegają one zresztą tym samym zarządzeniom, jakie przyjęto co do okrętów zapowietrzonych, przybywających do Europy.

B. Zarządzenia co do okrętów zwyczajnych, które w czasie pielgrzymek przybywają z zapowietrzonych przystani Hedjazu.

Artykuł 55.

W czasie pielgrzymek do Mekki, gdy w Hedjaz panuje dżuma lub cholera, zalicza się okręty, przybywające z Hedjazu lub z jakiekolwiek innej części wybrzeża arabskiego morza Czerwonego, które nie zabrały tam pielgrzymów ani podobnych gromad i nie miały w czasie jazdy żadnego podejrzanego wypadku na pokładzie, do kategorii okrętów zwyczajnych podejrzanych. Podlegają one zarządzeniom zapobiegawczym i postępowaniu, obowiązującemu dla okrętów takich.

Jeżeli okręty te są przeznaczone do Egiptu, mają one poddać się w stacyi sanitarnej, wyznaczonej przez Radę zdrowia morską i kwarantannową, zarówno przy cholera jak przy dżumie obserwacji pięciodniowej, licząc od dnia odjazdu. Nadto podda się je wszystkim zarządzeniom, przepisany dla okrętów podejrzanych (odkażeniu itd.), i dopuści do swobodnego obrotu dopiero po pomyślnym wyniku badania lekarskiego.

Rozumie się, że okręty, na których w czasie przejazdu zdarzyły się wypadki podejrzane, mają poddać się obserwacji przy Źródłach Mojżesza i że obserwacja ta ma trwać pięć dni, bez względu na to, czy chodzi o dżumę czy o cholerę.

Section IV.

Organisation de la surveillance et de la désinfection
à Suez et aux Sources de Moïse.

Art. 56.

La visite médicale prévue par les règlements est faite pour chaque navire arrivant à Suez par un ou plusieurs médecins de la station; elle est faite de jour pour les provenances des port contaminés de peste ou de choléra. Elle peut avoir lieu même de nuit sur les navires qui se présentent pour transiter le canal s'ils sont éclairés à la lumière électrique et toutes les fois que l'autorité sanitaire locale a l'assurance que les conditions d'éclairage sont suffisantes.

Art. 57.

Les médecins de la station de Suez sont au nombre de sept au moins, un médecin en chef, six titulaires. Ils doivent être pourvus d'un diplôme régulier et choisis de préférence parmi les médecins ayant fait des études spéciales pratiques d'épidémiologie et de hactériologie. Ils sont nommés par le Ministre de l'Intérieur, sur la présentation du Conseil sanitaire maritime et quarantenaire d'Égypte.

Ils reçoivent un traitement qui, de huit mille francs, peut s'élever progressivement à douze mille francs pour les six médecins et de douze mille à quinze mille francs pour le médecin en chef.

Si le service médical était encore insuffisant, on aurait recours aux médecins de la marine des différents États: ces médecins seraient placés sous l'autorité du médecin en chef de la station sanitaire.

Art. 58.

Un corps de gardes sanitaires est chargé d'assurer la surveillance et l'exécution des mesures de prophylaxie appliquées dans le canal de Suez, à l'établissement des Sources de Moïse et à Tor.

Art. 59.

Ce corps comprend dix gardes.

Il est recruté parmi les anciens sous-officiers des armées et marines européennes et égyptiennes.

Les gardes sont nommés, après que leur compétence a été constatée par le Conseil, dans les formes prévues à l'article 14 du décret khédivial du 19 juin 1893.

Art. 60.

Les gardes sont divisés en deux classes: la 1re classe comprend quatre gardes; la 2e comprend six gardes.

Rozdział IV.

Urządzenie nadzoru i odkażania w Suezie i przy
Źródłach Mojzesza.

Artykuł 56.

Badanie lekarskie, przewidziane w regulaminach, będzie podejmowane co do każdego okrętu, przybywającego do Suezu, przez jednego lub kilku lekarzy stacyjnych; przy prowieniencyach z przystani, zapowietrzonych dżumą lub cholera, odhywa się ono we dnie. Badanie to może odbyć się także w nocy na okrętach, które pojawiają się celem przejazdu przez kanał, jeżeli okręty te są oświetlone elektrycznie i jeżeli miejscowa władza zdrowia ma w każdym poszczególnym przypadku przekonanie, iż oświetlenie jest dostateczne.

Artykuł 57.

W stacyi Suez znajduje się najmniej 7 lekarzy, a to, 1 lekarz naczelnego i 6 lekarzy pomocniczych. Muszą oni posiadać prawidłowe dyplomy i powinni być wybierani przedewszystkiem z pośród lekarzy, którzy odbyli osobne studia praktyczne w dziedzinie epidemiologii i bakteriologii. Mianuje ich Minister spraw wewnętrznych na wniosek egipskiej Rady zdrowia morskiej i kwarantanowej.

Pobierają oni płacę, która dla sześciu lekarzy może stopniowo podwyższać się od 8000 do 12.000 franków, a dla lekarza naczelnego od 12.000 do 15.000 franków.

Gdyby te siły lekarskie jeszcze nie wystarczały, można użyć lekarzy marynarki poszczególnych państw; lekarzy tych podporządkuje się lekarzowi naczelnemu stacyi sanitarnej.

Artykuł 58.

Korpus strażników sanitarnych ma zapewnić nadzór i przeprowadzenie zarządzeń zapobiegawczych, stosowanych na kanale Suezkim, w zakładzie przy Źródłach Mojzesza i w Tor.

Artykuł 59.

Korpus obejmuje dziesięciu strażników.

Rekrutuje się on z byłych podoficerów wojska i marynarki państw europejskich i Egiptu.

Strażników mianuje się, po stwierdzeniu ich uzdatnienia przez Radę, w sposób, przewidziany artykułem 14. dekretu khedywalnego z dnia 19. czerwca 1893.

Artykuł 60.

Strażnicy są podzieleni na dwie klasy: pierwsza klasa obejmuje czterech strażników, druga klasa obejmuje sześciu strażników.

Art. 61.

La solde annuelle allouée aux gardes est pour:
 la 1re classe, de 160 l. ég. à 200 l. ég.;
 la 2e classe, de 120 l. ég. à 168 l. ég.;
 avec augmentation progressive jusqu'à ce que
 le maximum soit atteint.

Art. 62.

Les gardes sont investis du caractère d'agents
 de la force publique, avec droit de réquisition en cas
 d'infraction aux règlements sanitaires.

Ils sont placés sous les ordres immédiats du
 directeur de l'office de Suez ou de Tor.

Ils doivent être initiés à toutes les pratiques et
 à toutes les opérations de désinfection usitées, et
 connaître la manipulation des substances et instru-
 ments employés à cet effet.

Art. 63.

La station de désinfection et d'isolement des
 Sources de Moïse est placée sous l'autorité du méde-
 cin en chef de Suez.

Si des malades y sont débarqués, deux des
 médecins de Suez y seront internés, l'un pour
 soigner les pestieux ou les cholériques, l'autre pour
 soigner les personnes non atteintes de peste ou de
 choléra.

Dans le cas où il y aurait à la fois des pestieux,
 des cholériques et d'autres malades, le nombre des
 médecins internés sera porté à trois: un pour les
 pestieux, un pour les cholériques et le troisième pour
 les autres malades.

Art. 64.

La station de désinfection et d'isolement des
 Sources de Moïse doit comprendre:

1° trois étuves à désinfection au moins, dont
 une placée sur un ponton, et l'outillage nécessaire
 pour la destruction des rats;

2° deux hôpitaux d'isolement, chacun de
 douze lits, l'un pour les pestieux et les suspects de
 peste, l'autre pour les personnes atteintes ou sus-
 pectées de choléra. Ces hôpitaux doivent être dis-
 posés de façon à ce que, dans chacun d'eux, les
 malades, les suspects, les hommes et les femmes
 soient isolés les uns des autres;

3° des baraquements, des tentes-hôpital et
 des tentes ordinaires pour les personnes débar-
 quées;

4° des baignoires et des douches-lavage en
 nombre suffisant;

Artykuł 61.

Placa roczna, przyznana strażnikom, wynosi:
 w I. klasie 160 do 200 funtów egipskich,
 w II. klasie 120 do 168 funtów egipskich
 przy stopniowej podwyżce aż do osiągnięcia naj-
 wyższego stopnia.

Artykuł 62.

Strażnicy mają charakter urzędników publicz-
 nych wraz z prawem stawiania wniosków karnych
 w przypadku przekroczeń regulaminu sanitarnego.

Podlegają oni bezpośrednio dyrektorowi urzędu
 w Suez lub Tor.

Powinni być obznajomieni ze wszystkimi czyno-
 ściami i zarządzeniami, stosowanymi przy odka-
 żaniu, i umieć obchodzić się z przeznaczonymi do
 tego materiałami i przyrządami.

Artykuł 63.

Stacja do odkażania i odosobnienia przy Źródłach
 Mojżesza podlega kierownictwu lekarza naczelnego
 w Suez.

Jeżeli wysadza się tam chorych na ląd, należy
 internować tamże dwóch lekarzy z Suezu, jednego
 do pielęgnowania chorych na dżumę lub cholerę,
 a drugiego do służby lekarskiej koło osób, nie do-
 tkniętych dżumą lub cholera.

Gdyby znajdowali się tam równocześnie chorzy
 na dżumę, chorzy na cholerę i inni chorzy, należy
 powiększyć liczbę lekarzy internowanych do trzech,
 z których jeden jest przeznaczony dla chorych na
 dżumę, drugi dla chorych na cholerę, a trzeci dla
 innych chorych.

Artykuł 64.

Stacja do odkażania i odosobnienia przy
 Źródłach Mojżesza powinna posiadać:

1. co najmniej trzy parne skrzynkowe dla od-
 każania, z których jedna ma być umieszczona na
 pontonie, oraz potrzebne środki pomocnicze dla
 lepienia szczurów;

2. dwa szpitale izolacyjne, każdy z dwunastoma
 łóżkami, a to jeden dla chorych na dżumę i podej-
 rzanych o dżumę, a drugi dla chorych na cholerę
 lub podejrzanych o cholerę. Szpitale te należy urzą-
 dzić t. k. aby w każdym z nich pomieszano chorych,
 podejrzanych, mężczyzn i kobiety oddzielnie od siebie;

3. baraki, namioty szpitalne i namioty zwy-
 czajne dla osób wysadzonych na ląd;

4. wanny do kąpieli i przyrządy natryskowe
 w dostatecznej ilości;

5° les bâtiments nécessaires pour les services communs, le personnel médical, les gardes, etc.; un magasin, une buanderie;

6° un réservoir d'eau;

7° les divers bâtiments doivent être disposés de telle façon qu'il n'y ait pas de contact possible entre les malades, les objets infectés ou suspects et les autres personnes.

Art. 65.

Un mécanicien est spécialement chargé de l'entretien des étuves placées aux Sources de Moïse.

Section V.

Passage en quarantaine du canal de Suez.

Art. 66.

L'autorité sanitaire de Suez accorde le passage en quarantaine. Le Conseil en est immédiatement informé.

Dans les cas douteux, la décision est prise par le Conseil.

Art. 67.

Dès que l'autorisation prévue à l'article précédent est accordée, un télégramme est expédié à l'autorité désignée par chaque Puissance. L'expédition du télégramme est faite aux frais du navire.

Art. 68.

Chaque Puissance édictera des dispositions pénales contre les bâtiments qui, abandonnant le parcours indiqué par le capitaine, aborderaient indûment un des ports du territoire de cette Puissance. Seront exceptés les cas de force majeure et de relâche forcée.

Art. 69.

Lors de l'arraisonnement, le capitaine est tenu de déclarer s'il a à son bord des équipes de chauffeurs indigènes ou de serviteurs à gages quelconques, non inscrits sur le rôle d'équipage ou le registre à cet usage.

Les questions suivantes sont notamment posées aux capitaines de tous les navires se présentant à Suez, venant du Sud. Ils y répondent sous serment:

„Avez-vous des auxiliaires: chauffeurs ou autres gens de service, non inscrits sur le rôle de l'équipage?

5. budynki potrzebne dla zwykłej służby, dla lekarzy, strażników itd., magazyn, pralnię;

6. zbiornik wody;

7. poszczególne budynki musi się tak urządzić, aby osoby zdrowe nie miały styczności z chorymi, ani z przedmiotami zapowietrzonymi lub po-dejrzanymi.

Artykuł 65.

Do utrzymywania w porządku parni skrzyniowych dezynfekcyjnych, znajdujących się przy Źródłach Mojżesza, należy ustanowić osobnego mechanika.

Rozdział V.

Przejazd przez kanał Suezki pod kwarantana.

Artykuł 66.

Władza zdrowia w Suezie zezwala na przejazd pod kwarantana. O tem uwiadamia się zaraz Radę.

W przypadkach wątpliwych rozstrzyga Rada.

Artykuł 67.

Gdy udzielono zezwolenia, wspomnianego w artykule poprzedzającym, wysyła się telegram do władzy, którą każde Mocarstwo wkaże. Telegram wysyła się na koszt okrętu.

Artykuł 68.

Każde Mocarstwo wyda przepisy karne przeciwko tym okrętom, które zbaczają z kierunku, podanego przez kapitana, i zawijają niewłaściwie do portu, leżącego na obszarze tego Mocarstwa. Wyjątek stanowią tylko przypadki siły wyższej i przybieranie do przystani z konieczności.

Artykuł 69.

Przy spisywaniu protokołu winien kapitan powiedzieć, czy ma między załogą palaczy miejscowości lub inny personal służbowy, przyjęty za wynagrodzeniem, a nie wpisany do wykazu załogi lub przeznaczonego na ten cel rejestru.

Kapitanom wszystkich okrętów, które przybywają z południa i zjawiają się w Suezie, postawi się w szczególności następujące pytania. Na pytania te mają oni odpowiedzieć pod przysięgą:

Czy ma Pan przyjętych pomocniczo palaczy lub innych funkcyonariuszy, którzy nie są wpisani

page ou sur le registre spécial? Quelle est leur nationalité? Où les avez-vous embarqués?"

Les médecins sanitaires doivent s'assurer de la présence de ces auxiliaires et s'ils constatent qu'il y a des manquants parmi eux, chercher avec soin les causes de l'absence.

Art. 70.

Un officier sanitaire et deux gardes sanitaires montent à bord. Ils doivent accompagner le navire jusqu'à Port-Saïd. Ils ont pour mission d'empêcher les communications et de veiller à l'exécution des mesures prescrites pendant la traversée du canal.

Art. 71.

Tout embarquement ou débarquement et tout transbordement de passagers ou de marchandises sont interdits pendant le parcours du canal de Suez à Port-Saïd.

Toutefois, les voyageurs peuvent s'embarquer à Port-Saïd en quarantaine.

Art. 72.

Les navires transitant en quarantaine doivent effectuer le parcours de Suez à Port-Saïd sans garage.

En cas d'échouage ou de garage indispensable, les opérations nécessaires sont effectuées par le personnel du bord, en évitant toute communication avec le personnel de la Compagnie du canal de Suez.

Art. 73.

Les transports de troupes par bateaux suspects ou infectés transitant en quarantaine sont tenus de traverser le canal seulement de jour. S'ils doivent séjournier de nuit dans le canal, ils prennent leur mouillage au lac Timsah ou dans le grand lac.

Art. 74.

Le stationnement des navires transitant en quarantaine est interdit dans le port de Port-Saïd, sauf dans les cas prévus aux articles 71, alinéa 2, et 75.

Les opérations de ravitaillement doivent être pratiquées avec les moyens du bord.

Les chargeurs ou toutes autres personnes, qui seraient montés à bord, sont isolés sur le ponton quarantenaire. Leurs vêtements y subissent la désinfection réglementaire.

do wykazu załogi lub osobnego rejestru? Jakiej narodowości są oni? Gdzie wziął Pan ich na pokład?

Lekarze sanitarni powinni przekonywać się o obecności tych funkcyjnych pomocniczych, a gdyby znaleźli, że liczba ich nie jest zupełna, śledzić starannie za przyczynami braków.

Artykuł 70.

Urzędnik sanitarny i dwaj strażnicy sanitarni udają się na pokład. Muszą oni towarzyszyć okrętowi aż do Port Said. Zadaniem ich jest niedopuszczenie komunikacji w czasie przejazdu kanałem i nadzorowanie wykonania przepisanych zarządzeń.

Artykuł 71.

W czasie jazdy z Suezu do Port Said zakazane jest wszelkie przyjmowanie i wysadzanie osób lub towarów oraz wszelkie ich przeładowywanie.

Podróżni mogą jednak wsiąść na okręt pod kwarantanną w Port Said.

Artykuł 72.

Okręty, przepływające kanał pod kwarantanną, muszą odbić drogę z Suezu do Port Said bez stawania.

Gdyby okręt osiadł na mieliźnie lub gdyby zatrzymanie się było nieuniknione, musi personal okrętowy wykonać potrzebne czynności bez stykania się ze służbą Spółki kanału Suezkiego.

Artykuł 73.

Transporty wojskowe na okrętach podejrzanych lub zapowietrzonych, które przepływają pod kwarantanną, mogą przejeżdżać kanałem tylko we dnie. Jeżeli w ciągu nocy muszą pozostać na kanale, wówczas powinny stanąć na kotwicy na jeziorze Timsah lub jeziorze Wielkim.

Artykuł 74.

Okrętem, przepływającym pod kwarantanną, wzbronione jest stawane w przystani Port Said, wyjątki przypadki, przewidziane w ustępie drugim artykułu 71. i w artykule 75.

Czynności dla uzupełnienia środków żywności muszą być uskutecznione zapomocą przyborów, znajdujących się na okręcie.

Ładownicy i inne osoby, które weszły na pokład, będą odosobnione na pontonie kwarantanowym. Odzież ich ma być poddana tam przepisanemu odkażeniu.

Art. 75.

Lorsqu'il est indispensable, pour les navires transitant en quarantaine de prendre du charbon à Port-Saïd, ces navires doivent exécuter cette opération dans un endroit offrant les garanties nécessaires d'isolement et de surveillance sanitaire, qui sera indiqué par le Conseil sanitaire. Pour les navires à bord desquels une surveillance efficace de cette opération est possible et où tout contact avec les gens du bord peut être évité, le charbonnage par les ouvriers du port est autorisé. La nuit, le lieu de l'opération doit être éclairé à la lumière électrique.

Art. 76.

Les pilotes, les électriciens, les agents de la Compagnie et les gardes sanitaires sont déposés à Port-Saïd, hors du port, entre les jetées, et de là conduits directement au ponton de quarantaine, où leurs vêtements subissent la désinfection lorsqu'elle est jugée nécessaire.

Art. 77.

Les navires de guerre ci-après déterminés bénéficient, pour le passage du canal de Suez, des dispositions suivantes:

Ils seront reconnus indemnes par l'autorité quarantenaire sur la production d'un certificat émanant des médecins du bord, contresigné par le Commandant et affirmant sous serment:

- a) qu'il n'y a eu à bord, soit au moment du départ soit pendant la traversée, aucun cas de peste, ou de choléra;
- b) qu'une visite minutieuse de toutes les personnes existant à bord, sans exception, a été passée moins de douze heures avant l'arrivée dans le port égyptien et qu'elle n'a révélé aucun cas de ces maladies.

Ces navires sont exempts de la visite médicale et reçoivent immédiatement libre pratique, à la condition qu'ils aient complété, à partir de leur départ du dernier port contaminé, une période de cinq jours pleins.

Ceux de ces navires qui n'ont pas complété la période exigée, peuvent transiter le canal en quarantaine sans subir la visite médicale, pourvu qu'ils produisent le susdit certificat à l'autorité quarantenaire.

L'autorité quarantenaire a néanmoins le droit de faire pratiquer, par ses agents, la visite médicale à bord des navires de guerre toutes les fois qu'elle le juge nécessaire.

Artykuł 75.

Gdyby dla okrętów, przepływających pod kwarantanną, zaszła konieczność nabrania węgla w Port Said, wówczas muszą one podjąć czynność tę w miejscu, wskazanem przez Radę zdrowia i dającą potrzebną gwarancję pod względem odosobnienia i nadzoru sanitarnego. Na okrętach, na których można przeprowadzić skuteczny nadzór nad tą czynnością i uchylić wszelką styczność z ludźmi na pokładzie, dozwolone jest lądowanie węgli przez robotników portowych. Miejsce, gdzie wykonyuje się te roboty, musi być w nocy oświetlone elektrycznie.

Artykuł 76.

Piloci, elektrotechnicy, ajenci Spółki i strażnicy sanitarni będą wysadzani w Port Said poza obrębem portu, między groblami portowymi i prowadzeni stamtąd wprost do pontonu kwarantanowego, gdzie odzież ich ulegnie odkażeniu, o ile to okaże się potrzebne.

Artykuł 77.

Wymienione poniżej okręty wojenne korzystają w czasie przejazdu przez kanał Suezki z następujących ułatwień:

Władza kwarantana uważa je za niepodejrzane, jeżeli okażą poświadczenie lekarza okrętowego, podpisane przez komendanta i stwierdzające pod przysięgą:

- a) że ani w chwili odjazdu ani w czasie podróży nie zaszedł na pokładzie wypadek dżumy lub cholery;
- b) że wcześniej aniżeli na dwanaście godzin przed przybyciem do przystani egipskiej przeprowadzono dokładne zbadanie wszystkich osób bez wyjątku, znajdujących się na pokładzie, i że badanie to nie stwierdziło żadnego wypadku tych chorób.

Okręty te są uwolnione od badania lekarskiego i otrzymają zaraz upoważnienie do swobodnego obrotu pod warunkiem, że od chwili ich odjazdu z ostatniej przystani zapowietrzonej upłynął okres pełnych pięciu dni.

Okręty, które nie ukonczyły wymaganego czasu, mogą przepływać kanał w kwarantannie bez badania lekarskiego pod warunkiem, iż okażą władzy kwarantanowej wspomniane poświadczenie.

Władza kwarantana ma mimo to prawo zarządzać przez swoje organa badanie lekarskie na pokładzie okrętów wojennych w każdym przypadku, w którym uważa to za niezbędnne.

Les navires de guerre, suspects ou infectés, seront soumis aux règlements en vigueur.

Ne sont considérées comme navires de guerre que les unités de combat. Les bateaux-transports, les navires-hôpitaux entrent dans la catégorie des navires ordinaires.

Art. 78.

Le Conseil maritime et quarantenaire d'Égypte est autorisé à organiser le transit du territoire égyptien, par voie ferrée, des malles postales et des passagers ordinaires venant de pays contaminés dans des trains quarantainaires, sous les conditions déterminées dans l'annexe n° I.

Section VI.

Régime sanitaire applicable au Golfe Persique.

Art. 79.

Les navires, avant de pénétrer dans le Golfe Persique, sont arraisonnés à l'établissement sanitaire de l'île d'Ormuuz. Ils sont, d'après l'état sanitaire du bord et d'après leur provenance, soumis au régime prévu par la section III du chapitre II, du titre I.

Toutefois, les navires qui doivent remonter le Chat-el-Arab seront autorisés, si la durée de l'observation n'est pas terminée, à continuer leur route, à la condition de passer le Golfe Persique et le Chat-el-Arab en quarantaine. Un gardien-chef et deux gardes sanitaires pris à Ormuuz surveilleront le bateau jusqu'à Bassorah, où une seconde visite médicale sera pratiquée et où se feront les désinfections nécessaires.

En attendant que la station sanitaire d'Ormuuz soit organisée, ce seront des gardes sanitaires pris dans le poste provisoire établi en vertu de l'article 82 ci-après, alinéa 2, qui accompagneront les navires passant en quarantaine jusque dans le Chat-el-Arab, dans l'établissement placé aux environs de Bassorah.

Les bateaux qui doivent toucher aux ports de la Perse pour y débarquer des passagers ou des marchandises pourront faire ces opérations à Bender-Bouanir.

Il est bien entendu qu'un navire qui reste indemne à l'expiration des cinq jours à compter de la date à laquelle il a quitté le dernier port contaminé de peste ou de choléra, recevra la libre pratique dans les ports du Golfe après constatation, à l'arrivée, de son état indemne.

Art. 80.

Les articles 20 à 28 de la présente Convention sont applicables, en ce qui concerne la classifica-

Z podejrzonymi lub zapowietrzonimi okrętami wojennymi postąpi się według przepisów obowiązujących.

Za okręty wojenne uważa się tylko jednostki bojowe. Okręty przewozowe i szpitalne należą do kategorii okrętów zwyczajnych.

Artykuł 78.

Egiptowska Rada morska i kwarantana jest upoważniona zorganizować przewóz kolejowy przez terytorium egipskie pakietów pocztowych i zwykłych podróżnych, przebywających z okolic zapowietrzonych w pociągach kwarantanowych, pod warunkami, określonymi w dodatku I.

Rozdział VI.

Zarządzenia sanitarnie w zatoce Perskiej.

Artykuł 79.

Zanim okręty wpłyną do zatoki Perskiej, spisuje się co do nich protokół w stacyjni sanitarnej na wyspie Ormuuz. Stosownie do warunków sanitarnych na pokładzie i swego pochodzenia podlegają one tam postępowaniu, przewidzianemu w tytule I., części II.. rozdziale III.

Okrętom, które mają płynąć w góre Schatt el Arab, pozwoli się jednak, gdyby czas obserwacji jeszcze nie upłynął, na kontynuowanie jazdy pod warunkiem, iż przepłyną zatokę Perską i Schatt el Arab pod kwarantana. Jeden starszy strażnik i dwóch strażników sanitarnych, których okręt weźmie na pokład w Ormuuz, mają nadzorować go do Bassorah, gdzie odbywa się drugie badanie lekarskie i przeprowadza potrzebne zarządzenia odkażające.

Dopóki nie będzie urządzona stacyja sanitarna w Ormuuz, należy powoływać strażników sanitarnych, którzy mają towarzyszyć okrętom w czasie jazdy pod kwarantana na Schatt el Arab aż do zakładu, położonego w okolicy Bassorah, z postcrunku, ustanowionego tymczasowo stosownie do następującego artykułu 82., ust. p 2.

Okręty, które mają zawiąć do przystani perskich w celu wysadzenia tam podróżnych lub towarów, mogą uczynić to w Bender-Buschir.

Rozumie się, że okręt, który pozostał niepodejrzany aż do upływu pięciu dni od chwili, gdy opuścił ostatnią przystań, zapowietrzoną dżumą lub cholera, otrzyma w przystaniach zatoki upoważnienie do swobodnego obrotu, skoro tylko ów stan niepodejrzany zostanie stwierdzony przy przyjeździe.

Artykuł 80.

Co się tyczy podziału okrętów oraz postępowania, któremu one podlegają w zatoce Perskiej,

tion des navires ainsi que le régime à leur faire subir dans le Golfe Persique, sous les trois réserves suivantes:

1° la surveillance des passagers et de l'équipage sera toujours remplacée par une observation de même durée;

2° les navires indemnes ne pourront y recevoir libre pratique qu'à la condition d'avoir complété cinq jours pleins à partir du moment de leur départ du dernier port contaminé;

3° en ce qui concerne les navires suspects le délai de cinq jours pour l'observation de l'équipage et des passagers comptera à partir du moment où il n'existe plus de cas de peste ou de choléra à bord.

Section VII.

Établissements sanitaires du Golfe Persique.

Art. 81.

Des établissements sanitaires doivent être construits sous la direction du Conseil de santé de Constantinople et à ses frais, l'un à l'île d'Ormuz, l'autre aux environs de Bassorah, dans un lieu à déterminer.

Il y aura à la station sanitaire de l'île d'Ormuz deux médecins au moins, des agents sanitaires, des gardes sanitaires et tout un outillage de désinfection et de destructions des rats. Un petit hôpital sera construit.

A la station des environs de Bassorah seront construits un grand lazaret comportant un service médical composé de plusieurs médecins et des installations pour la désinfection des marchandises.

Art. 82.

Le conseil supérieur de santé de Constantinople, qui a sous sa dépendance l'établissement sanitaire de Bassorah, exercera le même pouvoir en ce qui concerne celui de l'Ormuz.

En attendant que l'établissement sanitaire d'Ormuz soit construit, un poste sanitaire y sera établi par les soins du Conseil supérieur de santé de Constantinople.

Chapitre II.

Provenances par terre.

Section I.

Règles générales.

Art. 83.

Les mesures prises sur la voie de terre contre les provenances des régions contaminées de peste

będą miały zastosowanie artykuły 20. do 28. układu niniejszego z następującymi trzema zastrzeżeniami:

1. W miejsce nadzorowania podróznych i załogi wchodzi zawsze obserwacja przez taki sam przeciag czasu;

2. okręty niepodejrzane mogą uzyskać tam upoważnienie do swobodnego obrotu tylko pod warunkiem, iż od czasu ich odjazdu z ostatniej przystani zapowietrznej upłynęło pełnych pięć dni;

3. co do okrętów podejrzanych, należy liczyć pięciodniowy termin obserwacji załogi i podróznych od chwili, w której niema już na pokładzie ani jednego wypadku dżumy lub cholery.

Rozdział VII.

Zakłady sanitarnie w zatoce Perskiej.

Artykuł 81.

Zakłady sanitarnie mają być urządzone pod kierownictwem konstantynopolitańskiej Rady zdrowia i na jej koszt, a to jeden na wyspie Ormuz, a drugi w okolicy Bassorah w miejscu, które oznaczy się później.

W stacyi sanitarnej na wyspie Ormuz muszą znajdować się najmniej dwaj lekarze, a nadto urzędnicy sanitarni, strażnicy sanitarni i zupełne urządzenie do odkażania oraz do tępienia szczurów. Należy urządzić także mały szpital.

W stacyi w okolicy Bassorah będzie założony wielki szpital ze służbą sanitarną, wykonywaną przez kilku lekarzy, i z urządzeniami do odkażania towarów.

Artykuł 82.

Najwyższa Rada zdrowia w Konstantynopolu, której podlega zakład sanitarny w Bassorah, wykonywa te same uprawnienia także co do stacyi w Omuz.

Aż do urządzenia zakładu sanitarnego w Ormuz ma Najwyższa Rada zdrowia w Konstantynopolu postarać się o utworzenie tamże posterunku sanitarnego.

Część II.

Proweniency lądowe.

Rozdział I.

Przepisy ogólne.

Artykuł 83.

Zarządzenia, które będą poczynione na drogach lądowych co do proweniency z okolic, zapowietrzo-

ou de choléra doivent être conformes aux principes sanitaires formulés par la présente Convention.

Les pratiques modernes de la désinfection doivent être substituées aux quarantaines de terre. Dans ce but, des étuves et d'autres outillages de désinfection seront disposés dans des points bien choisis sur les routes suivies par les voyageurs.

Les mêmes moyens seront employés sur les lignes de chemins de fer créées ou à créer.

Les marchandises seront désinfectées suivant les principes de la présente Convention.

Art. 84.

Chaque Gouvernement est libre de fermer au besoin une partie de ses frontières aux passagers et aux marchandises, dans les endroits où l'organisation d'un contrôle sanitaire rencontre des difficultés.

Section II.

Frontières terrestres turques.

Art. 85.

Le Conseil supérieur de santé de Constantinople devra organiser sans délai les établissements sanitaires de Hanikin et de Kisil Dizié, près de Bayazid, sur les frontières turco-persane et turco-russe.

Titre III.

Dispositions spéciales aux pèlerinages.

Chapitre premier.

Prescriptions générales.

Art. 86.

Les dispositions des articles 46 et 47 du titre II sont applicables aux personnes et objets devant être embarqués à bord d'un navire à pèlerins partant d'un port de l'Océan Indien et de l'Océanie, alors même que le port ne serait pas contaminé de peste ou de choléra.

Art. 87.

Lorsqu'il existe des cas de peste ou de choléra dans le port, l'embarquement ne se fait à bord des navires à pèlerins qu'après que les personnes réunies en groupes ont été soumises à une obser-

nach dżumą lub cholera, muszą odpowiadać zasadom sanitarnym, objętym układem niniejszym.

Nowoczesne postępowanie odkażające ma zająć miejsce kwarantan lądowych. W tym celu należy ustawić w starannie wyszukanych punktach dróg komunikacyjnych, uczęszczanych przez podróżnych, przyrządy parowe i inne urządzenia do odkażania.

Takie same urządzenia należy zaprowadzić wzdłuż linii kolejowych, które już istnieją lub będą dopiero zbudowane.

Towary będąc się odkażać stosownie do zasad, przyjętych w układzie niniejszym.

Artykuł 84.

Każdy Rząd może w miarę potrzeby zamknąć część swoich granic dla podróżnych i towarów w tych miejscowościach, gdzie zaprowadzenie kontroli sanitarnej napotyka na trudności.

Rozdział II.

Granice lądowe Turcyi.

Artykuł 85.

Najwyższa Rada zdrowia w Konstantynopolu ma urządzić zaraz zakłady sanitarne w Hanikin i Kisil Dizié przy Bayazid na granicy turecko-perskiej i turecko-rosyjskiej.

Tytuł III.

Szczególne postanowienia co do pielgrzymek.

Część I.

Przepisy ogólne.

Artykuł 86.

Postanowienia artykułu 46. i 47. tytułu II. mają zastosowanie do osób i przedmiotów, które mają być zabrane na okręt dla pielgrzymów, odchodzący z pewnej przystani oceanu Indyjskiego lub Oceanii, także wtedy, gdy przystań ta nie jest zapowietrzona dżumą lub cholera.

Artykuł 87.

Jeżeli w przystani istnieją przypadki dżumy lub cholery, może okręt przyjąć pielgrzymów na pokład dopiero wtedy, gdy poddano ich w grupach obser-

vation permettant de s'assurer qu'aucune d'elles n'est atteinte de la peste ou du choléra.

Il est étendu que, pour exécuter cette mesure, chaque Gouvernement peut tenir compte des circonstances et possibilités locales.

Art. 88.

Les pèlerins sont tenus, si les circonstances locales le permettent, de justifier des moyens strictement nécessaires pour accomplir le pèlerinage, spécialement du billet d'aller et retour.

Art. 89.

Les navires à vapeur sont seuls admis à faire le transport des pèlerins au long cours. Ce transport est interdit aux autres bateaux.

Art. 90.

Les navires à pèlerins faisant le cabotage destinés aux transports de courte durée dits „voyages au cabotage“ sont soumis aux prescriptions contenues dans le règlement spécial applicable au pèlerinage du Hedjaz qui sera publié par le Conseil de santé de Constantinople, conformément aux principes édictés dans la présente Convention.

Art. 91.

N'est pas considéré comme navire à pèlerins celui qui, outre ses passagers ordinaires, parmi lesquels peuvent être compris les pèlerins des classes supérieures, embarque des pèlerins de la dernière classe, en proportion moindre d'un pèlerin par cent tonneaux de jauge brute.

Art. 92.

Tout navire à pèlerins, à l'entrée de la Mer Rouge et du Golfe Persique, doit se conformer aux prescriptions contenues dans le Règlement spécial applicable au pèlerinage du Hedjaz qui sera publié par le Conseil de Santé de Constantinople, conformément aux principes édictés dans la présente Convention.

Art. 93.

Le capitaine est tenu de payer la totalité des taxes sanitaires exigibles des pèlerins. Elles doivent être comprises dans le prix du billet.

Art. 94.

Autant que faire se peut, les pèlerins qui débarquent ou embarquent dans les stations sanitaires ne doivent avoir entre eux aucun contact sur les points de débarquement.

wacy, dającą pewność, że żaden z nich nie jest dotknięty dżumą lub cholerą.

Rozumie się samo przez sieć, że w celu wykonania tych zarządzeń może każdy Rząd liczyć się z miejscowymi stosunkami i możliwościami.

Artykuł 88.

Jeżeli stosunki miejscowe pozwalają na to, są pielgrzymi obowiązani wykazać, że posiadają środki niezbędne do odbycia pielgrzymki, a zwłaszcza bilet na podróż tam i z powrotem.

Artykuł 89.

Tylko parowce dopuści się do przewozu pielgrzymów na wielką odległość. Innym okrętom jest przewóz ten wzbroniony.

Artykuł 90.

Okręty dla pielgrzymów, trudniące się żeglugą wzdłuż brzegów i przeznaczone do krótko trwających przewozów, tak zwanych jazd nadbrzeżnych, podlegają przepisom osobnego regulaminu dla pielgrzymek do Hedżazu, który wyda konstantynopolitańska Rada zdrowia stosownie do zasad, wypowiadanych w układzie niniejszym.

Artykuł 91.

Nie uważa się za okręt dla pielgrzymów takiego okrętu, który prócz zwykłych podróżnych, do których można zaliczać pielgrzymów wyższych klas, bierze na pokład pielgrzymów ostatniej klasy w takim stopniu, że na 100 ton pojemności brutto przypada mniej jak jeden pielgrzym.

Artykuł 92.

Każdy okręt dla pielgrzymów winien przy wpływie na morze Czerwone lub do zatoki Perskiej poddać się przepisom osobnego regulaminu dla pielgrzymek do Hedżazu, który wyda konstantynopolitańska Rada zdrowia stosownie do zasad, wypowiadanych w układzie niniejszym.

Artykuł 93.

Kapitan jest obowiązany opłacić wszystkie taksy sanitarnie, przypadające na pielgrzymów. Muszą one mieścić się w cenie biletów jazdy.

Artykuł 94.

O ile to jest wykonalne, nie powinni pielgrzymi, wsiadający i wysiadający w stacjach sanitarnych, wchodzić z sobą w styczność w miejscowościach wysiadania.

Les navires, après avoir débarqué leurs pèlerins, doivent changer de mouillage pour opérer le rembarquement.

Les pèlerins débarqués doivent être répartis au campement en groupes aussi peu nombreux que possible.

Il est nécessaire de leur fournir une bonne eau potable, soit qu'on la trouve sur place, soit qu'on l'obtienne par distillation.

Art. 95.

Lorsqu'il y a de la peste ou du choléra au Hedjaz, les vivres emportés par les pèlerins sont détruits si l'autorité sanitaire le juge nécessaire.

Chapitre II.

Navires à pèlerins. — Installations sanitaires.

Section I.

Conditionnement général des navires.

Art. 96.

Le navire doit pouvoir loger les pèlerins dans l'entreport.

En dehors de l'équipage, le navire doit fournir à chaque individu, quel que soit son âge, une surface de 1 m. 50 carrés, c'est-à-dire 16 pieds carrés anglais, avec une hauteur d'entreport d'environ 1 m. 80.

Pour les navires qui font le cabotage, chaque pèlerin doit disposer d'un espace d'au moins 2 mètres de largeur dans le long des plats-bords du navire.

Art. 97.

De chaque côté du navire, sur le pont, doit être réservé un endroit dérobé à la vue et pourvu d'une pompe à main, de manière à fournir de l'eau de mer pour les besoins des pèlerins. Un local de cette nature doit être exclusivement affecté aux femmes.

Art. 98.

Le navire doit être pourvu, outre les lieux d'aisances à l'usage de l'équipage, de latrines à effet d'eau ou pourvues d'un robinet dans la proportion d'eau moins une latrine pour chaque centaine de personnes embarquées.

Des latrines doivent être affectées exclusivement aux femmes.

Des lieux d'aisances ne doivent pas exister dans les entrepôts ni dans la cale.

Po wysadzeniu pielgrzymów na ląd muszą okręty zmienić miejsce postoju celem przyjęcia podróżnych.

Pielgrzymów, wysadzonych na ląd, należy podzielić w obozie na możliwe małe grupy.

Powinno się im dostarczyć dobrej wody do picia, i to albo znajdującej się na miejscu albo uzyskanej drogą destylacji.

Artykuł 95.

Jeżeli w Hedjaz panuje dżuma lub cholera, należy zniszczyć środki żywności, zabrane przez pielgrzymów, o ile władza zdrowia uznaje to za niezbędne.

Część II.

Okręty dla pielgrzymów. Urządzenia sanitarne.

Rozdział I.

Ogólne przepisy dla okrętów.

Artykuł 96.

Okręt powinien mieć pomieszczenie dla pielgrzymów między pokładami.

Nie licząc załogi, powinien okręt zapewniać każdej osobie bez względu na wiek przestrzeń, wynoszącą $1\cdot50\text{ m}^2$, to jest szesnaście stóp kwadratowych angielskich, podczas gdy odległość pomiędzy dwoma pokładami powinna wynosić około $1\cdot80\text{ m}$.

Na okrętach, trudniących się żeglugą nadbrzeżną, powinien każdy pielgrzym mieć dla siebie przestrzeń szerokości najmniej 2 m wzdłuż burty okrętowej.

Artykuł 97.

Na pokładzie górnym po obu stronach okrętu powinno znajdować się miejsce zasłonięte, zaopatrzone pompą ręczną do dostarczania wody morskiej na potrzeby pielgrzymów. Podobne miejsce należy urządzić wyłącznie dla kobiet.

Artykuł 98.

Oprócz wychodków dla załogi powinny znajdować się na okręcie kloszki lub wychodki, splukiwane wodą, tak, aby na każdych 100 osób, wziętych na okręt, przypadał najmniej jeden wychodek.

Muszą znajdować się wychodki, przeznaczone wyłącznie dla kobiet.

Na pokładach pośrednich i na spodzie okrętu nie powinny mieścić się wychodki.

Art. 99.

Le navire doit être muni de deux locaux affectés à la cuisine personnelle des pèlerins. Il est interdit aux pèlerins de faire du feu ailleurs, notamment sur le pont.

Art. 100.

Une infirmerie régulièrement installée et offrant de bonnes conditions de sécurité et de salubrité doit être réservée aux logements des malades.

Elle doit pouvoir recevoir au moins 5 % des pèlerins embarqués à raison de 3 mètres carrés par tête.

Art. 101.

Le navire doit être pourvu des moyens d'isoler les personnes présentant des symptômes de peste ou de choléra.

Art. 102.

Chaque navire doit avoir à bord les médicaments, les désinfectants et les objets nécessaires aux soins des malades. Les règlements faits pour ce genre de navires par chaque Gouvernement doivent déterminer la nature et la quantité des médicaments.*¹) Les soins et les remèdes sont fournis gratuitement aux pèlerins.

Art. 103.

Chaque navire embarquant des pèlerins doit avoir à bord un médecin régulièrement diplômé et commissionné par le Gouvernement du pays auquel le navire appartient ou par le Gouvernement du port où le navire prend des pèlerins. Un second médecin doit être embarqué dès que le nombre des pèlerins portés par le navire dépasse mille.

Art. 104.

Le capitaine est tenu de faire apposer à bord, dans un endroit apparent et accessible aux intéressés, des affiches rédigées dans les principales langues des pays habités par les pèlerins à embarquer, et indiquant:

1° la destination du navire;

2° le prix des billets;

3° la ration journalière en eau et en vivres allouée à chaque pèlerin;

4° le tarif des vivres non compris dans la ration journalière et devant être payés à part.

¹) Il est désirable que chaque navire soit muni des principaux agents d'immunisation (sérum antipesteux, vaccin de Haffkine, etc.).

Artykuł 99.

Na okrącie powinny znajdować się dwa lokale, w których pielgrzymi mogą prowadzić własną kuchnię. Pielgrzymom zakazane jest rozniecać ogień gdzieindziej, a zwłaszcza na pokładzie.

Artykuł 100.

Na pomieszczenie chorych musi być przeznaczony osobny lokal, należycie urządżony i przedstawiający korzystne warunki pod względem bezpieczeństwa i zdrowia.

W lokalu tym powinno być pomieszczenie co najmniej dla 5 procent pielgrzymów, wziętych na okrą, tak, aby na głowę wypadało 3 m².

Artykuł 101.

Okręt powinien być zaopatrzony w urządzenia, potrzebne do odosobnienia osób, dotkniętych dżumą lub cholera.

Artykuł 102.

Każdy okrą powinien mieć na pokładzie lekarstwa, środki odkażające i przedmioty potrzebne do pielęgnowania chorych. Rodzaj i ilość lekarstw*) oznaczają przepisy, które każdy rząd wyda dla okrątów tego rodzaju. Pomocy lekarskiej i lekarstw udzielać się będzie pielgrzymom bezpłatnie.

Artykuł 103.

Każdy okrą, biorący pielgrzymów, winien mieć na pokładzie lekarza, prawidłowo dyplomowanego i ustanowionego przez rząd kraju, do którego okrą należy, lub rząd przystani, w której okrą zabiera pielgrzymów. Jeżeli ilość pielgrzymów, których okrą wiezie, przenosi 1000 głów, należy wziąć na okrą drugiego lekarza.

Artykuł 104.

Kapitan jest obowiązany wywiesić na pokładzie w miejscu, łatwo dostrzegalnym i dostępnem dla interesowanych, ogłoszenia, podające w głównych językach krajów, zamieszkiwanych przez zabrać się mających pielgrzymów:

1. przeznaczenie okrątu;

2. cenę biletów jazdy;

3. dzienną racyę wody i żywności, należącą się każdemu pielgrzymowi;

4. taryfę środków żywności, nie objętych racyą dzienną, za które mia się osobno płacić.

¹) Jest pożądane, aby każdy okrą, był zaopatrzony w najważniejsze środki uodporniające (surowicę dżumy, szczepiankę Haffkina itd.).

Art. 105.

Les gros bagages des pèlerins sont enregistrés numérotés et placés dans la cale. Les pèlerins ne peuvent garder avec eux que les objets strictement nécessaires. Les règlements faits pour ses navires par chaque Gouvernement en déterminent la nature, la quantité et les dimensions.

Art. 106.

Les prescriptions du chapitre I., du chapitre II (sections I., II et III), ainsi que du chapitre III du présent titre, seront affichées, sous la forme d'un règlement, dans la langue de la nationalité du navire ainsi que dans les principales langues des pays habités par les pèlerins à embarquer, en un endroit apparent et accessible, sur chaque pont et entrepont de tout navire transportant des pèlerins.

Section II.

Mesures à prendre avant le départ.

Art. 107.

Le capitaine ou, à défaut du capitaine, le propriétaire ou l'agent de tout navire à pèlerins est tenu de déclarer à l'autorité compétente du port de départ son intention d'embarquer des pèlerins, au moins trois jours avant le départ. Dans les ports d'escale, le capitaine ou, à défaut de capitaine, le propriétaire ou l'agent de tout navire à pèlerins est tenu de faire cette même déclaration douze heures avant le départ du navire. Cette déclaration doit indiquer le jour projeté pour le départ et la destination du navire.

Art. 108.

A la suite de la déclaration prescrite par l'article précédent, l'autorité compétente fait procéder, aux frais du capitaine, à l'inspection et au mesurage du navire. L'autorité consulaire dont relève le navire peut assister à cette inspection.

Il est procédé seulement à l'inspection, si le capitaine est déjà pourvu d'un certificat de mesurage délivré par l'autorité compétente de son pays, à moins qu'il n'y ait soupçon que le document ne réponde plus à l'état actuel du navire.*)

*) L'autorité compétente est actuellement: dans les Indes anglaises un fonctionnaire (*officer*) désigné à cet effet par le Gouvernement local *Native passenger Ships Act, 1887*, art. 7); — dans les Indes néerlandaises, le maître du port; — en Turquie, l'autorité sanitaire; — en

Artykuł 105.

Wielkie pakunki pielgrzymów należy zapisać, ponumerować i złożyć na spodzie okrętu. Pielgrzymom wolno zatrzymać przy sobie tylko przedmioty bezwarunkowo potrzebne. Rodzaj, ilość i wymiary tychże oznaczone będą w regulaminach, które każdy rząd wyda dla swych okrętów.

Artykuł 106.

Przepisy części I., części II. (rozdział I., II. i III.) oraz części III. niniejszego tytułu powinny być przybite w łatwo widzialnym i dostępnym miejscu na każdym pokładzie i na pokładzie pośrednim okrętu, przewożącego pielgrzymów, we formie regulaminu, w języku tego narodu, do którego okręt należy, a także w najważniejszych językach krajów, zamieszkiwanych przez pielgrzymów, których ma się wziąć na pokład.

Rozdział II.

Zarządzenia przed odjazdem.

Artykuł 107.

Kapitan albo w braku kapitana właściciel lub ajent każdego okrętu dla pielgrzymów obowiązany jest donieść właściwej władzy w przystani odjazdowej najmniej na trzy dni przed odpłynięciem, że zamierza wziąć na okręt pielgrzymów. W przystaniach pośrednich musi kapitan albo w braku kapitana właściciel lub ajent każdego okrętu dla pielgrzymów wnieść doniesienie takie na dwanaście godzin przed odjazdem okrętu. W oznajmieniu tem nalezy podać projektowany dzień odpłynięcia i miejsce przeznaczenia okrętu.

Artykuł 108.

Wskutek doniesienia, przepisanego w artykule poprzedzającym, zarządza włada właściwa zbadanie i wymierzenie okrętu na koszt kapitana. Władza konsularna, której okręt podlega, może być obecna przy tem badaniu.

Poprzestanie się na samem tylko badaniu, jeżeli kapitan posiada już świadectwo wymiaru pojemości, wystawione przez władzę właściwą swego kraju, wyjawszy, gdyby zachodziło podejrzenie, że dokument ten nie jest zgodny z teraźniejszym stanem okrętu.*)

*) Władzą właściwą jest obecnie: w Indiach brytyjskich (*Native passenger ships Act, 1887*, art. 7) urzędnik, miejscowy przeznaczony do tego przez rząd: w Indiach niderlandzkich zawiadowca portowy; w Turcji włada sanitarna; w Austro-Węgrzech włada portowa;

Art. 109.

L'autorité compétente ne permet le départ d'un navire à pèlerins qu'après s'être assurée :

- a) que le navire a été mis en état de propriété parfaite et, au besoin, désinfecté;
-) que le navire est en état d'entreprendre le voyage sans danger, qu'il est bien équipé, bien aménagé, bien aéré, pourvu d'un nombre suffisant d'embarcations, qu'il ne contient rien à bord qui soit ou puisse devenir nuisible à la santé ou à la sécurité des passagers, que le pont est en bois ou en fer recouvert de bois;
- c) qu'il existe à bord, en sus de l'approvisionnement de l'équipage et convenablement arrimés, des vivres ainsi que du combustible, le tout de bonne qualité et en quantité suffisante pour tous les pèlerins et pour toute la durée déclarée du voyage;
-) que l'eau potable embarquée est de bonne qualité et a une origine à l'abri de toute contamination; qu'elle existe en quantité suffisante; qu'à bord les réservoirs d'eau potable sont à l'abri de toute souillure et fermés de sorte que la distribution de l'eau ne puisse se faire que par les robinets ou les pompes. Les appareils de distribution dits „sucoirs“ sont absolument interdits;
- e) que le navire possède un appareil distillatoire pouvant produire une quantité d'eau de 5 litres au moins, par tête et par jour, pour toute personne embarquée, y compris l'équipage;
- f) que le navire possède une étuve à désinfection dont la sécurité et l'efficacité auront été constatées par l'autorité sanitaire du port d'embarquement des pèlerins;
- g) que l'équipage comprend un médecin diplômé et commissionné*), soit par le Gouvernement du pays auquel le navire appartient, soit par le Gouvernement du port où le navire prend des pèlerins, et que le navire possède des médicaments, le tout conformément aux articles 102 et 103;
- h) que le pont du navire est dégagé de toutes marchandises et objets encombrants;

Autriche-Hongrie, l'autorité du port; — en Italie, le capitaine de port; — en France, en Tunisie et en Espagne, l'autorité sanitaire; — en Egypte, l'autorité sanitaire quarantenaire, etc.

*) Exception est faite pour les Gouvernements qui n'ont pas de médecins commissionnés.

Artykuł 109.

Władza właściwa zezwala na odjazd okrętu dla pielgrzymów dopiero wtedy, gdy się przekona :

- a) że okręt został zupełnie oczyszczony, a w razie potrzeby odkażony;
- b) że stan okrętu pozwala na puszczenia się w podróz bez niebezpieczeństwa, że okręt jest należycie zaopatrzony, dobrze urządżony i ma dobrą wentylację, że posiada dostateczną ilość łodzi ratunkowych, że nie wiezie nic takiego, coby zagrażało lub mogło zagrażać zdrowiu lub bezpieczeństwu podróżnych, że pokład jest z drzewa albo z żelaza pokrytego drzewem:
- c) że oprócz zapasów żywności dla załogi znajdują się na okręcie należycie załadowane środki żywności i materiały opałowe, wszysko w dobrym gatunku i w ilości, wystarczającej dla wszystkich pielgrzymów i na cały czas trwania zapowiedzianej podróży;
- d) że woda do picia, wzięta na okręt, jest dobrej jakości i bezwarunkowo niepodejrzanej pochodzenia; że znajduje się w dostatecznej ilości; że zbiorniki na wodę do picia, znajdujące się na pokładzie, są zabezpieczone od wszelkiego zanieczyszczenia i tak zamknięte, że można dostawać wodę tylko zapomocą kurków lub pomp. Przyrządy do brania wody, zwane „sucoirs“ (przyrządy ssace), są zakazane:
- e) że okręt jest zaopatrzony w przyrząd destylacyjny, mogący dostarczać dziennie najmniej pięć litrów wody na głowę dla każdej osoby, znajdującej się na okręcie z wliczeniem załogi;
- f) że okręt posiada parnię skrzynkową do odkażania, której bezpieczne i skuteczne funkcyonowanie stwierdziła władza sanitarna przystani, gdzie zabrano pielgrzymów:
- g) że stosownie do artykułów 102. i 103. znajduje się międzypersonałem okrętowym lekarz*), dyplomowany i ustanowiony przez rząd kraju, do którego okręt należy, lub rząd przystani, gdzie okręt zabiera pielgrzymów, oraz że okręt jest zaopatrzony w lekarstwa;
- h) że na pokładzie okrętu niema towarów i innych przedmiotów, utrudniających komunikację;

we Włoszech kapitan portowy; we Francji, w Tunezji i w Hiszpanii władza sanitarna; w Egipcie władza sanitarna kwarantana itd.

*) Wyjątek ustanawia się dla tych rządów, które nie mają uprawnionych lekarzy.

i) que les dispositions du navire sont telles qu'elles mesures prescrites par la Section III ce après peuvent être exécutées.

Art. 110.

Le capitaine ne peut partir qu'autant qu'il a en mains:

1° une liste visée par l'autorité compétente et indiquant le nom, le sexe et le nombre total des pèlerins qu'il est autorisé à embarquer;

2° une patente de santé constatant le nom, la nationalité et le tonnage du navire, le nom du capitaine, celui du médecin, le nombre exact des personnes embarquées: équipage, pèlerins et autres passagers, la nature de la cargaison, le lieu du départ.

L'autorité compétente indique sur la patente si le chiffre réglementaire des pèlerins est atteint ou non, et, dans le cas où il ne le serait pas, le nombre complémentaire des passagers que le navire est autorisé à embarquer dans les escales subsequentes.

Section III.

Mesures à prendre pendant la traversée.

Art. 111.

Le pont doit, pendant la traversée, rester dégagé des objets encombrants; il doit être réservé jour et nuit aux personnes embarquées et mis gratuitement à leur disposition.

Art. 112.

Chaque jour, les entreponts doivent être nettoyés avec soin et frottés au sable sec, avec lequel on mélange des désinfectants, pendant que les pèlerins sont sur le pont.

Art. 113.

Les latrines destinées aux passagers, aussi bien que celles de l'équipage, doivent être tenues proprement, nettoyées et désinfectées trois fois par jour.

Art. 114.

Les excréptions et déjections des personnes présentant des symptômes de peste ou de choléra doivent être recueillies dans des vases contenant une solution désinfectante. Ces vases sont vidés dans les latrines, qui doivent être rigoureusement désinfectées après chaque projection de matières.

i) że urządzenia okrętu są tego rodzaju, iż umożliwiają wykonanie zarządzeń przepisanych w następującym rozdziale III.

Artykuł 110.

Kapitan nie może puścić się w podróż, dopóki nie ma w ręku:

1. spisu, wizowanego przez władzę właściwą, podającego nazwiska, płeć i ogólną ilość pielgrzymów, których może przyjąć na pokład;

2. paszportu zdrowia, podającego nazwę, przynależność i pojemność okrętu, nazwisko kapitana i lekarza, dokładną ilość osób, wziętych na okręt, a to załogi, pielgrzymów i innych podróżnych, rodzaj ładunku i miejsce odjazdu.

Władza właściwa zaznacza na paszporcie, czy osiągnięto dopuszczalną według przepisów ilość pielgrzymów, czy nie, i podaje w tym ostatnim przypadku dalszą ilość podróżnych, których okręt może przyjąć w portach, do których ma później zawinać.

Rozdział III.

Zarządzenia w czasie jazdy.

Artykuł 111.

W czasie jazdy powinien pokład być wolny od przedmiotów, utrudniających komunikację; zarówno we dnie jak i w nocy ma on być zastrzeżony dla osób, wziętych na okręt, i oddany im bezpłatnie do użytku.

Artykuł 112.

Codziennie w czasie, gdy pielgrzymi znajdują się na górnym pokładzie, należy oczyszczać starannie pokłady pośrednie i szorować je suchym piaskiem z przynieszką środków odkażających.

Artykuł 113.

Wychodki przeznaczone dla podróżnych i dla załogi, trzeba utrzymywać schlundnie, trzy razy dziennie czyścić i odkażać.

Artykuł 114.

Wydzieliny i odchody osób, które wykazują objawy dżumy lub cholery, należy zbierać do naczyń, zawierających rozczyń odkażający. Naczynia te należy wylewać do wychodków, które musi się następnie odkażać za każdym razem starannie.

Art. 115.

Les objets de literie, les tapis, les vêtements qui ont été en contact avec les malades visés dans l'article précédent, doivent être immédiatement désinfectés. L'observation de cette règle est spécialement recommandée pour les vêtements des personnes qui approchent ces malades, et qui ont pu être souillés.

Ceux des objets ci-dessus qui n'ont pas de valeur doivent être, soit jetés à la mer, si le navire n'est pas dans un port ni dans un canal, soit détruits par le feu. Les autres doivent être portés à l'étuve dans des sacs imperméables lavés avec une solution désinfectante.

Art. 116.

Les locaux occupés par les malades, visés dans l'article 100, doivent être rigoureusement désinfectés.

Art. 117.

Les navires à pèlerins sont obligatoirement soumis à des opérations de désinfection conformes aux règlements en vigueur sur la matière dans le pays dont ils portent le pavillon.

Art. 118.

La quantité d'eau potable mise chaque jour gratuitement à la disposition de chaque pèlerin, quel que soit son âge, doit être d'eau moins 5 litres.

Art. 119.

S'il y a doute sur la qualité de l'eau potable ou sur la possibilité de sa contamination, soit à son origine, soit au cours du trajet. L'eau doit être bouillies ou stérilisée autrement et le capitaine est tenu de la rejeter à la mer au premier port de relâche où il lui est possible de s'en procurer de meilleure.

Art. 120.

Le médecin visite les pèlerins, soigne les malades et veille à ce que, à bord, les règles de l'hygiène soient observées. Il doit notamment:

1° s'assurer que les vivres distribués aux pèlerins sont de bonne qualité, que leur quantité est conforme aux engagements pris, qu'ils sont convenablement préparés;

2° s'assurer que les prescriptions de l'article 118 relatif à la distribution de l'eau sont observées;

Artykuł 115.

Bieliznę, koberce i suknie, które były w zetknięciu z chorymi, wspomnianymi w artykule poprzedzającym, należy niezwłocznie odkazić. Przestrzeganie tego prawidła zaleca się mianowicie co do odzieży osób, zbliżających się do chorych, które mogły uledz zanieczyszczeniu.

Te z wymienionych tu przedmiotów, które nie mają wartości, należy wrzucić w morze, jeżeli okręt nie znajduje się w porcie lub w kanale, albo spalić. Inne należy włożyć do parni skrzynkowej w workach nieprzepuszczalnych, nasyconych rocznym odkażającym.

Artykuł 116.

Ubikacye, wymienione w artykule 100., których używali chorzy, musi się starannie odkazić.

Artykuł 117.

Okręty dla pielgrzymów musi się poddać zasadzeniom dezynfekcyjnym według przepisów, obowiązujących pod tym względem w państwach, pod których banderą okręty te płyną.

Artykuł 118.

Każdemu pielgrzymowi bez względu na wiek musi się dostarczać bezpłatnie najmniej pięć litrów wody do picia dziennie.

Artykuł 119.

Jeżeli powstanie wątpliwość co do jakości wody do picia lub jeżeli istnieje możliwość, że woda była już z góry zapowietrzona albo uległa zapowietrzeniu podczas podróży, wówczas musi się ją przegotować lub w inny sposób sterylizować, a kapitan jest obowiązany kazać ją wylać w morze w pierwszym porcie pośrednim, w którym może dostać lepszej wody.

Artykuł 120.

Lekarz bada pielgrzymów, pielęgnuje chorych i czuwa nad tem, aby na okręcie zachowywano przepisy higieny. W szczególności winien on:

1. przekonywać się, czy żywność, podawana pielgrzymom, jest dobrej jakości, czy ilość jej odpowiada przyjętym zobowiązaniom i czy jest odpowiednio przygotowana;

2. przekonywać się o przestrzeganiu przepisów artykułu 118. co do wydawania wody;

3° s'il y a doute sur la qualité de l'eau postable rappeler par écrit au capitaine les prescriptions de l'article 119;

4° s'assurer que le navire est maintenu en état constant de propreté, et spécialement que les latrines sont nettoyées conformément aux prescriptions de l'article 113;

5° s'assurer que les logements des pèlerins sont maintenus salubres, et que, en cas de maladie transmissible, la désinfection est faite conformément aux articles 116 et 117;

6° tenir un journal de tous les incidents sanitaires survenus au cours du voyage et présenter ce journal à l'autorité compétente du port d'arrivée.

Art. 121.

Les personnes chargées de soigner les malades atteints de peste ou de choléra peuvent seules pénétrer auprès d'eux et ne doivent avoir aucun contact avec les autres personnes embarquées.

Art. 122.

En cas de décès survenu pendant la traversée, le capitaine doit mentionner le décès en face du nom sur la liste visée par l'autorité du port de départ, et, en outre, inscrire sur son livre de bord le nom de la personne décédée, son âge, sa provenance, la cause présumée de la mort d'après le certificat du médecin et la date du décès.

En cas de décès par maladie transmissible, le cadavre, préalablement enveloppé d'un suaire imprégné d'une solution désinfectante, doit être jeté à la mer.

Art 123.

Le capitaine doit veiller à ce que toutes les opérations prophylactiques exécutées pendant le voyage soient inscrites sur le livre de bord. Ce livre est présenté par lui à l'autorité compétente du port d'arrivée.

Dans chaque port de relâche, le capitaine doit faire viser par l'autorité compétente la liste dressée en exécution de l'article 110.

Dans le cas où un pèlerin est débarqué en cours de voyage, le capitaine doit mentionner sur cette liste le débarquement en face du nom du pèlerin.

En cas d'embarquement, les personnes embarquées doivent être mentionnées sur cette liste conformément à l'article 110 précité et préalablement au visa nouveau que doit apposer l'autorité compétente.

3. jeżeli istnieje wątpliwość co do dobrej jakości wody do picia, przypomnieć kapitanowi piśmnie przepisy artykułu 119.;

4. przekonywać się, czy okręt jest stale utrzymywany w czystości, mianowicie zaś, czy wychodki są czyszczone w myśl przepisów artykułu 113.;

5. przekonywać się, czy pomieszczenia dla pielgrzymów są utrzymywane w należytym stanie zdrowotnym i czy w przypadku choroby zakaźnej wykonywa się odkażanie według artykułów 116. i 117.;

6. utrzymywać dziennik co do wszystkich zdarzeń sanitarnych, zaszych podczas podróży, i przedkładać go władzce właściwej w przystani przyjazdowej.

Artykuł 121.

Tylko osoby, którym poruczono pielegnowanie chorych na dżumę lub cholerę, mają przystęp do nich; nie powinny one wchodzić w styczność z innymi osobami, wziętymi na okręt.

Artykuł 122.

Jeżeli podczas podróży zdarzy się wypadek śmierci, winien kapitan zapisać go przy odnośnym nazwisku w spisie, widymowanym przez władzę przystani odjazdowej, a oprócz tego zaznaczyć w swoim dzienniku okrętowym imię i nazwisko osoby zmarłej, jej wiek, pochodzenie, domniemaną przyczynę śmierci według świadectwa lekarskiego i datę zgonu.

Jeżeli śmierć zaszła wskutek choroby zakaźnej, musi się zawiązać zwłoki w prześcieradło, nasycone roczynem odkażającym, i zatopić w morzu.

Artykuł 123.

Kapitan winien czuwać nad tem, aby wszelkie środki zapobiegawcze, wykonywane podczas podróży, były zapisywane w dzienniku okrętowym. Dziennik ten winien on przedłożyć władzce właściwej w przystani przyjazdowej.

W każdym porcie pośrednim musi kapitan postarać się o widymowanie spisu, ułożonego stosownie do artykułu 110., przez władzę właściwą.

Jeżeli w ciągu podróży wysadzono na ląd jednego z pielgrzymów, winien kapitan zanotować to w spisie tym przy nazwisku odnośnego pielgrzyma.

Przyjmując na okręt nowe osoby, należy je wciągnąć do listy stosownie do wspomnianego wyżej artykułu 110., i to przed ponownym widymowaniem tejże przez władzę właściwą.

Art. 124.

La patente délivrée au port de départ ne doit pas être changée au cours du voyage.

Elle est visée par l'autorité sanitaire de chaque port de relâche. Celle-ci y inscrit:

1° le nombre des passagers débarqués ou embarqués dans ce port;

2° les incidents survenus en mer et touchant à la santé ou à la vie des personnes embarquées;

3° l'état sanitaire du port de relâche.

Section IV.

Mesures à prendre à l'arrivée des pèlerins dans la Mer Rouge.

A. Régime sanitaire applicable aux navires à pèlerins musulmans venant d'un port contaminé et allant dans le Sud vers le Hedjaz.

Art. 125.

Les navires à pèlerins venant du Sud et se rendant au Hedjaz doivent, au préalable, faire escale à la station sanitaire de Camaran, et sont soumis au régime fixé par les articles 126 à 128.

Art. 126.

Les navires reconnus *indemnes* après visite médicale reçoivent libre pratique, lorsque les opérations suivantes sont terminées:

Les pèlerins sont débarqués; ils prennent une douche-lavage ou un bain de mer; leur linge sale, la partie de leurs effets à usage et de leurs bagages qui peut être suspecte, d'après l'appréciation de l'autorité sanitaire, sont désinfectés; la durée de ces opérations, en y comprenant le débarquement et l'embarquement, ne doit pas dépasser quarante-huit heures.

Si aucun cas avéré ou suspect de peste ou de choléra n'est constaté pendant ces opérations, les pèlerins seront réembarqués immédiatement et le navire se dirigera vers le Hedjaz.

Pour la peste, les prescriptions de l'article 23 et de l'article 24 sont appliquées en ce qui concerne les rats pouvant se trouver à bord des navires.

Art. 127.

Les navires *suspects*, à bord desquels il y a eu des cas de peste ou de choléra au moment du

Artykuł 124.

Paszportu, wystawionego w przystani odjazdowej, nie można zmienić w ciągu podróży.

Władza sanitarna każdej z przystani pośrednich ma go widymować. Władza ta zapisuje w nim:

1. ilość osób, które tam wysadzono na ląd i wzięto na okręt;

2. zdarzenia, jakie zaszły na morzu co do zdrowia i życia osób, znajdujących się na okręcie;

3. stan zdrowia w porcie pośrednim.

Rozdział IV.

Zarządzenia przy przyjeździe pielgrzymów na morze Czerwone.

A. Postępowanie sanitarne z muzułmańskimi okrętami dla pielgrzymów, które przybywają z przystani zapowietrzonej i udają się z południa ku Hedjaz.

Artykuł 125.

Okręty dla pielgrzymów, które przybywają z południa i udają się do Hedjaz, muszą przed wszystkiem zawinąć do stacji sanitarnej w Kamaran i będą poddane postępowaniu, ustanowionemu w artykułach 126—128.

Artykuł 126.

Okręty, które przy rewizji sanitarnej uznano za niepodejrzane, otrzymają upoważnienie do swobodnego obrotu po przeprowadzeniu następujących zarządzeń:

Pielgrzymów wysadza się na ląd; biorą oni kąpiel natryskową lub morską, ich brudną bieliznę oraz tę część przedmiotów użytkowych i pakunku, która zdaniem władzy zdrowia może być podejrzana. odkaża się: czas trwania tych zarządzeń wraz z wysadzeniem na ląd i zabraniem na okręt nie może przekraczać 48 godzin.

Jeżeli w ciągu tych zarządzeń nie stwierdzono żadnego rzeczywistego wypadku dżumy lub cholery i żadnego wypadku podejrzanego, wówczas należy zabrać zaraz pielgrzymów ponownie na okręt, który odpłynie do Hedjaz.

Jeżeli chodzi o dżumę, będą zastosowane do szczurów, znajdujących się ewentualnie na pokładzie okrętu, postanowienia artykułu 23. i artykułu 24.

Artykuł 127.

Z okrętami podejrzawanymi, na których w czasie odjazdu zdarzyły się wypadki dżumy lub

départ, mais aucun cas nouveau de peste ou de choléra depuis sept jours, sont traités de la manière suivante:

Les pèlerins sont débarqués; ils prennent une douche-lavage ou un bain de mer; leur linge sale, la partie de leurs effets à usage et de leurs bagages qui peut être suspecte, d'après l'appréciation de l'autorité sanitaire, sont désinfectés.

En temps de choléra, l'eau de la cale est changée.

Les parties du navire habitées par les malades sont désinfectées. La durée de ces opérations, en y comprenant le débarquement et l'embarquement, ne doit pas dépasser quarante-huit heures.

Si aucun cas avéré ou suspect de peste ou de choléra n'est constaté pendant ces opérations, les pèlerins sont réembarqués immédiatement, et le navire est dirigé sur Djeddah, où une seconde visite médicale a lieu à bord. Si son résultat est favorable, et sur le vu de la déclaration écrite des médecins du bord certifiant, sous serment, qu'il n'y a pas eu de cas de peste ou de choléra, pendant la traversée, les pèlerins sont immédiatement débarqués.

Si, au contraire, un ou plusieurs cas avérés ou suspects de peste ou de choléra ont été constatés pendant le voyage ou au moment de l'arrivée, le navire est renvoyé à Camaran, où il subit de nouveau le régime des navires infectés.

Pour la peste, les prescriptions de l'article 22, troisième alinéa, sont appliquées en ce qui concerne les rats pouvant se trouver à bord des navires.

Art. 128.

Les navires infectés, c'est-à-dire ayant à bord des cas de peste ou de choléra, ou bien ayant présenté des cas de peste ou de choléra depuis sept jours, subissent le régime suivant:

Les personnes atteintes de peste ou de choléra sont débarquées et isolées à l'hôpital. Les autres passagers sont débarqués et isolés par groupes composés de personnes aussi peu nombreuses que possible, de manière que l'ensemble ne soit pas solidaire d'un groupe particulier si la peste ou le choléra venait à s'y développer.

Le linge sale, les objets à usage, les vêtements de l'équipage et des passagers, sont désinfectés ainsi que le navire. La désinfection est pratiquée d'une façon complète.

Toutefois, l'autorité sanitaire locale peut décider que le déchargement des gros bagages et des marchandises n'est pas nécessaire, et qu'une partie seulement du navire doit subir la désinfection.

cholery, lecz od 7 dni nie zaszedł żaden dalszy wypadek, postąpi się w sposób następujący:

Pielgrzymów wysadza się na ląd: biorą oni kąpiel natryskową lub morską, ich brudną bieliznę oraz tę część przedmiotów użytkowych i pakunku, która zdaniem władz zdrowia może być podejrzana, odkaża się.

W czasach pojawiania się cholery wymienia (odnawia) się wodę na dniu okrętu.

Ubikacze okrętowe, które były zajmowane przez chorych, poddaje się odkażeniu. Czas trwania tych zarządzeń wraz z wysadzeniem na ląd i zabraniem na okręt nie może przekraczać 48 godzin.

Jeżeli w ciągu tych zarządzeń nie stwierdzono żadnego rzeczywistego wypadku dżumy lub cholery i żadnego wypadku podejrzanego, wówczas należy zabrać zaraz pielgrzymów ponownie na okręt, który ma udać się do Djeddah, gdzie odbywa się drugie badanie lekarskie na pokładzie. Jeżeli wynik tegoż jest pomyślny i jeżeli okazano pisemne oświadczenie lekarzy okrętowych, stwierdzających pod przysięgą, że w czasie przejazdu nie zaszły wypadki dżumy lub cholery, wówczas wysadza się pielgrzymów zaraz na ląd.

Jeżeli natomiast stwierdzono jeden albo więcej rzeczywistych lub podejrzanych wypadków dżumy albo cholery w czasie podróży lub w chwili przyjazdu, wówczas odsyła się okręt napowrót do Camaran, gdzie tenże ma poddać się ponownie postępowaniu, przepisanemu dla okrętów zapowietrzonych.

Jeżeli chodzi o dżumę, stosuje się postanowienia artykułu 22., ustęp 3., o ile one odnoszą się do szczurów, znajdujących się ewentualnie na pokładzie okrętu.

Artykuł 128.

Okręty zapowietrzzone, to jest te, które mają na pokładzie chorych na dżumę lub cholerę albo na których w ciągu siedniu ostatnich dni zdarzyły się wypadki dżumy lub cholery, mają poddać się następującemu postępowaniu:

Osoby chore na dżumę lub cholerę wysadza się na ląd i odosabnia w szpitalu. Innych podróżnych wysadza się na ląd i odosabnia, podzieliwszy ich na jak najmniejsze grupy, tak aby ogół w razie wybuchu dżumy lub cholery w jednej grupie nie był narażony na niebezpieczeństwo.

Brudną bieliznę, przedmioty użytkowe i odzież załogi oraz podróżnych, podobnie jak i okręt poddaje się odkażeniu. Odkażenie należy przeprowadzić w pełnym zakresie.

Miejscowa władza zdrowia może jednak orzec, że wyładowanie wielkich pakunków i towarów nie jest potrzebne i że tylko część okrętu musi być odkażona.

Les passagers restent à l'établissement de Camaran sept ou cinq jours, suivant qu'il s'agit de peste ou de choléra. Lorsque les cas de peste ou de choléra remontent à plusieurs jours, la durée de l'isolement peut être diminuée. Cette durée peut varier selon l'époque de l'apparition du dernier cas et d'après la décision de l'autorité sanitaire.

Le navire est dirigé ensuite sur Djeddah, où est faite une visite médicale individuelle et rigoureuse.

Si son résultat est favorable, le navire reçoit la libre pratique. Si, au contraire, des cas avérés de peste ou de choléra se sont montrés à bord pendant le voyage ou au moment de l'arrivée, le navire est renvoyé à Camaran, où il subit de nouveau le régime des navires infectés.

Pour la peste, le régime prévu par l'article 21 est appliqué en ce qui concerne les rats pouvant se trouver à bord des navires.

1° Station de Camaran.

Art. 129.

La station de Camaran doit répondre aux conditions ci-après:

l'île sera évacuée complètement par ses habitants.

Pour assurer la sécurité et faciliter le mouvement de la navigation dans la baie de l'île de Camaran, il doit être:

1° installé des bouées et des balises en nombre suffisant;

2° construit un môle ou quai principal pour débarquer les passagers et les colis;

3° disposé un appontement différent pour l'embarquement séparé des pèlerins de chaque campement;

4. acquis des chalands en nombre suffisant, avec un remorqueur à vapeur, pour assurer le service de débarquement et d'embarquement des pèlerins.

Art. 130.

Le débarquement des pèlerins des navires infectés est opéré par les moyens du bord. Si ces moyens sont insuffisants, les personnes et les chalands qui ont aidé au débarquement, subissent le régime des pèlerins et du navire infecté.

Zależnie od tego, czy chodzi o dżumę lub cholerę, pozostają podróżni w zakładzie Kamarańskim przez siedem lub pięć dni. Jeżeli od wypadków dżumy lub cholery ubiegło już kilka dni, można odpowiednio skrócić czas odosobnienia. Czas ten może być rozmaity stosownie do chwili wystąpienia ostatniego wypadku i decyzyi władz zdrowia.

Następnie posyła się okręt do Djeddah, gdzie odbywa się dokładne badanie lekarskie każdej poszczególnej osoby.

Jeżeli wynik badania tego jest pomyślny, otrzymuje okręt upoważnienie do swobodnego obrotu. Jeżeli natomiast zdarzyły się na pokładzie rzeczywiste lub podejrzane wypadki dżumy albo cholery w czasie podróży lub w chwili przyjazdu, wówczas odsyła się okręt napowrót do Kamaranu, gdzie tenże ma poddać się ponownie postępowaniu, przepisankiem dla okrętów zapowietrzonych.

Jeżeli chodzi o dżumę, stosuje się postanowienia artykułu 21., o ile one odnoszą się do szczerów, znajdujących się ewentualnie na pokładzie okrętu.

1. Zakład w Kamaranie.

Artykuł 129.

Zakład w Kamaranie musi odpowiadać następującym wymogom:

Należy usunąć zupełnie z wyspy wszystkich jej mieszkańców.

Dla zapewnienia bezpiecznego i łatwego ruchu okrętowego w zatoce wyspy Kamaran musi się:

1. urządzić znaki kotwiczne i drogowskazy morskie w dostatecznej ilości;

2. urządzić groblę lub wybrzeże do wysadzania podróżnych i pakunków;

3. zaprowadzić osobne pomosty do lądowania, aby można było oddziennie przyjmować na okręt pielgrzymów z każdego obozu;

4. sprawić dostateczną ilość lichtanów i remorker parowy dla wysadzania pielgrzymów i zaborowania ich na okręt.

Artykuł 130.

Wysadzanie pielgrzymów z okrętów zapowietrzonych należy uszczelniać zapomocą urządzeń, znajdujących się na pokładzie. Jeżeli urządzenia te nie są wystarczające, wówczas podlegają osoby i lichtany, użyté przy wysadzaniu, temu samemu postępowaniu, co pielgrzymi i okręt zapowietrzony.

Art. 131.

La station sanitaire comprendra les installations et l'outillage ci-après:

1° un réseau de voies ferrées reliant les débarcadères aux locaux de l'Administration et de désinfection ainsi qu'aux locaux des divers services et aux campements;

2° des locaux pour l'Administration et pour le personnel des services sanitaires et autres;

3° des bâtiments pour la désinfection et le lavage des effets à usage et autres objets;

4° des bâtiments où les pèlerins seront soumis à des bains-douches ou à des bains de mer pendant que l'on désinfectera les vêtements en usage;

5° des hôpitaux séparés pour les deux sexes et complètement isolés:

a) pour l'observation des suspects,

b) pour les pestes,

c) pour les cholériques,

d) pour les malades atteints d'autres affections contagieuses,

e) pour les malades ordinaires;

6° des campements séparés les uns des autres d'une manière efficace, la distance entre eux doit être la plus grande possible; les logements destinés aux pèlerins doivent être construits dans les meilleures conditions hygiéniques et ne doivent contenir que vingt-cinq personnes;

7° un cimetière bien situé et éloigné de toute habitation, sans contact avec une nappe d'eau souterraine, et drainé à 0 m. 50 au-dessous du plan des fosses;

8° des étuves à vapeur en nombre suffisant présentant toutes les conditions de sécurité, d'efficacité et de rapidité; des appareils pour la destruction des rats;

9° des pulvérisateurs, étuves à désinfection et moyens nécessaires pour une désinfection chimique;

10° des machines à distiller l'eau: des appareils destinés à la stérilisation de l'eau par la chaleur: des machines à fabriquer la glace. Pour la distribution de l'eau potable: des canalisations -et réservoirs fermés, étanches, et ne pouvant se vider que par des robinets ou des pompes;

11° un laboratoire bactériologique avec le personnel nécessaire;

12° une installation de tiolettes mobiles pour recueillir les matières fécales préalablement désinfectées et l'épandage de ces matières sur une des

Artykuł 131.

Stacja sanitarna musi posiadać następujące urządzenie i wyposażenie:

1. Sieć kolejową, łączącą miejsca do lądowania z budynkami zarządu i ubikacyami do odkażania, tudzież z rozmaitymi lokalami służbowymi i obozami;

2. lokale dla zarządu, tudzież dla personelu sanitarnego i innej służby;

3. budynki do odkażania i prania przedmiotów użytkowych i innych rzeczy;

4. budynki, w których pielgrzymi biorą kąpiele natryskowe lub morskie podczas odkażania ich używanej odzieży;

5. szpitale, oddzielne dla mężczyzn i kobiet i zupełnie odosobnione:

a) dla obserwacji podejrzanych:

b) dla chorych na dżumę:

c) dla chorych na cholerę;

d) dla dotkniętych innymi chorobami zakaźnymi;

e) dla zwykłych chorych;

6. obozy, oddzielone od siebie w sposób skuteczny, których wzajemne oddalenie powinno być jak największe; ubikacy, przeznaczone dla pielgrzymów, należy budować w warunkach jak najkorzystniejszych pod względem hygienicznym: nie powinny one mieścić więcej jak 25 osób;

7. cmentarz dobrze położony i oddalony od wszelkich siedzib mieszkalnych, niemający związku z wodą zaskórnią i odwodniony na głębokość 0.50 metra pod dnem grobów;

8. dostateczną ilość przyrządów parowych do odkażania, czyniących zadość wszelkim wymaganiom pod względem niezawodnej, skutecznej i szybkiej dezynfekcji; urządzenia do tężenia szczurów;

9. rozpylacze, piecze do odkażania i środki potrzebne do dezynfekcji chemicznej;

10. maszyny do destylacji wody; przyrządy do sterylizowania wody zapomocą gorącą; maszyny do wyrobu lodu; w celu rozprowadzania wody do picia: zamknięte, szczelne rurociągi i zbiorniki, z których można spuszczać wodę tylko zapomocą kurków lub pomp;

11. pracownię bakteriologiczną wraz z odpowiednim personalem;

12. urządzenie przenośnych zbiorników do zbierania w nich odchodów, które powinny być przedtem odkażone, i do wylewania tychże w jak

parties de l'île les plus éloignées des campements, en tenant compte des conditions nécessaires pour le bon fonctionnement de ces champs d'épandage au point de vue de l'hygiène;

13° Les eaux sales doivent être éloignées des campements sans pouvoir stagner ni servir à l'alimentation. Les eaux-vannes qui sortent des hôpitaux doivent être désinfectées.

Art. 132.

L'autorité sanitaire assure dans chaque campement, un établissement pour les comestibles, un pour le combustible.

Le tarif des prix fixés par l'autorité compétente est affiché en plusieurs endroits du campement et dans les principales langues des pays habités par les pèlerins.

Le contrôle de la qualité des vivres et d'un approvisionnement suffisant est fait chaque jour par le médecin du campement.

L'eau est fournie gratuitement.

2° Stations d'Abou-Ali, Abou-Saad, Djeddah, Vasta et Yambo.

Art. 133.

Les stations sanitaires d'Abou-Ali, d'Abou-Saad, de Vasta, ainsi que celles de Djeddah et de Yambo, doivent répondre aux conditions ci-après:

1° création à Abou-Ali, de quatre hôpitaux, deux pour pestueux, hommes et femmes, deux pour cholériques, hommes et femmes;

2° création à Vasta d'un hôpital pour malades ordinaires;

3° installation à Abou-Saad et à Vasta de logements en pierre capables de contenir cinquante personnes par logement;

4° trois étuves de désinfection placées à Abou-Ali, Abou-Saad et Vasta, avec buanderies, accessoires et appareils pour la destruction des rats;

5° établissement de douches-lavages à Abou-Saad et à Vasta;

6° dans chacune des îles d'Abou-Saad et de Vasta, établissement de machines à distiller pouvant fournir ensemble 15 tonnes d'eau par jour;

7° pour les matières fécales et les eaux sales, le régime sera réglé d'après les principes admis pour Camaran;

8° un cimetière sera établi dans une des îles;

9° installations sanitaires à Djeddah et Yambo prévues dans l'article 150, et notamment des étuves

najbardziej od obozów oddalonej części wyspy, przy czem należy zwrócić uwagę na to, aby zachodziły warunki, niezbędne dla prawidłowego funkcjonowania tych pól zlewnych pod względem hygienicznym;

13. wodę brudną należy odprowadzać z obrębu obozu, aby nie tworzyła zbiorników ani nie mogła służyć do użytku. Wody odchodowe ze szpitali musi się odkażać.

Artykuł 132.

• Władza zdrowia postara się w każdym obozie o magazyn żywności i środków opałowych.

Ceny, ustanowione przez właściwą władzę, należy wywiesić w rozmaitych miejscach obozu w najważniejszych językach krajów, zamieszkiwanych przez pielgrzymów.

Lekarz obozowy nadzoruje codziennie jakość żywności i dostateczność zapasów.

Wody dostarcza się bezpłatnie.

2. Zakłady w Abou-Ali, Abou-Saad, Djeddah, Vasta i Yambo.

Artykuł 133.

Zakłady sanitarne w Abou-Ali, Abou-Saad, Vasta oraz Djeddah i Yambo muszą odpowiadać następującym wymogom:

1. Urządzenie czterech szpitali w Abou-Ali, dwóch dla mężczyzn i kobiet chorych na dżumę, a dwóch dla mężczyzn i kobiet chorych na cholerę;

2. urządzenie szpitalu dla zwykłych chorych w Vasta;

3. urządzenie kamiennych pomieszczeń w Abou-Saad i Vasta, z których każde może objąć 50 osób;

4. trzy przyrządy do odkażania, które należy ustawić w Abou-Ali, Abou-Saad i Vasta wraz z pralniami, narzędziami pomocniczymi i urządzeniami do tepienia szczurów;

5. zakłady do kąpieli natryskowych w Abou-Saad i Vasta;

6. na każdej z wysp Abou-Saad i Vasta maszyny do destylowania wody, które mogą dostarczyć razem 15 ton wody dziennie;

7. co do materyi odchodowych i wody nieczystej należy postępować według zasad, przepisanych dla Kamaranu;

8. na jednej z wysp należy urządzić cmentarz;

9. urządzenia sanitarne w Djeddah i Yambo, przewidziane w artykule 150., a mianowicie parnic

et autres moyens de désinfection pour les pèlerins quittant le Hedjaz.

Art. 134.

Les règles prescrites pour Camaran, en ce qui concerne les vivres et l'eau, sont applicables aux campements d'Abou-Ali, d'Abou-Saad et de Vasta.

B. Régime sanitaire applicable aux navires à pèlerins musulmans venant du Nord et allant vers le Hedjaz.

Art. 135.

Si la présence de la peste ou du choléra n'est pas constatée dans le port de départ ni dans ses environs, et qu'aucun cas de peste ou de choléra ne se soit produit pendant la traversée, le navire est immédiatement admis à la libre pratique.

Art. 136.

Si la présence de la peste ou du choléra est constatée dans le port de départ ou dans ses environs, ou si un cas de peste ou de choléra s'est produit pendant la traversée, le navire est soumis, à El-Tor, aux règles instituées pour les navires qui viennent du Sud et qui s'arrêtent à Camaran. Les navires sont ensuite reçus en libre pratique.

Section V.

Mesures à prendre au retour des pèlerins.

A. Navires à pèlerins retournant vers le Nord.

Art. 137.

Tout navire à destination de Suez ou d'un port de la Méditerranée, ayant à bord des pèlerins ou masses analogues, et provenant d'un port du Hedjaz ou de tout autre port de la côte arabique de la Mer Rouge, est tenu de se rendre à El-Tor pour y subir l'observation et les mesures sanitaires indiquées dans les articles 141 à 143.

Art. 138.

Les navires ramenant les pèlerins musulmans vers la Méditerranée ne traversent le canal qu'en quarantaine.

Art. 139.

Les agents des compagnies de navigation et les capitaines sont prévenus qu'après avoir fini leur

skrzynkowe i inne środki do odkażania dla pielgrzymów, opuszczających Hedjaz.

Artykuł 134.

Postanowienia, przepisane dla Kamaranu, mają zastosowanie do obozów w Abou-Ali, Abou-Saad i Vasta, o ile odnoszą się do środków żywności i wody.

B. Postępowanie sanitarne z muzułmańskimi okrętami dla pielgrzymów, które przybywają z północy i udają się do Hedjazu.

Artykuł 135.

Jeżeli w przystani odjazdowej i w jej okolicy nie stwierdzono pojawięcia się dżumy lub cholery i jeżeli w czasie jazdy nie zaszedł żaden wypadek dżumy lub cholery, wówczas dopuszcza się okręt zaraz do swobodnego obrotu.

Artykuł 136.

Jeżeli w przystani odjazdowej lub w jej okolicy stwierdzono pojawięcie się dżumy, lub cholery albo jeżeli w czasie jazdy zaszedł wypadek dżumy lub cholery, wówczas postąpi się z okrętem w El-Tor według przepisów, obowiązujących dla okrętów, które przybywają z południa i zatrzymują się w Kamaranie. Następnie otrzymają okręty te upoważnienie do swobodnego obrotu.

Rozdział V.

Zarządzenia przy powrocie pielgrzymów.

A. Okręty dla pielgrzymów, które powracają na północ.

Artykuł 137.

Każdy okręt, przeznaczony do Suezu lub do jednej z przystani morza Śródziemnego, który ma na pokładzie pielgrzymów lub podobne transporty masowe i przybywa z przystani w Hedjaz lub z jakiekolwiek innej przystani na wybrzeżu arabskim morza Czerwonego, musi udać się do El-Tor i podać tam obserwacyi oraz zarządzeniom sanitarnym, określonym w artykułach 141. do 143.

Artykuł 138.

Okręty, które odwożą pielgrzymów muzułmańskich na morze Śródziemne, mogą przepływać kanał tylko pod kwarantanną.

Artykuł 139.

Zwraca się uwagę ajentów spółek żeglarskich i kapitanów, że tylko pielgrzymi egipscy otrzymają

observation à la station sanitaire de El-Tor, les pèlerins égyptiens seront seuls autorisés à quitter définitivement le navire pour rentrer ensuite dans leurs foyers.

Ne seront reconnus comme Égyptiens ou résidant en Égypte que les pèlerins porteurs d'une carte de résidence émanant d'une autorité égyptienne et conforme au modèle établi. Des exemplaires de cette carte seront déposés auprès des autorités consulaires et sanitaires de Djeddah et de Yambo, où les agents et capitaines de navires pourront les examiner.

Les pèlerins non égyptiens, tels que les Turcs, les Russes, les Persans, les Tunisiens, les Algériens, les Marocains, etc., ne peuvent, après avoir quitté El-Tor, être débarqués dans un port égyptien. En conséquence, les agents de navigation et les capitaines sont prévenus que le transbordement des pèlerins étrangers à l'Égypte soit à Tor, soit à Suez, à Port-Saïd ou à Alexandrie, est interdit.

Les bateaux qui auraient à leur bord des pèlerins appartenant aux nationalités dénommées dans l'alinéa précédent suivront la condition de ces pèlerins et ne seront reçus dans aucun port égyptien de la Méditerranée.

Art. 140.

Les pèlerins égyptiens subissent soit à El-Tor, soit à Souakim, ou dans toute autre station désignée par le Conseil sanitaire d'Égypte, une observation de trois jours et une visite médicale, avant d'être admis en libre pratique.

Art. 141.

Si la présence de la peste ou du choléra est constatée au Hedjaz ou dans le port d'où provient le navire, ou l'a été au Hedjaz au cours du pèlerinage, le navire est soumis, à El-Tor, aux règles instituées à Camaran pour les navires infectés.

Les personnes atteintes de peste ou de choléra sont débarquées et isolées à l'hôpital. Les autres passagers sont débarqués et isolés par groupes composés de personnes aussi peu nombreuses que possible, de manière que l'ensemble ne soit pas solidaire d'un groupe particulier, si la peste ou le choléra venait à s'y développer.

Le linge sale, les objets à usage, les vêtements de l'équipage et des passagers, les bagages et les marchandises suspectes d'être contaminées sont débarqués pour être désinfectés. Leur désinfection et celle du navire sont pratiquées d'une façon complète.

po przebyciu obserwacyi w zakładzie sanitarnym w El-Tor pozwolenie stanowczego opuszczenia okrętu celem powrotu do ojczyzny.

Za Egipcjan lub mieszkańców Egiptu uważa się tylko tych pielgrzymów, którzy posiadają kartę pobytu, wydaną przez władzę egipską i wygotowaną według przepisanego wzoru. Wzory tych kart są złożone w urzędach konsularnych i sanitarnych w Djeddah i Yambo, gdzie ajenci i kapitanowie okrętów mogą je oglądać.

Pielgrzymi nieegipscy, jako to: Turcy, Rosyanie, Persowie, Tunetanie, Algierczycy, Marokkanie itd., nie mogą być po opuszczeniu El-Toru wysadzani na ląd w przystaniach egipskich. W skutek tego zwraca się uwagę ajentów żeglugi i kapitanów, że pielgrzymom nieegipskim wzbronione jest prześiadanie się na inny okręt w Torze, Suezie, Port Said lub Aleksandryi.

Z okrętami, mającymi na pokładzie pielgrzymów narodowości, wymienionych w ustępie poprzedzającym, postępuje się według zasad co do traktowania tych pielgrzymów; okrętów tych nie wpuści się do żadnej przystani egipskiej na morzu Śródziemiuem.

Artykuł 140.

Zanim dopuści się pielgrzymów egipskich do swobodnego obrotu, należy poddać ich trzechdniowej obserwacyi i badaniu lekarskiemu w El-Tor albo w Suakimie albo w jakiekolwiek innej stacyi, wyznaczonej przez egipską Radę zdrowia.

Artykuł 141.

Jeżeli stwierdzi się dżumę lub cholerę, w Hedjaz albo w przystani, z której okręt przybywa, albo jeżeli stwierdzono ją w Hedjaz w czasie podróży, wówczas podlega okręt w El-Tor postanowieniom, przepisany w Kamaranie dla okrętów zapowietrzonych.

Osoby, które zasłabły na dżumę lub cholerę, wysadza się na ląd i odosabnia w szpitalu. Innych podróżnych wysadza się na ląd i odosabnia, podzieliwszy ich na jak najmniejsze grupy, tak aby ogólnie w razie wybuchu dżumy lub cholery w jednej grupie nie był narażony na niebezpieczeństwo.

Brudną bieliznę, przedmioty użytkowe, odzież załogi i podróżnych, pakunki i towary, które są podejrzane o zanieczyszczenie materyami zarazkowymi, wyładowuje się w celu odkażenia. Odkażenie ich, jak również okrętu należy przeprowadzić w zupełności.

Toutefois, l'autorité sanitaire locale peut décider que le déchargement des gros bagages et des marchandises n'est pas nécessaire, et qu'une partie seulement du navire doit subir la désinfection.

Le régime prévu par les articles 21 et 24 est appliqué en ce qui concerne les rats qui pourraient se trouver à bord.

Tous les pèlerins sont soumis, à partir du jour où ont été terminées les opérations de désinfection, à une observation de sept jours pleins, qu'il s'agisse de peste ou de choléra. Si un cas de peste ou de choléra s'est produit dans une section, la période de sept jours ne commence pour cette section qu'à partir du jour où le dernier cas a été constaté.

Art. 142.

Dans le cas prévu par l'article précédent, les pèlerins égyptiens subissent en outre une observation supplémentaire de trois jours.

Art. 143.

Si la présence de la peste ou du choléra n'est constatée ni au Hedjaz, ni au port d'où provient le navire, et ne l'a pas été au Hedjaz au cours du pèlerinage, le navire est soumis à El-Tor aux règles instituées à Camaran pour les navires indemnes.

Les pèlerins sont débarqués; ils prennent une douche-lavage ou un bain de mer; leur linge sale ou la partie de leurs effets à usage et de leurs bagages qui peut être suspecte, d'après l'appréciation de l'autorité sanitaire, sont désinfectés. La durée de ces opérations, y compris le débarquement et l'embarquement, ne doit pas dépasser soixante-douze heures.

Toutefois, un navire à pèlerins, appartenant à une des nations ayant adhéré aux stipulations de la présente convention et des conventions antérieures, s'il n'a pas eu de malades atteints de peste ou de choléra en cours de route de Djeddah à Yambo et à El-Tor, et si la visite médicale individuelle, faite à El-Tor après débarquement, permet de constater qu'il ne contient pas de tels malades, peut être autorisé, par le Conseil sanitaire d'Égypte, à traverser en quarantaine le canal de Suez, même la nuit, lorsque sont réunies les quatre conditions suivantes:

1° le service médical est assuré à bord par un ou plusieurs médecins commissionnés par le Gouvernement auquel appartient le navire;

2° le navire est pourvu d'étuves à désinfection, et il est constaté que le linge sale a été désinfecté en cours de route;

Miejscowa władza zdrowia może jednak orzec, że wyładowanie wielkich pakunków i towarów nie jest potrzebne i że tylko część okrętu musi być odkażona.

Postępowanie, przewidziane w artykułach 21. i 24., zastosuje się do szczurów, znajdujących się ewentualnie na pokładzie.

Wszystkich pielgrzymów podda się po upływie dnia, w którym ukończono czynności odkażające, obserwacyi przez pełnych 7 dni bez względu na to, czy chodzi o dżumę czy cholerę. Jeżeli w pewnym oddziale zdarzył się wypadek dżumy lub cholery, wówczas rozpoczyna się termin siedmiodniowy dla tego oddziału dopiero z dniem, w którym stwierdzono ostatni wypadek.

Artykuł 142.

W przypadku, przewidzianym w artykule poprzedzającym, winni pielgrzymi egipscy poddać się nadto dodatkowej obserwacyi trzechdniowej.

Artykuł 143.

Jeżeli nie stwierdzi się dżumy lub cholery ani w Hedjaz ani w przystani, z której okręt przybywa, i jeżeli nie stwierdzono jej także w Hedjaz w czasie podróży, wówczas podlega okręt w El-Tor postępowaniu przepisanemu w Kamaranie dla okrętów niepodejrzanych.

Pielgrzymów wysadza się na ląd; biorą oni kąpiel natryskową lub morską, ich brudną bieliznę oraz tę część przedmiotów użytkowych i pakunku, która zdaniem władzy zdrowia może być podejrzana, odkaża się. Czas trwania tych zarządzeń wraz z wysadzeniem na ląd i zabraniem na okręt nie może przekraczać 72 godzin.

Okrętom dla pielgrzymów, należącym do jednego z państw, które przystąpiły do postanowień układów obecnych lub układów poprzednich, może jednak egipska Rada zdrowia zezwolić na przejazd kanałem Sueskim pod kwarantaną także w nocy, jeżeli okręty te nie miały w czasie jazdy z Djeddach do Jambo i do El-Tor chorych na dżumę i cholerę i jeżeli indywidualne badanie lekarskie, podjęte w El-Tor po wysadzeniu podróżnych na ląd, wykaże, że nie wiozą one żadnego takiego chorego, a to z zastrzeżeniem dopełnienia następujących czterech warunków:

1. Dla służby lekarskiej ma znajdować się na pokładzie jeden lub kilku lekarzy, ustanowionych przez państwo, do którego okręt należy;

2. okręt ma być zaopatrzony w przyrządy odkażające i powinno być wykazane, iż brudna bielizna została odkażona w czasie jazdy;

3° il est établi que le nombre des pèlerins n'est pas supérieur à celui autorisé par les règlements du pèlerinage;

4° le capitaine s'engage à se rendre directement dans un des ports du pays auquel appartient le navire.

La visite médicale après débarquement à El-Tor doit être faite dans le moindre délai possible.

La taxe sanitaire payée à l'Administration quarantenaire est la même que celle qu'auraient payée les pèlerins s'ils étaient restés trois jours en quarantaine.

Art. 144.

Le navire qui, pendant la traversée de El-Tor à Suez, aurait eu un cas suspect à bord, sera repoussé à El-Tor.

Art. 145.

Le transbordement des pèlerins est strictement interdit dans les ports égyptiens.

Art. 146.

Les navires partant du Hedjaz et ayant à leur bord des pèlerins à destination d'un port de la côte africaine de la Mer Rouge sont autorisés à se rendre directement à Souakim, ou en tel autre endroit que le Conseil sanitaire d'Alexandrie décidera, pour y subir le même régime quarantenaire qu'à El-Tor.

Art. 147.

Les navires venant du Hedjaz ou d'un port de la côte arabe de la Mer Rouge avec patente nette, n'ayant pas à bord des pèlerins ou masses analogues et qui n'ont pas eu d'accident suspect durant la traversée, sont admis en libre pratique à Suez, après visite médicale favorable.

Art. 148.

Lorsque la peste ou le choléra aura été constaté au Hedjaz:

1° les caravanes composées de pèlerins égyptiens doivent, avant de se rendre en Égypte, subir une quarantaine de rigueur à El-Tor, de sept jours en cas de choléra ou de peste; elles doivent ensuite subir à El-Tor une observation de trois jours, après laquelle elles ne sont admises en libre pratique qu'après visite médicale favorable et désinfection des effets;

3. ma być stwierdzone, że ilość pielgrzymów nie przekracza liczby, ustanowionej w przepisach dla pielgrzymek;

4. kapitan musi zobowiązać się, iż uda się wprost do jednej z przystani tego kraju, do którego okręt należy.

Badanie lekarskie po wysadzeniu w El-Tor musi być przeprowadzone jak najspieszniej.

Taksa sanitarna, która ma być złożona zarządowi kwarantanowemu, jest równa tej, którą pielgrzymi mieliby zapłacić w razie trzechdniowej kwarantany.

Artykuł 144.

Okręt, który w czasie przejazdu z El-Tor do Suezu miał na pokładzie wypadek podejrzany, będzie zwrócony do El-Tor.

Artykuł 145.

Przesiadanie się pielgrzymów w przystaniach egipskich jest bezwarunkowo wzbronione.

Artykuł 146.

Okrętem, odjeżdżającym z Hedjazu, które mają na pokładzie pielgrzymów z przeznaczeniem do jednej z przystani na wybrzeżu afrykańskiem morza Czerwonego, można zezwolić, aby udali się wprost do Suakimu lub innego miejsca, które oznaczy Rada zdrowia w Aleksandrii, w celu poddania się tam temu samemu postępowaniu kwarantanowemu, co w El-Tor.

Artykuł 147.

Okręty, przybywające z Hedjazu lub z przystani na wybrzeżu afrykańskiem morza Czerwonego z czystym paszportem zdrowia, które nie mają na pokładzie pielgrzymów lub podobnych transportów masowych i na których w czasie przejazdu nie zdarzył się żaden wypadek podejrzany, dopuszczone będą w Suezie do swobodnego obrotu w razie zadowalającego wyniku badania lekarskiego.

Artykuł 148.

Jeżeli w Hedjaz stwierdzono dżumę lub cholerę, muszą:

1. karawany, składające się z pielgrzymów egipskich, zanim ujadzą się do Egiptu, poddać się w El-Tor siedmiodniowej ścisłej kwarantanie zarówno w razie cholery jak i dżumy; mają one przebyć następnie jeszcze trzechdniową obserwację w El-Tor, pocztem dopiero dopuści się je do swobodnego obrotu na podstawie zadowalającego wyniku rewizji lekarskiej i po odkażeniu ruchomości;

2° les caravanes composées de pèlerins étrangers devant se rendre dans leurs foyers par la voie de terre sont soumises aux mêmes mesures que les caravanes égyptiennes et doivent être accompagnées par des gardes sanitaires jusqu'aux limites du désert.

Art. 149.

Lorsque la peste ou le choléra n'a pas été signalé au Hedjaz, les caravanes de pèlerins venant du Hedjaz par la route de Akaba ou de Moila sont soumises, à leur arrivée au canal ou à Nakhel, à la visite médicale et à la désinfection du linge sale et des effets à usage.

C. Pèlerins retournant vers le Sud.

Art. 150.

Il y aura dans les ports d'embarquement du Hedjaz des installations sanitaires assez complètes pour qu'on puisse appliquer aux pèlerins qui doivent se diriger vers le Sud pour rentrer dans leur pays les mesures qui sont obligatoires, en vertu des articles 46 et 47, au moment du départ de ces pèlerins dans les ports situés au-delà du détroit de Bab-el-Mandeb.

L'application de ces mesures est facultative, c'est-à-dire qu'elles ne sont appliquées que dans les cas où l'autorité consulaire du pays auquel appartient le pèlerin, ou le médecin du navire à bord duquel il va s'embarquer, les juge nécessaires.

Chapitre III.

Pénalités.

Art. 151.

Tout capitaine convaincu de ne pas s'être conformé, pour la distribution de l'eau, des vivres ou du combustible, aux engagements pris par lui, est passible d'une amende de 2 livres turques*). Cette amende est perçue au profit du pèlerin qui aurait été victime du manquement et qui établirait qu'il a en vain réclamé l'exécution de l'engagement pris.

Art. 152

Toute infraction à l'article 104 est punie d'un amende de 30 livres turques.

*) La livre turque vaut 22 fr. 50.

2. karawany, złożone z pielgrzymów obcych, które mają wracać do ojczyzny lądem, podlegają tym samym zarządzeniom, co karawany egipskie, a strażnicy sanitarni mają odprowadzić je aż do brzegu pustyni.

Artykuł 149.

Jeżeli nie doniesiono o dżumie lub cholerze w Hedjaz, należy poddać karawany pielgrzymów, przybywające z Hedżazu drogą z Akaby lub Mojli, przy ich przybyciu nad Kanał lub do Nakhel badaniu lekarskiemu, a ich brudną bieliznę i przedmioty użytkowe odkażeniu.

B. Pielgrzymi, wracający ku południowi.

Artykuł 150.

W przystaniach odjazdowych Hedżazu należy zaprowadzić urządzenia sanitarnie, umożliwiające zastosowanie do pielgrzymów, którzy muszą udać się na południe w celu powrotu do ojczyzny, zarządzeń, przepisanych według artykułu 46. i 47., w chwili ich odjazdu do przystani, położonych poza cieśniną Bab-el-Mandeb.

Zastosowanie zarządzeń tych jest fakultatywne, to znaczy, iż wprowadza się je w wykonanie tylko wtedy, gdy władza konsularna kraju, do którego pielgrzym należy, albo lekarz okrętu, na którym tenże chce odbyć podróż, uzna je za niezbędne.

Część III.

Postanowienia karne.

Artykuł 151.

Każdy kapitan, który będzie przekonany, że przy wydawaniu wody, żywności lub materyału opałowego, nie uczynił zadość przyjętym obowiązkom, podlega karze pieniężnej, wynoszącej dwa funty tureckie.* Grzywnę tą pobiera się na rzecz tego pielgrzyma, który został nieprawnem postąpieniem skrzywdzony, i który udowodni, że dopominał się bezskutecznie o dopłonięcie przyjętego zobowiązania.

Artykuł 152.

Każde wykroczenie przeciwko artykule 104, będzie karane grzywną w kwocie 30 funtów tureckich.

*) Funt turecki wynosi 22 franków 50 c.

Art. 153.

Tout capitaine qui a commis ou qui a sciemment laissé commettre une fraude quelconque concernant la liste des pèlerins ou la patente sanitaire, prévues à l'article 110, est passible d'une amende de 50 livres turques.

Art. 154.

Tout capitaine de navire arrivant sans patente sanitaire du port de départ, ou sans visa des ports de relâche, ou non muni de la liste réglementaire et régulièrement tenue suivant les articles 110, 123 et 124, est passible, dans chaque cas, d'une amende de 12 livres turques.

Art. 155.

Tout capitaine convaincu d'avoir ou d'avoir eu à bord plus de cent pèlerins sans la présence d'un médecin commissionné, conformément aux prescriptions de l'article 103, est passible d'une amende de 300 livres turques.

Art. 156.

Tout capitaine convaincu d'avoir ou d'avoir eu à son bord un nombre de pèlerins supérieur à celui qu'il est autorisé à embarquer, conformément aux prescriptions de l'article 110, est passible d'une amende de 5 livres turques par chaque pèlerin en surplus.

Le débarquement des pèlerins dépassant le nombre régulier est effectué à la première station où réside une autorité compétente, et le capitaine est tenu de fournir aux pèlerins débarqués l'argent nécessaire pour poursuivre leur voyage jusqu'à destination.

Art. 157.

Tout capitaine convaincu d'avoir débarqué des pèlerins dans un endroit autre que celui de leur destination, sauf leur consentement ou hors le cas de force majeure, est passible d'une amende de 20 livres turques par chaque pèlerin débarqué à tort.

Art. 158.

Toutes autres infractions aux prescriptions relatives aux navires et pèlerins sont punies d'une amende de 10 à 100 livres turques.

Art. 159.

Toute contravention constatée en cours de voyage est annotée sur la patente de santé, ainsi que

Artykuł 153.

Każdy kapitan, który popełnił lub świadomie pozwolił popełnić oszustwo co do listy pielgrzymów lub paszportu zdrowia, o których mowa w artykule 110.. podlega grzywnie w kwocie 50 funtów tureckich.

Artykuł 154.

Każdy kapitan okrętu, przybywający bez paszportu zdrowia z przystani odjazdowej albo bez wizy z przystani pośrednich lub nie posiadający należycie utrzymywanego wykazu, przepisanego w myśl artykułów 110., 123. i 124., podlega w każdym szczególnym przypadku karze pieniężnej, wynoszącej 12 funtów tureckich.

Artykuł 155.

Każdy kapitan, któremu będzie udowodnione, że ma lub miał na okręcie więcej niż 100 pielgrzymów bez upoważnionego lekarza, którego obecność jest przepisana w artykule 103., podlega karze pieniężnej w kwocie 300 funtów tureckich.

Artykuł 156.

Każdy kapitan, który zostanie przekonany, że ma lub miał na pokładzie większą ilość pielgrzymów, niż był upoważniony zabrać stosownie do postanowień artykułu 110., podpada karze pieniężnej w kwocie pięciu funtów tureckich za każdego pielgrzyma nadliczbowego.

Pielgrzymów nadliczbowych wysadzi się na ląd w pierwszej stacy, w której ma siedzibę władza właściwa, a kapitan jest obowiązany zaopatrzyć wysadzonych pielgrzymów w kwotę niezbędną do odbycia dalszej podróży aż do miejsca przeznaczenia.

Artykuł 157.

Każdy kapitan, który zostanie przekonany, że wysadził pielgrzymów bez ich zezwolenia i nie będąc do tego zmuszony siłą wyższą gdzieindziej zamiast w miejscu przeznaczenia, będzie ukarany grzywną, wynoszącą 20 funtów tureckich za każdego pielgrzyma nieprawnie wysadzonego.

Artykuł 158.

Każde inne wykroczenie przeciw przepisom, odnoszącym się do okrętów dla pielgrzymów, karane będzie grzywną od 10 do 100 funtów tureckich.

Artykuł 159.

Każde wykroczenie, stwierdzone w ciągu podróży, należy zapisać w paszporcie zdrowia

sur la liste des pèlerins. L'autorité compétente en dresse procès-verbal pour le remettre à qui de droit.

Art. 160.

Dans les ports ottomans, la contravention aux dispositions concernant les navires à pèlerins est constatée, et l'amende imposée par l'autorité compétente conformément aux articles 173 et 174.

Art. 161.

Tous les agents appelés à concourir à l'exécution des prescriptions de la présente Convention en ce qui concerne les navires à pèlerins sont passibles de punitions conformément aux lois de leurs pays respectifs en cas de fautes commises par eux dans l'application desdites prescriptions.

Titre IV.

Surveillance et exécution.

I. Conseil sanitaire, maritime et quarantenaire d'Egypte.

Art. 162.

Sont confirmées les stipulations de l'annexe III de la Convention sanitaire de Venise du 30 janvier 1892, concernant la composition, les attributions et le fonctionnement du Conseil sanitaire, maritime et quarantenaire d'Égypte, telles qu'elles résultent des décrets de S. A. le Khédive en date des 19 juin 1893 et 25 décembre 1894, ainsi que de l'arrêté ministériel du 19 juin 1893.

Lesdits décrets et arrêté demeurent annexés à la présente Convention.

Art. 163.

Les dépenses ordinaires résultant des dispositions de la présente Convention relatives notamment à l'augmentation du personnel relevant du Conseil sanitaire, maritime et quarantenaire d'Égypte, seront couvertes à l'aide d'un versement annuel complémentaire par le Gouvernement égyptien, d'une somme de quatre mille livres égyptiennes, qui pourrait être prélevée sur l'excédent du service des phares resté à la disposition de ce Gouvernement.

Toutefois il sera déduit de cette somme le produit d'un taxe quarantenaire supplémentaire de 10 P. T. (piastres tarif) par pèlerin, à prélever à El-Tor.

Au cas où le Gouvernement égyptien verrait des difficultés à supporter cette part dans les dé-

i w liście pielgrzymów. Władza kompetentna spisuje w tym względzie protokół i przedkłada go w miejscu właściwem.

Artykuł 160.

Stwierdzenie wykroczeń przeciw przepisom, odnoszącym się do okrętów dla pielgrzymów, i orzeczenie grzywny przeprowadza w przystaniach tureckich władza właściwa stosownie do artykułów 173 i 174.

Artykuł 161.

Wszyscy funkcyonariusze, powołani do wspólnego działania przy wykonaniu przepisów układu niniejszego, o ile on dotyczy okrętów dla pielgrzymów, będą karani w razie, jeżeli dopuszczały się przytem wykroczeń, według ustaw krajów, do których należą.

Część IV.

Nadzór i wykonanie.

I. Egipska Rada zdrowia morska i kwarantowna.

Artykuł 162.

Postanowienia dodatku III. do weneckiego układu sanitarnego z dnia 30. stycznia 1892, odnoszące się do składu, uprawnień i działalności egipskiej Rady zdrowia morskiej i kwarantanowej, zatwierdza się tak, jak one są wyrażone w dekretach Jego Wysokości Khedywa z dnia 19. czerwca 1893 i z dnia 25. grudnia 1894, oraz w reskrypcie ministerialnym z dnia 19. czerwca 1893.

Wspomniane dekrety i reskrypt dołączają się jako dodatek do układu niniejszego.

Artykuł 163.

Wydatki zwyczajne, spowodowane postanowieniami układu niniejszego, a zwłaszcza pomnożeniem personalu, podlegającego Radzie zdrowia morskiej i kwarantanowej, mają być pokrywane z rocznego dodatku w kwocie 4000 funtów egipskich, który Rząd egipski będzie płacił, a który może być podejmowany z nadwyżki dochodów z latarni morskich, pozostającej do rozporządzenia tego Rządu.

Z sumy tej należy jednak potracić dochód z dodatkowej taksy kwarantanowej w kwocie 10 piastrów taryfowych za pielgrzyma, która będzie pobierana w El-Tor.

Gdyby Rząd egipski miał trudności pod względem ponoszenia tego udziału, porozumiały się Mo-

penses, les Puissances représentées au Conseil sanitaire s'entendraient avec le Gouvernement khédivial pour assurer la participation de ce dernier aux dépenses prévues.

Art. 164.

Le Conseil sanitaire, maritime et quarantainaire d'Égypte est chargé de mettre en concordance avec les dispositions de la présente Convention les règlements actuellement appliqués par lui concernant la peste, le choléra et la fièvre jaune, ainsi que le règlement relatif aux provenances des ports arabiques de la Mer Rouge, à l'époque du pèlerinage.

Il revisera, s'il y a lieu, dans le même but, le règlement général de police sanitaire, maritime et quarantaine présentement en vigueur.

Ces règlements, pour devenir exécutoires, doivent être acceptés par les diverses Puissances représentées au Conseil.

II. Conseil supérieur de santé de Constantinople.

Art. 165.

Le Conseil supérieur de santé de Constantinople est chargé d'arrêter les mesures à prendre pour prévenir l'introduction dans l'Empire ottoman et la transmission à l'étranger des maladies épidémiques.

Art. 166.

Le nombre des Délégués ottomans au Conseil supérieur de santé qui prendront part aux votes est fixé à quatre membres, savoir:

le Président du Conseil ou, en son absence, le Président effectif de la séance. Ils ne prendront part au vote qu'en cas de partage des voix;

l'Inspecteur général des Services sanitaires; l'Inspecteur de service;

le Délégué intermédiaire entre le Conseil et la Sublime Porte, dit *Mouhassébedgi*.

Art. 167.

La nomination de l'Inspecteur général, de l'Inspecteur de service et du Délégué précité, désignés par le Conseil, sera ratifiée par le Gouvernement ottoman.

Art 168.

Les Hautes Parties Contractantes reconnaissent à la Roumanie le droit, comme Puissance maritime, d'être représentée au sein du Conseil par un Délégué.

carstwa, zastępowane w Radzie zdrowia, z Rządem khedywalnym celem zapewnienia udziału tegoż Rządu w przewidzianych wydadkach.

Artykuł 164.

Egiptka Rada zdrowia morska i kwarantana ma obowiązek zaprowadzenia zgodności między przepisami niniejszego układu a regulaminami, stosowanymi przez nią obecnie przy dżumie, cholercie i żółtej febrze, oraz regulaminem, odnoszącym się do prowencji z przystani arabskich morza Czerwonego w czasie pielgrzymek.

Jeżeli Rada powyższa uzna to za wskazane, zarządzi ona w tym samym celu rewizję ogólnego regulaminu policyi zdrowia morskiej i kwarantany, który obowiązuje obecnie.

Aby regulaminy te mogły uzyskać moc prawną, muszą one być przyjęte przez poszczególne Mocarstwa, zastąpione w Radzie.

II. Najwyższa Rada zdrowia w Konstantynopolu.

Artykuł 165.

Najwyższa Rada zdrowia w Konstantynopolu ma obowiązek zarządzania środków, które powinny być użyte celem zapobieżenia zawleczeniu chorób nagminnych na obszar państwa i ich rozszerzeniu się na obszar zagranicy.

Artykuł 166.

Liczbe uprawnionych do głosowania delegatów tureckich w Najwyższej Radzie zdrowia ustanawia się na czterech, a mianowicie:

Przewodniczący Rady, a w razie jego nieobecności ten, kto na posiedzeniu faktycznie przewodniczy. Biorą oni udział w głosowaniu jedynie w razie równości głosów;

generalny inspektor spraw zdrowotnych; inspektor służbowy;

delegat, pośredniczący w stosunkach między Radą a Wysoką Portą, z tytułem *Mouhassébedgi*.

Artykuł 167.

Nominacja inspektora generalnego, inspektora służbowego i wspomnianego wyżej delegata, których proponuje Rada, ma być zatwierdzona przez Rząd turecki.

Artykuł 168.

Wysokie Strony kontraktujące przyznają Rumunii jako mocarstwu morskiemu prawo zastępstwa w Radzie przez delegata.

Art. 169.

Les Délégués des divers États doivent être des médecins régulièrement diplômés par une faculté de médecine européenne, nationaux des pays qu'ils représentent, ou des fonctionnaires consulaires, du grade de Vice-Consul au moins ou d'un grade équivalent.

Les Délégués ne doivent avoir d'attache d'aucun genre avec l'autorité locale ni avec une compagnie maritime.

Ces dispositions ne s'appliquent pas aux titulaires actuellement en fonctions.

Art. 170.

Les décisions du Conseil supérieur de santé, prises à la majorité des membres qui le composent, ont un caractère exécutoire, sans autre recours.

Les Gouvernements signataires conviennent que leurs Représentants à Constantinople seront chargés de notifier au Gouvernement ottoman la présente Convention et d'intervenir auprès de lui pour obtenir son accession.

Art. 171.

La mise en pratique et la surveillance des dispositions de la présente Convention, en ce qui concerne les pèlerinages et les mesures contre l'invasion et la propagation de la peste et du choléra, sont confiées, dans l'étendue de la compétence du Conseil supérieur de santé de Constantinople, à un Comité pris exclusivement dans le sein de ce Conseil, et composé de représentants des diverses Puissances qui auront adhéré à la présente Convention.

Les représentants de la Turquie dans ce Comité sont au nombre de trois: l'un d'eux a la présidence du Comité. En cas de partage de voix, le président a voix prépondérante.

Art. 172.

Un corps de médecins diplômés, des désinfecteurs et de mécaniciens bien exercés, ainsi que de gardes sanitaires recrutés parmi les personnes ayant fait le service militaire, comme officiers ou sous-officiers, est créé et aura pour mission d'assurer, dans le Conseil supérieur de santé de Constantinople, le bon fonctionnement des divers établissements sanitaires énumérés et institués par la présente Convention.

Artykuł 169.

Delegaci poszczególnych państw muszą być lekarzami, dyplomowanymi prawidłowo na jednym z europejskich wydziałów lekarskich, i obywatelami krajów przez siebie zastępowanych albo urzędniczymi konsularnymi, co najmniej w stopniu wice-konsula lub równorzędnym.

Delegaci nie mogą pozostawać w żadnych stosunkach ani z władzą miejscową ani z pewną spółką żeglugi.

Postanowienia te nie odnoszą się do funkcyjnych, będących w służbie już obecnie.

Artykuł 170.

Rozstrzygnięcia Najwyższej Rady zdrowia, uchwalone przez większość należących do niej członków, są rozstrzygnięciami ostatecznymi, przeciw którym nie służy rekurs.

Mocarstwa podpisujące układ postanawiają, że ich przedstawiciele w Konstantynopolu otrzymają polecenie zawiadomienia Rządu tureckiego o układzie niniejszym i poczynienia u Rządu tego kroków celem uzyskania jego przystąpienia.

Artykuł 171.

Wykonanie i nadzorowanie postanowień układu niniejszego, o ile one odnoszą się do pielgrzymek i zarządzeń przeciw zawleczeniu i rozszerzeniu dżumy lub cholery, jest poruczone w granicach zakresu działania Najwyższej Rady zdrowia w Konstantynopolu komitetowi, wybranemu wyłącznie z łona Rady i składającemu się z przedstawicieli poszczególnych Mocarstw, które przystąpiły do układu tego.

Turcja ma w komitecie tym trzech przedstawicieli, z których jeden przewodniczy komitetowi. W razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.

Artykuł 172.

Będzie utworzony korpus dyplomowanych lekarzy, funkcyjnych, należycie wyszkolonych mechaników oraz strażników sanitarnych, wybranych z pośród osób, które służyły przy wojsku w charakterze oficerów lub podoficerów; korpus ten ma starać się w granicach zakresu działania Najwyższej Rady zdrowia konstantynopolitańskiej o należytą funkcyjowanie poszczególnych zakładów sanitarnych, wymienionych w układzie niniejszym i zaprowadzonych na jego podstawie.

Art. 173.

L'autorité sanitaire du port ottoman de relâche ou d'arrivée, qui constate une contravention, en dresse un procès-verbal, sur lequel le capitaine peut inscrire ses observations. Une copie certifiée conforme de ce procès-verbal est transmise, au port de relâche ou d'arrivée, à l'autorité consulaire du pays dont le navire porte le pavillon. Cette autorité assure le dépôt de l'amende entre ses mains. En l'absence d'un consul, l'autorité sanitaire reçoit cette amende en dépôt. L'amende n'est définitivement acquise au Conseil supérieur de santé de Constantinople que lorsque la Commission consulaire indiquée à l'article suivant a prononcé sur la validité de l'amende.

Un deuxième exemplaire du procès-verbal certifié conforme doit être adressé par l'autorité sanitaire qui a constaté la contravention au Président du Conseil de santé de Constantinople, qui communique cette pièce à la Commission consulaire.

Une annotation est inscrite sur la patente par l'autorité sanitaire ou consulaire, indiquant la convention relevée et le dépôt de l'amende.

Art. 174.

Il est créé à Constantinople une Commission consulaire pour juger les déclarations contradictoires de l'agent sanitaire et du capitaine inculpé. Elle est désignée chaque année par le corps consulaire. L'administration sanitaire peut être représentée par un agent remplissant les fonctions de ministère public. Le Consul de la nation intéressée est toujours convoqué; il a le droit de vote.

Art. 175.

Les dépenses d'établissement, dans le ressort du Conseil supérieur de santé de Constantinople, des postes sanitaires définitifs et provisoires prévus par la présente Convention sont, quant à la construction des bâtiments, à la charge du Gouvernement ottoman. Le Conseil supérieur de santé de Constantinople est autorisé, si besoin est et vu l'urgence, à faire l'avance des sommes nécessaires sur le fonds de réserve; ces sommes lui seront fournies, sur sa demande, par la „Commission mixte chargée de la révision du tarif sanitaire“. Il devra, dans ce cas, veiller à la construction de ces établissements.

Le Conseil supérieur de santé de Constantinople devra organiser sans délai les établissements sanitaires de Hanikin et de Kizil-Dizié, près de

Artykuł 173.

Władza sanitarna turecka przystani pośredniej lub przyjazdowej, która stwierdzi wykroczenie, spi suje w tym względzie protokół, a kapitan może wciągnąć do niego swoje uwagi. Wierzytelny odpis protokołu tego doręczy się w przystani pośredniej lub przyjazdowej władz konsularnej tego kraju, pod którego banderą okręt płynie. Władza ta postara się o to, aby złożono grzywnę do jej rąk. W nieobecności konsula przyjmuje władza sanitarna grzywnę tę w przechowanie. Grzywna przypada na rzecz Najwyższej Rady zdrowia w Konstantynopolu ostatecznie dopiero wówczas, gdy komisja konsularna, wspomniana w artykule następującym, orzekła o prawomocności kary.

Władza sanitarna, która stwierdziła wykroczenie, musi przesłać drugi uwierzytelny odpis protokołu przewodniczącemu Rady zdrowia w Konstantynopolu, który oddaje dokument ten komisji konsularnej.

Władza sanitarna lub konsularna winna zapisać w paszporcie zdrowia uwagę, stwierdzającą zakwestionowane wykroczenie i złożenie kary pieniężnej.

Artykuł 174.

W Konstantynopolu ustanawia się komisję konsularną, która ma rozstrzygać o sprzecznych oświadczeniach urzędnika sanitarnego i obwinionego kapitana. Komisję tę wybierać będzie corocznie ciało konsularne. Zarząd sanitarny może być w niej reprezentowany przez urzędnika, który ma upoważnienia prokuratora państwa. Konsul mocarstwa interesowanego należy zawsze przybrać; tenże ma prawo głosu.

Artykuł 175.

Koszta urzędu stałego i tymczasowych posterunków sanitarnych, przewidzianych w układzie niniejszym, które należą do zakresu działania Najwyższej Rady zdrowia w Konstantynopolu, spadają na Rząd turecki, o ile chodzi o wystawienie budynków. Najwyższa Rada zdrowia w Konstantynopolu jest upoważniona zaliczyć w razie potrzeby i na głości potrzebne sumy z funduszu rezerwowego; sum tych dostarczy jej na żądanie „Komisja mieszana, powołana do rewizji taryfy sanitarnej“. W tym wypadku musi wspomniana Rada czuwać nad wystawieniem odnośnych zakładów.

Najwyższa Rada zdrowia w Konstantynopolu powinna urządzić bezzwłocznie zakłady sanitarne w Hanikin i Kizil-Dizié przy Bayazid na granicy

Bayazid, sur les frontières turco-persane et turco-russe, au moyen des fonds qui sont dès maintenant mis à sa disposition.

Les autres frais occasionnés, dans le ressort dudit Conseil, par le régime établi par la présente Convention, sont répartis entre le Gouvernement ottoman et le Conseil supérieur de santé de Constantinople, conformément à l'entente intervenue entre le Gouvernement et les Puissances représentées dans ce Conseil.

III. Conseil sanitaire international de Tanger.

Art. 176.

Dans l'intérêt de la santé publique, les Hautes Parties contractantes conviennent que leurs Représentants au Maroc appelleront de nouveau l'attention du Conseil sanitaire international de Tanger sur la nécessité d'appliquer les stipulations des Conventions sanitaires.

IV. Dispositions diverses.

Art. 177.

Chaque Gouvernement déterminera les moyens à employer pour opérer la désinfection et la destruction des rats.*)

*) Les moyens de désinfection suivants sont donnés à titre d'indications:

Les haires, vieux chiffons, pansements infectés, les papiers et autres objets sans valeur doivent être détruits par le feu.

Les effets à usage individuel, les objets de literie, les matelas souillés par le bacille pesteux sont sûrement désinfectés:

Par le passage à l'étuve à vapeur sous pression ou à l'étuve à vapeur fluente à 100 degrés;

Par l'exposition aux vapeurs de formol.

Les objets qui peuvent, sans détérioration, être trempés dans des solutions antiséptiques (couvertures, linges, draps de lit) peuvent être désinfectés au moyen des solutions de sublimé à 1 p. 1.000, d'acide phénique à 3 p. 100, de lysol et de crésyl commercial à 3 p. 100, de formol à 1 p. 100 (une partie de la solution commerciale de formaldéhyde à 40 p. 100), ou au moyen des hypochlortes alcalins (de soude, de potasse) à 1 p. 100, c'est-à-dire 1 partie de la solution usuelle d'hypochlorté commercial.

Il va sans dire que le temps de contact doit être assez long pour que les germes desséchés soient bien détruits par les solutions antiséptiques. Quatre à six heures suffisent.

Pour la destruction des rats, trois procédés sont actuellement mis en pratique:

1° Celui à l'acide sulfureux mélangé d'une petite quantité d'anhydride sulfurique, propulsé sous pression dans les cales, avec brassage de l'air, qui fait périr les rats et les insectes et détruirait en même temps les bacilles pesteux lorsque la teneur en anhydride sulfureux sulfurique est assez élevée.

turecko-perskiej i turecko-rosyjskiej z funduszów, oddanych jej już obecnie do rozporządzenia.

Inne wydatki, powstałe w obrębie zakresu działania Rady z powodu urządzeń, zaprowadzonych układem niniejszym, będą podzielone między Rząd turecki i Najwyższą Radę zdrowia w Konstantynopolu stosownie do porozumienia między Rządem tym a Mocarstwami, reprezentowanymi w Radzie.

II. Międzynarodowa Rada zdrowia w Tangerze.

Artykuł 176.

W interesie publicznej pieczy zdrowia postanawiają Wysokie Strony kontraktujące, że ich przedstawiciele w Maroku zwrócią ponownie uwagę Międzynarodowej Rady zdrowia w Tangerze na konieczność dopełniania postanowień konwencji sanitarnych.

IV. Postanowienia rozmaite.

Artykuł 177.

Każdy Rząd ma oznać sposoby postępowania, które będą stosowane przy odkażaniu i tężeniu szczurów.*)

*) Jako punkty wytyczne przytacza się następujące sposoby odkażania:

Zużytą odzież, stare szmaty, zapowietrzone bandaże, papier i inne przedmioty bezwartościowe należy spalić.

Przedmioty, przeznaczone do użytku osobistego, pościel, materace, zanieczyszczone prątkami dżumy, należy odkażać starannie w ten sposób, iż podda się je w przyrządzie odkażającym działaniu pary zgęszczonej lub pary przepływającej o ciepłocie 100 stopni albo działaniu pary formalowej.

Przedmioty, które dadzą się bez uszkodzenia zanurzać w roczynach antyseptycznych (pokrycia, bielizna, prześcieradła), można odkażać zapomocą roczynu sublimatu w stosunku jeden na tysiąc albo trzechprocentowego roczynu kwasu karbowego, trzechprocentowego roczynu lisolu i kupnego kresyli, jednoprocentowego roczynu formalowego (jedna czwarta kupnego roczynu formaldehydu w stosunku 40 : 100) albo zapomocą alkaliów kwasu podchlорowego (sodu, potasu) w roczynie jednoprocentowym, to jest jednej czwartej zwykłego roczynu podchlorynow kupnych.

Nie trzeba dodawać, iż zetknięcie musi trwać dość długo, aby zaschnięte zarodki zostały pewnie dosiągnięte roczynami antyseptycznymi. Wystarcza cztery do sześciu godzin.

Dla wylepienia szczurów używa się obecnie trzech sposobów postępowania:

1. Działania kwasu siarkowego, zniszczanego z nieznaczną ilością bezwodnika siarkowego, który wpędza się pod ciśnieniem do kadłuba okrętu z domieszką powietrza, przez co giną szczury i robactwo, a zarazem zostają zabite także prątki dżumy, jeżeli ilość kwasu siarkowego i bezwodnika siarkowego jest dostateczna.

Art. 178.

Le produit des taxes et des amendes sanitaires ne peut, en aucun cas, être employé à des objets autres que ceux relevant des Conseil sanitaires.

Art. 179.

Les Hautes Parties Contractantes s'engagent à faire rédiger par leurs Administrations sanitaires une instruction destinée à mettre les capitaines des navires, surtout lorsqu'il n'y a pas de médecin à bord, en mesure d'appliquer les prescriptions contenues dans la présente Convention en ce qui concerne la peste et le choléra, ainsi que les règlements relatifs à la fièvre jaune.

V. Golfe Persique.

Art. 180.

Les frais de construction et d'entretien de la station sanitaire, dont la création à l'île d'Ormuz est prescrite par l'article 81 de la présente Convention, sont mis à la charge du Conseil supérieur de santé de Constantinople. La Commission mixte de révision dudit Conseil devra se réunir le plus tôt possible pour lui fournir, sur sa demande, les ressources nécessaires prises sur les réserves disponibles.

VI. D'un Office international de santé.

Art. 181.

La Conférence ayant pris acte des conclusions ci-annexés de sa Commission des voies et moyens sur la création d'un Office sanitaire international à

2° Le procédé qui envoie dans les cales un mélange non combustible de protoxyde et de dioxyde de carbone.

3° Le procédé qui utilise l'acide carbonique de façon que la teneur de ce gaz dans l'air du navire soit de 30 p. 100 environ.

Ges deux derniers procédés font périr les rongeurs sans avoir la prétention de tuer les insectes et les bacilles de la peste.

La Commission technique de la Conférence sanitaire de Paris (1903) a indiqué les trois procédés ci-après:

mélange d'anhydrides sulfureux-sulfurique,

mélange d'oxyde de carbone et d'acide carbonique, acide carbonique,

parmi ceux auxquels les Gouvernements pourraient avoir recours, et elle a été d'avis que, dans le cas où ils ne seraient pas mis en œuvre par l'administration sanitaire elle-même, celle-ci devrait contrôler chaque opération et constater que la destruction des rats a été réalisée.

Artykuł 178.

Dochodu z taks sanitarnych i grzywien nie można w żadnym wypadku używać na inne cele, prócz należących do zakresu działania Rad zdrowia.

Artykuł 179.

Wysokie Strony kontraktujące zobowiązują się do wypracowania za pośrednictwem swych zarządów sanitarnych instrukcji, mającej na celu umożliwienie kapitanom, zwłaszcza gdy okręt nie ma lekarza, zastosowania przepisów, zawartych w układzie niniejszym co do dżumy i cholery, oraz regulaminów, odnoszących się do żółtej febry.

V. Zatoka Perska.

Artykuł 180.

Koszta urządzenia i utrzymania stacyi sanitarnej, której urządzenie na wyspie Ormuz przepisuje artykuł 81. układu niniejszego, ciąży na Najwyższej Radzie zdrowia w Konstantynopolu. Mieszana komisja rewizyjna wspomnianej Rady powinna zebrać się jak najspieszniej, aby na żądanie dostarczyć Radzie potrzebnych środków z rozporządzalnych rezerw.

VI. Międzynarodowy Urząd zdrowia.

Artykuł 181.

Gdy konferencja przyjęła do wiadomości dołączone tu uchwały swej komisji „*Commission des voies et moyens*“ co do urządzenia Międzynarodowego

2. Postępowania, polegającego na wprowadzeniu do kadłuba okrętu niepalnej mieszaniny tlenku węgla i dwutlenku węgla.

3. Postępowania, polegającego na takiem zastosowaniu kwasu węglowego, iż powietrze wewnątrz okrętu obejmuje około 30 procent tego gazu.

Te dwie ostatnie metody zabijają gryzonie, lecz nie mają pretensji do wyniszczenia robactwa i ptaków dżumy.

Komisja techniczna paryskiej konferencji sanitarnej (1903) wskazała następujące trzy sposoby postępowania, a to:

mieszaninę kwasu siarkowego i bezwodnika siarkowego,

mieszaninę tlenku węgla i kwasu węglowego, kwas węglowy,

jako te, których Rządy mogą używać, i wyraziła zdanie, że w razie, gdy środków tych nie przeprowadza sam zarząd sanitarny, powinien tenże w każdym wypadku nadzorować ich przeprowadzenie i stwierdzić, czy dokonano wytępienia szczurów.

Paris, le Gouvernement français saisira, quand il le jugera opportun, de propositions à cet effet, par la voie diplomatique, les États représentés à la Conférence.

Urzędu zdrowia w Paryżu, przeto Rząd francuski przedłoży w chwili, którą uzną za właściwą, odnośne wnioski drogą dyplomatyczną państwowi, zastępowanym na konferencji.

Titre V.

Fièvre jaune.

Art. 182.

Il est recommandé aux pays intéressés de modifier leurs règlements sanitaires de manière à les mettre en rapport avec les données actuelles de la science sur le mode de transmission de la fièvre jaune, et surtout sur le rôle des moustiques comme véhicules des germes de la maladie.

Tytuł V.

Febra żółta.

Artykuł 182.

Państwom interesowanym zaleca się zmianę regulaminów, odnoszących się do żółtej febry, w tym duchu, aby zostały przystosowane do obecnych wyników umiejętności co do przenoszenia żółtej febry, a zwłaszcza co do roli komarów, jako nośników zarazka chorobowego.

Titre VI.

Adhésions et ratifications.

Art. 183.

Les Gouvernements qui n'ont pas signé la présente Convention sont admis à y adhérer sur leur demande. Cette adhésion sera notifiée par la voie diplomatique au Gouvernement de la République française et, par celui-ci, aux autres Gouvernements signataires.

Art. 184.

La présente Convention sera ratifiée et les ratifications en seront déposées à Paris aussitôt que faire se pourra.

Elle sera mise à exécution dès que la publication en aura été faite conformément à la législation des États signataires. Elle remplacera, dans les rapports respectifs des Puissances qui l'auront ratifiée ou y auront accédé, les Conventions sanitaires internationales signées les 30 janvier 1892, 15 avril 1893, 3 avril 1894 et 19 mars 1897.

Les arrangements antérieurs énumérés ci-dessus demeureront en vigueur à l'égard des Puissances qui, les ayant signés ou y ayant adhéré, ne ratifieraient pas le présent acte ou n'y accéderaient pas.

En foi de quoi les Plénipotentiaires respectifs ont signé la présente Convention et y ont apposé leurs cachets.

Fait à Paris, le trois décembre mil neuf cent trois, en un seul exemplaire qui restera déposé

Tytuł VI.

Przystąpienie i ratyfikacja.

Artykuł 183.

Rządom, które nie podpisaly układu niniejszego, zezwoli się na prośbę przystąpić do niego. Przystąpienie to ma być podane drogą dyplomatyczną do wiadomości Rządu Rzeczypospolitej francuskiej, a za jego pośrednictwem do wiadomości innych Mocarstw podpisujących.

Artykuł 184.

Układ niniejszy będzie ratyfikowany, a ratyfikacje złoży się jak najrychlej w Paryżu.

Układ ten wejdzie w życie po ogłoszeniu go zgodnie z ustawodawstwem Mocarstw podpisujących. We wzajemnych stosunkach Mocarstw, które układ ratyfikowały lub do niego przystąpiły, zastąpi on miejsce międzynarodowych konwencji sanitarnych, podpisanych dnia 30. stycznia 1892, 15. kwietnia 1893, 3. kwietnia 1894 i 19. marca 1897.

Wspomniane wyżej układy dawnejsze pozostaną w mocy dla tych Państw, które je podpisaly lub przystąpiły do nich, a nie ratyfikują obecnego układu ani nie przystępują do niego.

W dowód tego podpisali pełnomocnicy układ niniejszy i wycisnęli na nim swe pieczęcie.

Działo się w Paryżu, dnia 3. grudnia 1903 w pojedynczem wygotowaniu, które będzie prze-

dans les Archives du Gouvernement de la République Française et dont des copies, certifiées conformes, seront remises par la voie diplomatique aux Puissances contractantes.

(L. S.) Signé:	(L. S.) Signé:	chowane w archiwum Rzeczypospolitej francuskiej, a którego uwierzytelnione i równobrzmiące odpisy będą udzielone drogą dyplomatyczną Państwu kontraktującym.	
Groeben.	Bumm, Gaffky, Nocht.	Groeben.	Bumm, Gaffky, Nocht.
Suzzara.	Ebner, Dr. Daimer, Chyzer, Roediger.	Suzzara.	Ebner. Dr. Daimer, Chyzer, Roediger.
E. Beco. Gabriel de Piza. Marquis de Novallas. H. D. Geddings.	Frank Anderson.	E. Beco. Gabriel de Piza. Marquis de Novallas. H. D. Geddings.	Frank Anderson.
Camille Barrère.	Georges Louis, P. Brouardel, Henri Monod, Dr. Roux, J. de Cazotte.	Camille Barrère.	Georges Louis, P. Brouardel, Henri Monod, Dr. Roux, J. de Cazotte.
Maurice de Bunsen.	Theodore Thomson, Frank G. Clemow, Arthur D. Alban.	Maurice de Bunsen.	Theodore Thomson, Frank G. Clemow, Arthur D. Alban.
N. Delyanni. S. Clado. Rocco Santoliquido.	Paulucci de'Calboli, Adolfo Cotta.	N. Delyanni. S. Clado. Rocco Santoliquido.	Paulucci de'Calboli, Adolfo Cotta.
Vannerus. Suzzara. W. Welderen Rengers.	W. Ruijsch, Dr. C. Stékoulis, A. Plate.	Vannerus. Suzzara. W. Welderen Rengers.	W. Ruijsch, Dr. C. Stékoulis, A. Plate.
Nazare Aga. J. J. da Silva Amado. G. G. Ghika.	Dr. Cantacuzène.	Nazare Aga. J. J. da Silva Amado. G. G. Ghika.	Dr. Cantacuzène.
Platon de Waxel. Dr. Michel Popovitch. Lardy.	Dr. Schmid.	Platon de Waxel. Dr. Michel Popovitch. Lardy.	Dr. Schmid.
M. Chérif.	Marc Armand Ruffer.	M. Chérif.	Marc Armand Ruffer.

Annexe I.

(Voir art. 78.)

Règlement

relatif au transit, en train quarantenaire, par le territoire égyptien, des voyageurs et des malles postales provenant des pays contaminés.

Article premier.

L'Administration des Chemins de fer Égyptiens désirant un train quarantenaire en correspondance avec l'arrivée des navires provenant de ports contaminés devra en aviser l'autorité quarantenaire locale au moins deux heures avant le départ.

Art. 2.

Les passagers débarqueront à l'endroit indiqué par l'autorité quarantenaire d'accord avec l'Administration des Chemins de fer et le Gouvernement égyptien, et passeront directement, sans aucune communication, du bateau au train, sous la surveillance d'un officier du transit et de deux ou plusieurs gardes sanitaires.

Art. 3.

Le transport des effets, bagages etc., des passagers sera effectué en quarantaine par les moyens du bord.

Art. 4.

Les agents du chemin de fer sont tenus de se conformer, en ce qui concerne les mesures quarantaines, aux ordres de l'officier du transit.

Art. 5.

Les wagons affectés à ce service seront des wagons à couloir. Un garde sanitaire sera placé dans chaque wagon et sera chargé de la surveillance des passagers. Les agents du chemin de fer n'auront aucune communication avec les passagers.

Un médecin du service quarantenaire accompagnera le train.

Dodatek I.

(Zobacz artykuł 78.)

Regulamin

przewozu podróżnych i pakunków pocztowych, pochodzących z krajów zapowietrzonych, przez obszar egipski pociągami kwarantanowymi.

Artykuł 1.

Jeżeli egipski zarząd kolejowy chce puścić pociąg kwarantanowy, łączący się z przyjazdem okrętów, które przybywają z przystani zapowietrzonych, wówczas musi donieść o tem miejscowej władzy kwarantanowej najmniej na dwie godziny przed odjazdem pociągu.

Artykuł 2.

Podróżni mają wysiąść z okrętu w miejscu, oznaczonym przez władzę kwarantanową w porozumieniu z zarządem kolejowym i Rządem egipskim, i udać się do pociągu wprost z okrętu bez jakiegokolwiek dalszej komunikacji pod nadzorem urzędnika przewozowego i dwóch lub więcej strażników sanitarnych.

Artykuł 3.

Ruchomości, pakunki itd., należące do podróżnych, należy przewieźć pod kwarantaną przy użyciu środków pomocniczych, znajdujących się na pokładzie.

Artykuł 4.

Funkcyonariusze kolejowi są obowiązani stosować się pod względem zarządzeń kwarantanowych do poleceń urzędnika przewozowego.

Artykuł 5.

Wozy kolejowe, przeznaczone do tej służby, muszą być wozami korytarzowymi. Do każdego wozu należy przydać strażnika sanitarnego i poruczyć mu nadzór nad podróżnymi. Funkcyonariusze kolejowi nie mogą wchodzić w żadną styczność z podróżnymi.

Lekarz, należący do służby kwarantanowej, winien towarzyszyć pociągowi.

Art. 6.

Les gros bagages des passagers seront placés dans un wagon spécial qui sera scellé au départ du train par l'officier du transit. A l'arrivée, les scellés seront retirés par l'officier du transit.

Tout transbordement ou embarquement sur le parcours est interdit.

Art. 7.

Les cabinets seront munis de tinelettes contenant une certaine quantité d'antiseptique pour recevoir les déjections des passagers.

Art. 8.

Le quai des gares où le train sera obligé de s'arrêter sera complètement évacué sauf par les agents de service absolument indispensables.

Art. 9.

Chaque train pourra avoir un wagon-restaurant. La desserte de la table sera détruite. Les employés de ce wagon et les autres employés du chemin de fer qui, pour une raison quelconque, ont été en contact avec les passagers, seront assujettis au même traitement que les pilotes et les électriciens à Port-Saïd ou à Suez ou à telles mesures que le Conseil jugera nécessaires.

Art. 10.

Il est absolument défendu aux passagers de jeter quoi que ce soit par les fenêtres, portières, etc.

Art. 11.

Dans chaque train un compartiment-infirmerie restera vide pour y isoler les malades si le cas se présente. Ce compartiment sera installé d'après les indications du Conseil quarantenaire.

Si un cas de peste ou de choléra se déclarait parmi les passagers, le malade serait immédiatement isolé dans le compartiment spécial. Ce malade, à l'arrivée du train, sera immédiatement transféré au lazaret quarantenaire. Les autres passagers continueront leur voyage en quarantaine.

Art. 12.

Si un cas de peste ou de choléra se déclarait pendant le parcours, le train serait désinfecté par l'autorité quarantenaire.

Dans tous les cas, les fourgons ayant contenu les bagages et la malle seront désinfectés immédiatement après l'arrivée du train.

Artykuł 6.

Wielkie pakunki podróżnych należy umieścić w osobnym woźie, który urzędnik przewozowy opieczętuje. Przy przyjeździe zdejmie urzędnik przewozowy pieczęcie.

Wszelkie przeładowywanie lub ładowanie jest w czasie jazdy zakazane.

Artykuł 7.

Wychodki należy zaopatrzeć w naczynia na pomieszczenie odpadów, zawierające pewną ilość środka antyseptycznego.

Artykuł 8.

Perony dworców, w których pociąg musi zatrzymywać się, należy zupełnie opróżnić, wyjawszy personal potrzebny niezbędnie dla służby.

Artykuł 9.

W każdym pociągu może znajdować się wóz restauracyjny. Resztki potraw należy niszczyć. Ślużbę tego wozu i innych funkcyjnych kolejowych, którzy z jakiegokolwiek powodu stykali się z podróżnymi, podda się temu samemu postępowaniu, co pilotów i elektryków w Port Said lub Suezie, albo też tym zarządzeniom, które Rada uzna za konieczne.

Artykuł 10.

Podróżnym jest bezwarunkowo wzbronione, wyrzucać cokolwiek przez okna, drzwi itd.

Artykuł 11.

W każdym pociągu musi się pozostawić jeden wolny przedział dla chorych celem odosobnienia chorych, jeżeli zajdzie wypadek zasłabnięcia. Przedział ten należy urządzić według wskazówek Rady kwarantanowej.

Jeżeli wśród podróżnych zdarzy się wypadek dżumy lub cholery, należy odosobić zaraz chorego w tym osobnym przedziale. Po przyjeździe należy przenieść chorego do lazaretu kwarantanowego. Inni podróżni odbywają dalszą podróż pod kwarantanną.

Artykuł 12.

Jeżeli w czasie jazdy zdarzy się wypadek dżumy lub cholery, powinna władz kwarantanowa zarządzić odkażenie pociągu.

Wozy, w których umieszczone pakunki i pocztę, musi się zawsze odkazić zaraz po przyjeździe pociągu.

Art. 13.

Le transbordement du train au bateau sera fait de la même façon qu'à l'arrivée. Le bateau recevant les passagers sera immédiatement mis en quarantaine et mention sera faite sur la patente des accidents qui auraient pu survenir en cours de route, avec désignation spéciale des personnes qui auraient été en contact avec les malades.

Art. 14.

Les frais encourus par l'Administration quarantenaire sont à la charge de qui aura fait la demande du train quarantenaire.

Art. 15.

Le Président du Conseil, ou son remplaçant, aura le droit de surveiller ce train pendant tout son parcours.

Le Président pourra, en plus, charger un employé supérieur (outre l'officier du transit et les gardes) de la surveillance dudit train.

Cet employé aura accès dans le train sur la simple présentation d'un ordre signé par le Président.

Artykuł 13.

Przesiadanie się z pociągu na okręt ma odbyć się w ten sam sposób, jak przy przyjeździe. Okręt, który zabiera podróżnych, nalczy natychmiast poddać kwarantanie, a w paszporcie zdrowia musi się zanotować wszystkie wydarzenia, które zaszły w czasie jazdy, wymieniając szczegółowo osoby, które weszły w styczność z chorymi.

Artykuł 14.

Wydatki, wynikłe stąd dla zarządu kwarantany, spadają na tego, kto żądał pociągu kwarantanowego.

Artykuł 15.

Przewodniczący Rady lub jego zastępca ma prawo nadzorowania pociągu przez cały czas jazdy.

Przewodniczący może także poruciżyć nadzór na tym pociągiem jednemu z wyższych urzędników (prócz urzędników przewozowych i strażników).

Urzędnik ten ma dostęp do pociągu po samem okazaniu polecenia, podписанego przez przewodniczącego.

Annexe II.

(Voir art. 162.)

**Décret khédivial
du 19 juin 1893.**

Nous, Khédive d'Égypte, sur la proposition de Notre Ministre de l'Intérieur, et l'avis conforme de Notre Conseil des Ministres, considérant qu'il a été nécessaire d'introduire diverses modifications dans notre Décret du 3 janvier 1881 (2 Safer 1298), décrétons:

Article premier.

Le Conseil Sanitaire, Maritime et Quarantenaire est chargé d'arrêter les mesures à prendre pour prévenir l'introduction en Égypte, ou la transmission à l'étranger, des maladies épidémiques et des épizooties.

Art. 2.

Le nombre des Délégués égyptiens sera réduit à quatre membres:

1° Le Président du Conseil, nommé par le Gouvernement Égyptien, et qui ne votera qu'en cas de partage de voix;

2° Un Docteur en médecine européen, Inspecteur général du Service Sanitaire, Maritime et Quarantenaire;

3° L'Inspecteur sanitaire de la ville d'Alexandrie, ou celui qui remplit ses fonctions;

4° L'Inspecteur vétérinaire de l'Administration des services sanitaires et de l'hygiène publique.

Tous les Délégués doivent être médecins régulièrement diplômés, soit par une Faculté de médecine européenne, soit par l'État, ou être fonctionnaires effectifs de carrière, du grade de vice-consul au moins, ou d'un grade équivalent. Cette disposition ne s'applique pas aux titulaires actuellement en fonctions.

Art. 3.

Le Conseil Sanitaire, Maritime et Quarantenaire exerce une surveillance permanente sur l'état sanitaire de l'Égypte et sur les provenances des pays étrangers.

Dodatek II.

(Zobacz artykuł 162.)

**Dekret khedywalny
z dnia 19. czerwca 1893.**

My, Khedyw egipski, rozporządzany na wniosek Naszego Ministra spraw wewnętrznych i na podstawie jednomyślnej opinii Naszej Rady ministrów ze względu na konieczność rozmaitych zmian Naszego dekretu z dnia 3. stycznia 1881 (2. Safer 1298):

Artykuł 1.

Rada zdrowia morska i kwarantanna jest upoważniona do wydania zarządzeń, które mają być użyte dla zapobieżenia zawleczeniu chorób naganminnych i zaraz zwierzęcych do Egiptu i ich rozszerzeniu na obszar zagranicy.

Artykuł 2.

Liczba delegatów egipskich ogranicza się do czterech członków, a to:

1. przewodniczącego Rady, mianowanego przez Rząd egipski, który oddaje swój głos jedynie w razie równości głosów;

2. europejskiego doktora medycyny, generalnego inspektora służby zdrowia morskiej i kwarantanej;

3. inspektora zdrowia miasta Aleksandryi lub tego, który pełni odnośny urząd;

4. inspektora weterynarnego przy zarządzie służby zdrowia i hygiény publicznej.

Wszyscy delegaci muszą być lekarzami, dyplomowanymi prawidłowo na jednym z europejskich wydziałów lekarskich albo przez państwo, lub też rzeczywistymi urzędnikami zawodowymi co najmniej w stopniu wicekonsula lub równorzędnym. Postanowienie to nie ma zastosowania do funkeyonaryuszy, będących w służbie już obecnie.

Artykuł 3.

Rada zdrowia morska i kwarantanna wykonywa stany nadzór nad stanem zdrowia w Egipcie i nad proweniencyami z krajów obcych.

Art. 4.

En ce qui concerne l'Égypte, le Conseil Sanitaire, Maritime et Quarantenaire recevra chaque semaine du Conseil de santé et d'hygiène publique, les bulletins sanitaires des villes du Caire et d'Alexandrie, et, chaque mois, les bulletins sanitaires des provinces. Ces bulletins devront être transmis à des intervalles plus rapprochés lorsque, à raison de circonstances spéciales, le Conseil Sanitaire, Maritime et Quarantenaire en fera la demande.

De son côté, le Conseil Sanitaire, Maritime et Quarantenaire communiquera au Conseil de santé et d'hygiène publique les décisions qu'il aura prises et les renseignements qu'il aura reçus de l'étranger.

Les Gouvernements adressent au Conseil, s'ils le jugent à propos, le bulletin sanitaire de leur pays et lui signalent, dès leur apparition, les épidémies et les épidiooties.

Art. 5.

Le Conseil Sanitaire, Maritime et Quarantenaire s'assure de l'état sanitaire du pays et envoie des commissions d'inspection partout où il le juge nécessaire.

Le Conseil de santé et d'hygiène publique sera avisé de l'envoi de ces commissions et devra s'employer à faciliter l'accomplissement de leur mandat.

Art. 6.

Le Conseil arrête les mesures préventives ayant pour objet d'empêcher l'introduction en Égypte, par les frontières maritimes ou les frontières du désert, des maladies épidémiques ou des épidiooties, et détermine les points où devront être installés les campements provisoires et les établissements permanents quarantainaires.

Art. 7.

Il formule l'annotation à inscrire sur la patente délivrée par les offices sanitaires aux navires en partance.

Art. 8.

En cas d'apparition de maladies épidémiques ou d'épidiooties en Égypte, il arrête les mesures préventives ayant pour objet d'empêcher la transmission de ces maladies à l'étranger.

Art. 9.

Le Conseil surveille et contrôle l'exécution des mesures sanitaires quarantainaires qu'il a arrêtées.

Artykuł 4.

Co się tyczy Egiptu, będzie Rada zdrowia morska i kwarantana otrzymywała co tydzień od Rady zdrowia i hygiény publicznej sprawozdania sanitarnie z miast Kairu i Aleksandry, a co miesiąc sprawozdania sanitarnie z prowincji. Sprawozdania te muszą być nadsyłane w krótszych odstępach czasu, jeżeli Rada zdrowia morska i kwarantana zażąda tego ze względu na szczególne stosunki.

Rada zdrowia morska i kwarantana będzie udzielała nawzajem Radzie zdrowia i hygiény publicznej wydane przez siebie rozstrzygnięcia i otrzymane z zagranicy sprawozdania.

O ile rządy uznają to za stosowne, nadsyłają one Radzie sprawozdania o stanie zdrowia w swoich krajach i informują ją o wybuchu chorób epidemicznych i epizootycznych.

Artykuł 5.

Rada zdrowia morska i kwarantana przekonuje się o stosunkach zdrowotnych kraju i wysyła komisje inspekcyjne wszędzie, gdzie uważa to za potrzebne.

Rada zdrowia i hygiény publicznej będzie informować o wysłaniu tych komisji i powinna im ułatwiać spełnienie zadania.

Artykuł 6.

Rada zarządza środki zapobiegawcze dla ochrony przed zawleczeniem chorób nagminnych lub zaraz zwierzęcych do Egiptu przez granice morskie lub od strony pustyni i oznacza miejsca, gdzie należy urządzić tymczasowe obozy i stałe zakłady kwarantana.

Artykuł 7.

Układa ona osnowę zapisków, które władze zdrowia mają umieszczać na paszportach odpływających okrętów.

Artykuł 8.

Jeżeli w Egipcie wystąpią choroby nagminne lub zarazy zwierzęce, zarządza Rada środki, zmierzające do zapobieżenia rozszerzeniu tych chorób na obszar zagranicy.

Artykuł 9.

Rada kontroluje i nadzoruje przeprowadzenie wydanych przez siebie sanitarnych zarządzeń kwarantanowych.

Il formule tous les règlements relatifs au service quarantenaire, veille à leur stricte exécution, tant en ce qui concerne la protection du pays que le maintien des garanties stipulées par les conventions sanitaires internationales.

Art. 10.

Il réglemente, au point de vue sanitaire, les conditions dans lesquelles doit s'effectuer le transport des pèlerins à l'aller et au retour du Hedjaz, et surveille leur état de santé en temps de pèlerinage.

Art. 11.

Les décisions prises par le Conseil Sanitaire, Maritime et Quarantenaire sont communiquées au Ministère de l'Intérieur; il en sera également donné connaissance au Ministère des Affaires étrangères, qui les notifiera, s'il y a lieu, aux agences et consulats généraux.

Toutefois, le Président du Conseil est autorisé à correspondre directement avec les Autorités consulaires des villes maritimes pour les affaires courantes du service.

Art. 12.

Le Président, et, en cas d'absence ou d'empêchement de celui-ci, l'Inspecteur général du Service Sanitaire, Maritime et Quarantenaire, est chargé d'assurer l'exécution des décisions du Conseil.

A cet effet, il correspond directement avec tous les agents du Service Sanitaire, Maritime et Quarantenaire, et avec les diverses Autorités du pays. Il dirige, d'après les avis du Conseil, la police sanitaire des ports, les établissements maritimes quarantaires et les stations quarantaires du désert.

Enfin il expédie les affaires courantes.

Art. 13.

L'Inspecteur général sanitaire, les directeurs des offices sanitaires, les médecins des stations sanitaires et campements quarantaires doivent être choisis parmi les médecins régulièrement diplômés, soit par une faculté de médecine européenne, soit par l'État.

Le délégué de Conseil à Djeddah pourra être médecin diplômé du Caire.

Art. 14.

Pour toutes les fonctions et emplois relevant du Service Sanitaire, Maritime et Quarantenaire, le Conseil, par l'entremise de son Président, désigne

Układa ona wszystkie regulaminy, odnoszące się do służby kwarantanowej, i czuwa nad ich należytym przeprowadzeniem, zarówno co się tyczy ochrony kraju, jak i dopełnienia środków ostrożności, ustanowionych międzynarodowymi konwencjami sanitarnymi.

Artykuł 10.

Ustanawia ona z punktu widzenia sanitarnego warunki przewozu pielgrzymów do Hedjazu i z powrotem i nadzoruje stan zdrowia pielgrzymów w czasie pielgrzymki.

Artykuł 11.

Uchwały, powzięte przez Radę zdrowia morską i kwarantanową, mają być podawane do wiadomości Ministerstwa spraw wewnętrznych; należy je udzielać również Ministerstwu spraw zewnętrznych, które uwiadnia o nich w danym razie agencje i konsulaty generalne.

Przewodniczący Rady jest jednak uprawniony do bezpośredniej korespondencji z władzami konsularnymi w miastach nadmorskich w bieżących sprawach służbowych.

Artykuł 12.

Przewodniczący, a w razie jego nieobecności lub przeszkody generalny inspektor służby zdrowia morskiej i kwarantanowej ma obowiązek zapewnić wykonanie uchwał Rady.

W tym celu znosi się on bezpośrednio ze wszystkimi urzędnikami służby zdrowia morskiej i kwarantanowej i z poszczególnymi władzami krajowymi. Zgodnie z wnioskami Rady wydaje on polecenia policyi sanitarnej w przystaniach, zakładom kwarantanowym morskim i stacjom kwarantanowym w pustyni.

W końcu załatwia on sprawy bieżące.

Artykuł 13.

Generalny inspektor zdrowia, dyrektorowie urzędów sanitarnych oraz lekarze stacyi sanitarnych i obozów kwarantanowych powinni być wybierani z pomiędzy lekarzy, dyplomowanych prawidłowo na jednym z europejskich wydziałów lekarskich albo przez państwo.

Delegatem Rady w Djeddah może być lekarz, dyplomowany w Kairze.

Artykuł 14.

Na wszystkie urzędy i posady w służbie zdrowia morskiej i kwarantanowej przedstawia Rada swoich kandydatów za pośrednictwem przewodniczącego

ses candidats au Ministre de l'Intérieur, qui seul aura le droit de les nommer.

Il sera procédé de même pour les révocations, mutations et avancements.

Toutefois le Président aura la nomination directe de tous les agents subalternes, hommes de peine, gens de service, etc.

La nomination des gardes de santé est réservée au Conseil.

Art. 15.

Les directeurs des offices sanitaires sont au nombre de sept, ayant leur résidence à Alexandrie, Damiette, Port-Said, Suez, Tor, Souakim et Kosseir.

L'office sanitaire de Tor pourra ne fonctionner que pendant la durée du pèlerinage ou en temps d'épidémie.

Art. 16.

Les directeurs des offices sanitaires ont sous leurs ordres tous les employés sanitaires de leur circonscription. Ils sont responsables de la bonne exécution de service.

Art. 17.

Le chef de l'agence sanitaire d'El Ariche a les mêmes attributions que celles confiées aux directeurs par l'article qui précède.

Art. 18.

Les directeurs des stations sanitaires et camps de quarantaine ont sous leurs ordres tous les employés du service médical et du service administratif des établissements qu'ils dirigent.

Art. 19.

L'Inspecteur général sanitaire est chargé de la surveillance de tous les services dépendant du Conseil Sanitaire, Maritime et Quarantenaire.

Art. 20.

Le délégué du Conseil Sanitaire, Maritime et Quarantenaire à Djeddah a pour mission de fournir au Conseil des informations sur l'état sanitaire du Hedjaz, spécialement en temps de pèlerinage.

Art. 21.

Un Comité de discipline, composé du Président, de l'Inspecteur général du Service Sanitaire, Maritime et Quarantenaire et de trois Délégués élus par le Conseil, est chargé d'examiner les plaintes portées contre les agents relevant du Service Sanitaire, Maritime et Quarantenaire.

Il dresse sur chaque affaire un rapport et le soumet à l'appréciation du Conseil, réuni en assem-

Ministrowi spraw wewnętrznych, któremu służy wyłącznie prawo mianowania.

W ten sam sposób postępuje się przy oddaniu, przenoszeniu i posuwaniu na wyższe stopnie.

Przewodniczącemu służy jednak prawo bezpośredniego mianowania wszystkich funkeyonaryuszy niższych, wyrobników, personalu służbowego itp.

Mianowanie strażników sanitarnych zastrzeżone jest Radzie.

Artykuł 15.

Dyrektorów urzędów sanitarnych jest siedmiu; mają oni siedziby w Aleksandrii, Damiecie, Port Said, Suezie, Torze, Suakinie i Kosceirze.

Urząd sanitarny w Torze będzie mógł funkeyonować tylko podczas trwania pielgrzymek lub w czasach epidemii.

Artykuł 16.

Dyrektorom urzędów sanitarnych podlegają wszyscy funkeyonaryusze sanitarni odnośnych okręgów. Są oni odpowiedzialni za należyte wykonywanie służby.

Artykuł 17.

Naczelnik agencji sanitarnej w El-Arich ma te same upoważnienia, jakie przyznano dyrektorom artykułem poprzedzającym.

Artykuł 18.

Dyrektorem stacji sanitarnych i obozów kwarantannowych podlegają wszyscy funkeyonaryusze, pozostający w służbie sanitarnej i administracyjnej kierowanych przez nich zakładów.

Artykuł 19.

Do generalnego inspektora zdrowia należy nadzorowanie wszystkich gałęzi służby, podlegających Radzie zdrowia morskiej i kwarantannowej.

Artykuł 20.

Delegat Rady zdrowia morskiej i kwarantannowej w Djeddah ma obowiązek składania Radzie sprawozdań o stanie zdrowia w Hedjaz, zwłaszcza w czasie pielgrzymek.

Artykuł 21.

Komitet dyscyplinarny, złożony z przewodniczącego, generalnego inspektora służby zdrowia morskiej i kwarantannowej, tudzież z trzech delegatów wybranych przez Radę, ma obowiązek badania skarg, wnoszonych przeciw funkeyonaryuszom, pozostającym w służbie zdrowia morskiej i kwarantannowej.

Komitet wygotowuje sprawozdanie co do każdego przypadku i przedstawia je pełnemu zgromad-

blée générale. Les Délégués seront renouvelés tous les ans. Ils sont rééligibles.

La décision du Conseil est, par les soins de son Président, soumise à la sanction du Ministre de l'Intérieur.

Le Comité de discipline peut infliger, sans consulter le Conseil: 1° le blâme; 2° la suspension du traitement jusqu'à un mois.

Art. 22.

Les peines disciplinaires sont:

- 1° Le blâme;
- 2° La suspension de traitement depuis huit jours jusqu'à trois mois;
- 3° Le déplacement sans indemnité;
- 4° La révocation.

Le tout sans préjudice des poursuites à exercer pour les crimes ou délits du droit commun.

Art. 23.

Les droits sanitaires et quaranlenaires sont perçus par les agents qui relèvent du Service Sanitaire, Maritime et Quarantenaire.

Ceux-ci se conforment, en ce qui concerne la comptabilité et la tenue des livres, aux règlements généraux établis par le Ministère des Finances.

Les agents comptables adressent leur comptabilité et le produit de leurs perceptions à la Présidence du Conseil.

L'agent comptable chef du bureau central de la comptabilité, leur en donne décharge sur le visa du Président du Conseil.

Art. 24.

Le Conseil Sanitaire, Maritime et Quarantenaire dispose de ses finances.

L'administration des recettes et des dépenses est confiée à un Comité composé du Président, de l'Inspecteur général du Service Sanitaire, Maritime et Quarantenaire et de trois Délégués des Puissances élus par le Conseil. Il prend le titre de „Comité des Finances“. Les trois Délégués des Puissances sont renouvelés tous les ans. Ils sont rééligibles.

Ce Comité fixe, sauf ratification par le Conseil, le traitement des employés de tout grade; il décide les dépenses fixes et les dépenses imprévues. Tous les trois mois, dans une séance spéciale, il fait au Conseil un rapport détaillé de sa gestion. Dans les trois mois qui suivront l'expiration de l'année budgétaire, le Conseil, sur la proposition du Comité, arrête le bilan définitif et le transmet, par l'entremise de son Président, au Ministère de l'Intérieur.

dzeniu Rady. Delegaci wybierani będą corocznie na nowo. Mogą być wybrani ponownie.

Orzeczenie Rady bywa przedkładane za pośrednictwem przewodniczącego Ministrowi spraw wewnętrznych do zatwierdzenia.

Komitet dyscyplinarny może bez odwoływania się do Rady zawyrokować: 1. naganę; 2. zawieszenie płacy na czas aż do jednego miesiąca.

Artykuł 22.

Kary dyscyplinarne są następujące:

1. nagana,
2. zawieszanie płacy na czas od ośmiu dni do trzech miesięcy,
3. przeniesienie bez odszkodowania,
4. oddalenie.

Wszystkie te kary są niezależne od ścigania, które będzie wdrożone z powodu zbrodni lub występów według prawa pospolitego.

Artykuł 23.

Oплатy sanitarne i kwarantanowe będą pobierane przez urzędników służby zdrowia morskiej i kwarantanowej.

Pod względem rachunkowości i prowadzenia ksiąg mają oni stosować się do przepisów ogólnych, wydanych przez Ministerstwo skarbu.

Urzędnicy rachunkowi mają oddawać swoje rachunki i zebrane przez siebie pieniądze przewodniaczemu Rady.

Urzędnik rachunkowy, pełniący czynności naczelnika centralnego biura rachunkowego, udziela im absolutorium za widymatą przewodniczącego Rady.

Artykuł 24.

Rada zdrowia morska i kwarantana rozrządza samodzielnie swoimi finansami.

Zarząd przychodów i wydatków poruczony jest komitetowi, składającemu się z przewodniczącego, inspektora generalnego służby zdrowia morskiej i kwarantanowej, tudiż z trzech delegatów Mocarstw, wybranych przez Radę. Tytuł jego opiewa: „Komitet finansowy“. Trzej delegaci Mocarstw bywają wybierani corocznie na nowo. Mogą być wybrani ponownie.

Z zastrzeżeniem zatwierdzenia Rady wyznacza komitet ten płace funckionariuszy wszystkich stopni; decyduje on co do wydatków stałych i nieprzewidzianych. Co trzy miesiące przedstawia Radzie dokładne sprawozdanie z swoich czynności na osobnym posiedzeniu. W ciągu trzech miesięcy, następujących po zamknięciu roku budżetowego, układa Rada na wniosek komitetu ostateczne zamknięcie rachunkowe i przesyła je za pośrednictwem swego przewodniczącego Ministerstwu spraw wewnętrznych.

Le Conseil prépare le budget de ses recettes et celui de ses dépenses. Ce budget sera arrêté par le Conseil des Ministres, en même temps que le budget général de l'État, à titre de budget annexe.

— Dans le cas où le chiffre des dépenses excéderait le chiffre des recettes, le déficit sera comblé par les ressources générales de l'État. Toutefois, le Conseil devra étudier sans retard les moyens d'équilibrer les recettes et les dépenses. Ses propositions seront, par les soins du Président, transmises au Ministre de l'Intérieur. L'excédent des recettes, s'il en existe restera à la caisse du Conseil Sanitaire, Maritime et Quarantenaire; il sera, après décision du Conseil Sanitaire ratifiée par le Conseil des Ministres, affecté exclusivement à la création d'un fonds de réserve destiné à faire face aux besoins imprévus.

Art. 25.

Le Président est tenu d'ordonner que le vote aura lieu au scrutin secret, toutes les fois que trois membres du Conseil en font la demande. Le vote au scrutin secret est obligatoire toutes les fois qu'il s'agit du choix des Délégués des Puissances pour faire partie du Comité de discipline ou du Comité des Finances et lorsqu'il s'agit de nomination, révocation, mutation ou avancement dans le personnel.

Art. 26.

Les Gouverneurs, Préfets de police et Moudirs sont responsables, en ce qui les concerne, de l'exécution des règlements sanitaires. Ils doivent, ainsi que toutes les autorités civiles et militaires, donner leur concours lorsqu'ils en sont légalement requis par les agents du Service Sanitaire, Maritime et Quarantenaire, pour assurer la prompte exécution des mesures prises dans l'intérêt de la santé publique.

Art. 27.

Tous décrets et règlements antérieurs sont abrogés en ce qu'ils ont de contraire aux dispositions qui précédent.

Art. 28.

Notre Ministre de l'Intérieur est chargé de l'exécution du présent décret, qui ne deviendra exécutoire qu'à partir du 1er Novembre 1893.

Fait au palais de Ramleh, le 19 juin 1893.

Abbas Hilmi.

Par le Khédive:

Le Président du Conseil, Ministre de l'Intérieur,

Riaz.

Rada ukläda budżet swoich dochodów i wydatków. Budżet ten uchwała Rada Ministrów razem z ogólnym budżetem państwa jako dodatek do niego. Gdyby suma wydatków przewyższała sumę dochodów, należy pokryć niedobór z ogólnych dochodów państwa. Rada winna jednak niezwłocznie zastanowić się nad sposobami przywrócenia równowagi między dochodami a wydatkami. Wnioski jej będą przedłożone przez przewodniczącego Ministrowi spraw wewnętrznych. Gdyby okazała się nadwyżka dochodów, pozostaje ona w kasie Rady zdrowia morskiej i kwarantanowej; nadwyżka ta przeznaczona będzie stosownie do decyzyi Rady zdrowia, zatwierdzonej przez Radę Ministrów, wyłącznie na utworzenie funduszu rezerwowego, z którego pokrywa się wydatki nieprzewidziane.

Artykuł 25.

Przewodniczący jest obowiązany zarządzić głosowanie tajne, jeżeli trzech członków Rady tego żąda. Głosowanie tajne należy zarządzić w wszystkich wypadkach, w których chodzi o wybór delegatów Mocarstw do komitetu dyscyplinarnego lub finansowego, albo też o mianowanie, oddalenie, przeniesienie lub awansowanie personelu.

Artykuł 26.

Gubernatorzy, prefekci policyjni i moudirzy są odpowiedzialni w granicach swego zakresu działania za wykonanie regulaminów sanitarnych. Powinni oni podobnie jak wszystkie władze cywilne i wojskowe użyczać swej pomocy, gdy organa służby zdrowia morskiej i kwarantanowej zażądają jej w formie ustawowej dla zapewnienia punktualnego wykonania zarządzeń, wydanych w interesie zdrowia publicznego.

Artykuł 27.

Wszystkie dawniejsze dekrety i regulaminy tracą moc obowiązującą, o ile zawierają postanowienia, odmienne od powyższych.

Artykuł 28.

Nasz Minister spraw wewnętrznych ma zająć się przeprowadzeniem niniejszego dekretu, wchodzącego w życie dopiero w dniu 1. listopada 1893.

Dan w pałacu w Ramleh, dnia 19. czerwca 1893.

Abbas Hilmi.

Z polecenia Khedywa:

Przewodniczący Rady, Minister spraw wewnętrznych

Riaz.

Décret khédivial
du 25 décembre 1894.

Nous, Khédive d'Égypte, sur la proposition de Notre Ministre des Finances et l'avis conforme de Notre Conseil des Ministres;

Vu l'avis conforme de MM. les Commissaires-Directeurs de la Caisse de la dette publique en ce qui concerne l'article 7;

Avec l'assentiment des Puissances, décrétions:

Article premier.

A partir de l'exercice financier 1894, il sera prélevé annuellement sur les recettes actuelles des droits de phare, une somme de 40.000 L. E., qui sera employée comme il est expliqué dans les articles suivants.

Art. 2.

La somme prélevée en 1894 sera affectée:

1° à combler le déficit éventuel de l'exercice financier 1894 du Conseil quarantenaire, au cas où ce déficit n'aurait pas pu être entièrement couvert avec les ressources provenant du fonds de réserve dudit Conseil, ainsi qu'il sera dit à l'article qui suit;

2° à faire face aux dépenses extraordinaires nécessitées par l'aménagement des établissements sanitaires d'El Tor, de Suez et des Sources de Moïse.

Art. 3.

Le fonds de réserve actuel du Conseil quarantenaire sera employé à combler le déficit de l'exercice 1894, sans que ce fonds puisse être réduit à une somme inférieure à 10.000 L. E.

Si le déficit ne se trouve pas entièrement couvert, il y sera fait face, pour le reste, avec les ressources créées à l'article premier.

Art. 4.

Sur la somme de L. E. 80.000, provenant des exercices 1895 et 1896, il sera prélevé:

1° une somme égale à celle qui aura été payée en 1894 sur les mêmes recettes, à valoir sur le déficit de ladite année 1894, de manière à porter à L. E. 40.000 le montant des sommes affectées

Dekret khedywalny
z dnia 25. grudnia 1894.

My, Khedyw egipski, zarządzamy wskutek wniosku Naszego Ministra skarbu i zgodnej opinii Naszej Rady Ministrów;

wobec zgodnego sprawozdania panów uprawnionych dyrektorów publicznej Kasy długów państwa odnośnie do artykułu 7.;

za zgodą Mocarstw:

Artykuł 1.

Począwszy od roku skarbowego 1894, będzie się podejmować corocznie z obecnych dochodów z opłat za latarnie morskie kwotę 40.000 funtów egipskich, która ma być użyta w sposób, określony w artykułach następujących.

Artykuł 2.

Suma, podjęta w roku 1894, jest przeznaczona:

1. na pokrycie ewentualnego niedoboru w zarządzie skarbowym Rady kwarantanowej za rok 1894, gdyby niedoboru tego nie można było pokryć środkami, znajdującymi się w funduszu rezerwowym wspomnianej Rady, w sposób, podany w artykule następującym;

2. na pokrycie wydatków nadzwyczajnych, wynikłych wskutek urządzenia zakładów sanitarnych w El-Tor, Suezie i przy Źródłach Mojżesza.

Artykuł 3.

Obecnego funduszu rezerwowego Rady kwarantanowej należy użyć na pokrycie niedoboru obrotowego za rok 1894, przez co jednak nie można zmniejszyć tego funduszu poniżej kwoty 10.000 funtów egipskich.

Jeżeli niedobór nie znajdzie zupełnego pokrycia, należy pokryć kwotę resztującą środkami pomocniczymi, stworzonymi w artykule 1.

Artykuł 4.

Z sumy 80.000 funtów egipskich, pochodzącej z obrotu w latach 1895 i 1896, należy podjąć:

1. Kwotę, równającą się tej, której wypłacono z tych samych dochodów w roku 1894 na poczet niedoboru z tegoż roku 1894, tak aby kwoty, przeznaczone na przewidziane w artykule 1. roboty nad-

aux travaux extraordinaires prévus à l'article 1er pour El Tor, Suez et les Sources de Moïse;

2° les sommes nécessaires pour combler le déficit du budget du Conseil quarantenaire, pour les exercices financiers 1895 et 1896.

Le surplus après le prélèvement ci-dessus, sera affecté à la construction de nouveaux phares dans la Mer Rouge.

Art. 5.

A partir de l'exercice financier 1897, cette somme annuelle de L. E. 40.000 sera affectée à combler les déficits éventuels du Conseil quarantenaire. Le montant de la somme nécessaire à cet effet sera arrêté définitivement en prenant pour base les résultats financiers des exercices 1894 et 1895 du Conseil.

Le surplus sera affecté à une réduction des droits de phares: il est entendu que ces droits seront réduits dans la même proportion dans la Mer Rouge et dans la Méditerranée.

Art. 6.

Moyennant les prélèvements et affectations ci-dessus, le Gouvernement est, à partir de l'année 1894, déchargé de toute obligation quelconque en ce qui concerne les dépenses soit ordinaires, soit extraordinaires du Conseil quarantenaire.

Il est entendu, toutefois, que les dépenses supportées jusqu'à ce jour par le Gouvernement Égyptien continueront à rester à sa charge.

Art. 7.

A partir de l'exercice 1894, lors du règlement de compte des excédents avec la Caisse de la Dette publique, la part de ces excédents revenant au Gouvernement sera majorée d'une somme annuelle de 20.000 L. E.

Art. 8.

Il a été convenu entre le Gouvernement Égyptien et les Gouvernements d'Allemagne, de Belgique, de Grande-Bretagne et d'Italie que la somme affectée à la réduction des droits de phares, aux termes de l'article 5 du présent décret, viendra en déduction de celle de 40.000 L. E. prévue dans les lettres annexées aux Conventions Commerciales intervenues entre l'Égypte et lesdits Gouvernements.

zwyczajne w El-Tor, Suezie i przy Źródłach Mojżesza, wyniosły 40.000 funtów egipskich:

2. kwoty potrzebne na pokrycie niedoboru w budżecie Rady kwarantanowej za lata skarbowe 1895 i 1896.

Nadwyżki, pozostałe po wspomnianych potrąceniach, należy użyć na urządzenie nowych latarni morskich na morzu Czerwonem.

Artykuł 5.

Począwszy od roku skarbowego 1897, będzie się używać tej kwoty rocznej 40.000 funtów egipskich na pokrycie ewentualnych niedoborów Rady kwarantanowej. Potrzebną w tym celu kwotę należy ustalić ostatecznie na podstawie zamknięcia rachunkowych Rady za lata 1894 i 1895.

Nadwyżka będzie przeznaczona na zniżenie opłat za latarnie morskie; rozumie się, iż opłaty te powinny być zniżone na morzu Czerwonem i Śródziemnym w tym samym stosunku.

Artykuł 6.

Wskutek wspomnianych poborów i zasięków będzie Rząd uwolniony, począwszy od roku 1894, od wszelkich zobowiązań co do zwyczajnych oraz nadzwyczajnych wydatków Rady kwarantanowej.

Rozumie się jednak, że wydatki, pokrywane przez Rząd egipski aż do tego dnia, będą ciążyć na nim także i nadal.

Artykuł 7.

Począwszy od roku administracyjnego 1894, należy przy obrachunku nadwyżek, przeprowadzanym z Kasą długów państwa, podwyższać tą część nadwyżek, która przypada Rządowi, corocznie o kwotę 20.000 funtów egipskich.

Artykuł 8.

Między Rządem egipskim a Rządami niemieckim, belgijskim, wielko-brytańskim i włoskim zawarto porozumienie, iż kwota, przeznaczona w myśl artykułu 5. niniejszego dekretu na zniżenie opłat za latarnie morskie, ma być potrącona z kwoty 40.000 funtów egipskich, o której mowa w pismach, dołączonych do układów handlowych, zawartych między Egiptem a wspomnianymi Rządami.

Art. 9.

Notre Ministre des Finances est chargé de l'exécution du présent décret.

Fait au Palais de Koubbeh, le 25 décembre 1894.

Abbas Hilmi.

Par le Khédive:

Le Président du Conseil des Ministres,

N. Nubar.

Le Ministre des Affaires étrangères,

Boutros Ghali.

Le Ministre des Finances,

Ahmer Mazloum.

Artykuł 9.

Mój Minister skarbu zajmie się wykonaniem niniejszego dekretu.

Dan w pałacu w Koubbeh, dnia 15. grudnia 1894.

Abbas Hilmi.

Z polecenia Khedywa:

Prezydent Rady Ministrów:

N. Nubar.

Minister spraw zewnętrznych:

Boutros Ghali.

Minister skarbu:

Ahmer Mazloum.

**Arrêté ministériel
du 19 juin 1893**

concernant

le fonctionnement du Service Sanitaire, Maritime et Quarantenaire.

Le Ministre de l'Intérieur, vu le Décret en date du 19 juin 1893, arrête:

Titre I.

Du Conseil Sanitaire, Maritime et Quarantenaire.

Article premier.

Le Président est tenu de convoquer le Conseil Sanitaire, Maritime et Quarantenaire, en séance ordinaire, le premier mardi de chaque mois.

Il est également tenu de le convoquer lorsque trois membres en font la demande.

Il doit enfin réunir le Conseil, en séance extraordinaire, toutes les fois que les circonstances exigent l'adoption immédiate d'une mesure grave.

Art. 2.

La lettre de convocation indique les questions portées à l'ordre du jour. A moins d'urgence, il ne pourra être pris de décisions définitives que sur les questions mentionnées dans la lettre de convocation.

**Uchwała ministeryalna
z dnia 19. czerwca 1893,**

dotycząca

działalności służby zdrowia morskiej i kwarantanej.

Minister spraw wewnętrznych rozporządza na podstawie dekretu z dnia 19. czerwca 1893:

Tytuł I.

Rada zdrowia morska i kwarantana.

Artykuł 1.

Przewodniczący jest obowiązany zwoływać Radę zdrowia morską i kwarantanną w pierwszy wtorek każdego miesiąca na posiedzenie zwyczajne.

Ma on zwołać Radę także wtedy, gdy trzech członków tego zażąda.

Wreszcie ma on zgromadzić Radę na posiedzenie nadzwyczajne, ilekroć okoliczności wymagają natychmiastowego wydania ważnego zarządzenia.

Artykuł 2.

Pismo zapraszające oznacza sprawy, umieszczone na porządku dziennym. Wyjąwszy wypadki naglące, mogą zapaść ważne uchwały tylko w sprawach, wymienionych w piśmie zapraszającym.

Art. 3.

Le secrétaire du Conseil rédige les procès-verbaux des séances.

Ces procès-verbaux doivent être présentés    la signature de tous les membres qui assistaient    la séance.

Ils sont intégralement copiés sur un registre qui est conservé dans les archives concurremment avec les originaux des procès-verbaux.

Une copie provisoire des procès-verbaux sera délivrée    tout membre du Conseil qui en fera la demande.

Art. 4.

Une Commission permanente composée du Président, de l'Inspecteur général du Service Sanitaire, Maritime et Quarantenaire, et de deux Délégués des Puissances elus par le Conseil, est chargée de prendre les décisions et mesures urgentes.

Le Délégué de la nation intéressée est toujours convoqué. Il a droit de vote.

Le Président ne vote qu'en cas de partage.

Les décisions sont immédiatement communiquées par lettres    tous les membres du Conseil.

Cette Commission sera renouvelée tous les 3 mois.

Art. 5.

Le Président ou, en son absence, l'Inspecteur général du Service Sanitaire, Maritime et Quarantenaire, dirige les délibérations du Conseil. Il ne vote qu'en cas de partage.

Le Président a la direction générale du Service. Il est chargé de faire exécuter les décisions du Conseil.

S  cr  tariat.

Art. 6.

Le s  cr  tariat, placé sous la direction du Président, centralise la correspondance tant avec le Ministère de l'Intérieur qu'avec les divers agents du Service Sanitaire, Maritime et Quarantenaire.

Il est chargé de la statistique et des archives. Il lui sera adjoint des commis et interprètes en nombre suffisant pour assurer l'expédition des affaires.

Art. 7.

Le secrétaire du Conseil, chef du s  cr  tariat, assiste aux séances du Conseil et rédige les procès-verbaux.

Artyku   3.

Sekretarz Rady prowadzi protokoły posiedze  .

Protokoły te musi si   przed  o  y   do podpisu wszystkim czonkom, którzy byli obecni na posiedzeniu.

Zapisze się je w całej osnowie do rejestru, kt  r  y będzie przechowywany w arc'iwach wraz z oryginalnymi protoko  lami.

Każdemu z czonkom Rady wyda się na   danie tymczasowy odpis protoko  lu.

Artykuł 4.

Do stalej komisyi, złożonej z przewodniczącego, generalnego inspektora s  lu  by zdrowia morskiej i kwarantanej oraz dwóch delegatów Mocarstw, wybranych przez Radę, należy wydawanie pilnych rozstrzygni  e i zar  adze  n.

Delegata narodu interesowanego należy zawsze przybra  . Ma on prawo głosu.

Przewodniczący głosuje tylko w razie równo  i głosów.

Rozstrzygni  enia udziela się zaraz na piśmie wszystkim czonkom Rady.

Komisyę t   odnawia się co trzy miesiące.

Artykuł 5.

Przewodniczący albo w razie jego nieobecno  i generalny inspektor s  lu  by zdrowia morskiej i kwarantanej kieruje obradami Rady. G  osuje on tylko w razie równo  i głosów.

Przewodniczący sprawuje naczelnego kierownictwa nad s  lu  b  . Zadaniem jego jest spowodować wykonanie uchwał Rady.

Sekretaryat.

Artykuł 6.

Sekretaryat, stojący pod kierownictwem przewodniczącego, załatwia korespondencję zar  owno z Ministerstwem spraw wewn  trznych jak i z poszczególnymi organami s  lu  by zdrowia morskiej i kwarantanej.

Do sekretaryatu nale  y prowadzenie statystyki i archiwów. Pomo  ników i t  umaczy przydzieli si   do sekretaryatu w ilo  ci, wystarczaj  cej do załatwiania odno  nych spraw.

Artyku   7.

Sekretarz Rady, b  daj  c naczelnikiem sekretaryatu, bierze udział w posiedzeniach Rady i spor  adza protoko  ly.

Il a sous ses ordres les employés et gens du service du secrétariat.

Il dirige et surveille leur travail, sous l'autorité du Président.

Il a la garde et la responsabilité des archives.

Bureau de comptabilité.

Art. 8.

Le chef du bureau central de la comptabilité est „agent comptable“.

Il ne pourra entrer en fonctions avant d'avoir fourni un cautionnement, dont le quantum sera fixé par le Conseil Sanitaire, Maritime et Quarantenaire.

Il contrôle, sous la direction du Comité des finances, les opérations des préposés à la recette des droits sanitaires et quarantaires.

Il dresse les états et comptes qui doivent être transmis au Ministère de l'Intérieur après avoir été arrêtés par le Comité des finances et approuvés par le Conseil.

De l'Inspecteur général sanitaire.

Art. 9.

L'Inspecteur général sanitaire a la surveillance de tous les services dépendant du Conseil. Il exerce cette surveillance dans les conditions prévues par l'article 19 du Décret en date du 19 juin 1893.

Il inspecte, au moins une fois par an, chacun des offices, agences ou postes sanitaires.

En outre, le Président détermine, sur la proposition du Conseil et selon les besoins du service, les inspections auxquelles l'Inspecteur général devra procéder.

En cas d'empêchement de l'Inspecteur général, le Président désignera, d'accord avec le Conseil, le fonctionnaire appelé à le suppléer.

Chaque fois que l'Inspecteur général a visité un office, une agence, un poste sanitaire, une station sanitaire ou un campement quarantenaire, il doit rendre compte à la Présidence du Conseil, par un rapport spécial, des résultats de sa vérification.

Dans l'intervalle de ses tournées, l'Inspecteur général prend part, sous l'autorité du Président, à la direction du service général. Il supplée le Président en cas d'absence ou d'empêchement.

Jemu podlega personal pomocniczy i służbowy sekretaryatu.

On kieruje ich pracami i nadzoruje je pod zwierzchnictwem przewodniczącego.

Do niego należy nadzór nad archiwami i odpowiedzialność za nie.

Biuro rachunkowe.

Artykuł 8.

Naczelnikiem centralnego biura rachunkowego jest „urzędnik rachunkowy“.

Może on objąć urząd swój dopiero po złożeniu kaucji, której wysokość ma oznaczyć Rada zdrowia morska i kwarantana.

Pod kierownictwem komitetu skarbowego nadzoruje on działalność urzędników, którzy ściągają opłaty sanitarne i kwarantanowe.

Sporządza zestawienia i rachunki, które po ustaleniu przez komitet skarbowy i zatwierdzeniu przez Radę mają być przedkładane Ministerstwu spraw wewnętrznych.

Generalny inspektor sanitarny.

Artykuł 9.

Generalny inspektor sanitarny ma nadzór nad wszystkimi gałęziami służby, podlegającymi Radzie. Wykonuje on nadzór ten pod warunkami, przewidzianymi w artykule 19. dekretu z dnia 19. czerwca 1893.

Przynajmniej raz na rok inspekcjonuje on każdy urząd sanitarny, każdą agencję sanitarną i każdy posterunek sanitarny.

Ponadto wyznacza przewodniczący na wniosek Rady i w miarę wymagań służby te czynności inspekcyjne, które inspektor generalny ma podjąć.

W razie przeszkodek, dotyczących generalnego inspektora, wyznaczy przewodniczący w porozumieniu z Radą urzędnika, powołanego do jego zastępstwa.

Ilekroć inspektor generalny inspekcjonuje urząd, agencję, posterunek sanitarny, stację sanitarną lub obóz kwarantana, ma on złożyć przewodniczącemu Rady osobne sprawozdanie o wyniku swych spostrzeżeń.

W czasie między podróżami uczestniczy inspektor generalny pod zwierzchnictwem przewodniczącego w kierowaniu służbą ogólną. Zastępuje on przewodniczącego w razie jego nieobecności lub przeszkodek.

Titre II.

Service des ports, stations quarantaines, stations sanitaires.

Art. 10.

La police sanitaire, maritime et quarantaine, le long du littoral égyptien de la Méditerranée et de la Mer Rouge, aussi bien que sur les frontières de terre du côté du désert, est confiée aux directeurs des offices de santé, directeurs des stations sanitaires ou campements quarantaines, chefs des agences sanitaires ou chefs des postes sanitaires et aux employés placés sous leurs ordres.

Art. 11.

Les directeurs des offices de santé ont la direction et la responsabilité du service, tant de l'office à la tête duquel ils sont placés que des postes sanitaires qui en dépendent.

Ils doivent veiller à la stricte exécution des règlements de police sanitaire, maritime et quarantaine. Ils se conforment aux instructions qu'ils reçoivent de la Présidence du Conseil et donnent à tous les employés de leur office, aussi bien qu'aux employés des postes sanitaires qui y sont rattachés, les ordres et les instructions nécessaires.

Ils sont chargés de la reconnaissance et de l'arrasonnement des navires, de l'application des mesures quarantaines, et ils procèdent, dans les cas prévus par les règlements, à la visite médicale, ainsi qu'aux enquêtes sur les contraventions quarantaines.

Ils correspondent seuls pour les affaires administratives avec la Présidence, à laquelle ils transmettent tous les renseignements sanitaires qu'ils ont recueillis dans l'exercice de leurs fonctions.

Art. 12.

Les directeurs des offices de santé sont, au point de vue du traitement, divisés en deux classes:

Les offices de première classe, qui sont au nombre de quatre:

Alexandrie;

Port-Saïd;

Bassin de Suez et campement aux Sources de Moïse;

Tor.

Les offices de deuxième classe, qui sont au nombre de trois:

Damiette;

Souakim;

Kosseir.

Tytuł II.

Służba w przystaniach, stacjach kwarantannowych i stacjach sanitarnych.

Artykuł 10.

Police zdrowia morska i kwarantanna wzdłuż egipskiego wybrzeża morza Śródziemnego i Czerwonego oraz na granicach lądowych od strony pustyni jest poruczona dyrektorom urzędów sanitarnych, kierownikom zakładów sanitarnych lub obozów kwarantannowych, naczelnikom agencji lub posterunków sanitarnych i podległym im organom.

Artykuł 11.

Dyrektorowie urzędów sanitarnych kierują służbą zarówno urzędu, na którego czele stoją, jak i zależnych od niego posterunków sanitarnych i są za nią odpowiedzialni.

Mają oni nadzorować dokładne przeprowadzanie przepisów policyi zdrowia morskiej i kwarantannowej. Powinni stosować się do instrukcji, otrzymanych z prezydium Rady, i udzielać wszystkim funkcjonariuszom swego urzędu oraz organom posterunków sanitarnych, będących z urzędem tym w związku, potrzebnych poleceń i wskazówek.

Ich zadaniem jest badanie okrętów i spisywanie protokołów oraz stosowanie zarządzeń kwarantannowych; w przypadkach, przewidzianych w regulaminach, przedsiębiorą oni badanie lekarskie oraz dochodzenia co do przekroczeń przepisów kwarantannowych.

W sprawach administracyjnych korespondują sami z prezydium i udzielają mu wszelkich wiadomości sanitarnych, zebranych w wykonywaniu swego urzędu.

Artykuł 12.

Dyrektorów urzędów sanitarnych dzieli się co do poborów na dwie klasy:

Urzędy pierwszej klasy w liczbie 4:

Aleksandria;

Port Said;

Kotlina suezka i obóz przy Źródłach Mojżesza;

Tor.

Urzędy drugiej klasy w liczbie 3:

Damietta;

Souakim;

Kosseir.

Art. 13.

Les chefs des agences sanitaires ont les mêmes attributions, en ce qui concerne l'agence, que les directeurs en ce qui concerne leur office.

Art. 14.

Il y a une seule agence sanitaire à El Ariche.

Art. 15.

Les chefs de postes sanitaires ont sous leurs ordres les employés du poste qu'ils dirigent. Ils sont placés sous les ordres du directeur d'un des offices de santé.

Ils sont chargés de l'exécution des mesures sanitaires et quarantaines indiquées par les règlements.

Ils ne peuvent délivrer aucune patente et ne sont autorisés à viser que les patentés des bâtiments partant en libre pratique.

Ils obligent les navires qui arrivent à leur échelle avec une patente brute ou dans des conditions irrégulières à se rendre dans un port où existe un office sanitaire.

Ils ne peuvent eux-mêmes procéder aux enquêtes sanitaires, mais ils doivent appeler à cet effet le directeur de l'office dont ils relèvent.

En dehors des cas d'urgence absolue, ils ne correspondent qu'avec ce directeur pour toutes les affaires administratives. Pour les affaires sanitaires et quarantaines urgentes, telles que les mesures à prendre au sujet d'un navire arrivant, ou l'annotation à inscrire sur la patente d'un navire en partance, ils correspondent directement avec la Présidence du Conseil; mais ils doivent donner sans retard communication de cette correspondance au directeur dont ils dépendent.

Ils sont tenus d'aviser, par les voies les plus rapides, la Présidence du Conseil des naufrages dont ils auront connaissance.

Art. 16.

Les postes sanitaires sont au nombre de six énumérés ci-après:

Postes du Port-Neuf, d'Aboukir, Brullos et Rosette, relevant de l'office d'Alexandrie.

Postes de Kantara et du port intérieur d'Ismaila, relevant de l'office de Port-Saïd.

Le Conseil pourra, suivant les nécessités du service, et suivant ses ressources, créer de nouveaux postes sanitaires.

Artykuł 13.

Naczelnicy ajencyj sanitarnych mają co do ajencyj te same upoważnienia, co dyrektorzy odnośnie do swych urzędów.

Artykuł 14.

Istnieje tylko jedna ajencja sanitarna w El-Arisch.

Artykuł 15.

Naczelnikom posterunków sanitarnych podlegają funkeyonariusze kierowanych przez nich posterunków. Oni sami są podporządkowani dyrektorowi jednego z urzędów sanitarnych.

Do nich należy przeprowadzanie zarządzeń sanitarnych i kwarantanowych, przepisanych w regulaminach.

Nie wolno im wystawiać paszportów okrętowych, lecz mogą jedynie widymować paszporty okrętów, odjeżdżających z upoważnieniem do swobodnego obrotu.

Okrętom, które przybywają do ich stanowiska z nieczystym patentem albo wśród warunków niekorzystnych, polecają udać się do przystani, gdzie urząd sanitarny ma siedzibę.

Nie mogą sami przedsiębrać żadnych dochodzeń sanitarnych, lecz muszą w tym celu zwrócić się do dyrektora swego urzędu przełożonego.

Z wyjątkiem przypadków bezwarunkowej nagości korespondują we wszystkich sprawach administracyjnych tylko z tym dyrektorem. W nagłych sprawach sanitarnych i kwarantanowych, jak na przykład co do zarządzeń, które należy zastosować do pewnego okrętu przybywającego, albo zapisu, który należy umieścić na paszporcie okrętu odjeżdżającego, korespondują wprost z prezydium Rady; winni jednak doniąć bezzwłocznie o korespondencji tej dyrektorowi, któremu podlegają.

O przypadkach rozbicia się okrętu, które doszły do ich wiadomości, muszą zawiadomić prezydium Rady najkrótszą drogą.

Artykuł 16.

Istnieje 6 posterunków sanitarnych, a mianowicie następujące:

Posterunki w Port-Neuf, Aboukir, Brullos i Rosette, podlegające urzędowi w Aleksandrii;

posterunki w Kantara i w przystani wewnętrznej w Ismailia, podlegające urzędowi w Port Said.

W miarę wymagań służbowych i rozporządzeń różnych środków może Rada utworzyć nowe posterunki sanitarne.

Art. 17.

Le service permanent ou provisoire des stations sanitaires et des campements quarantainaires est confié à des directeurs qui ont sous leurs ordres des employés sanitaires, des gardiens, des portefaix et des gens de service.

Art. 18.

Les directeurs sont chargés de faire subir la quarantaine aux personnes envoyées à la station sanitaire ou au campement. Ils vaillent, de concert avec les médecins, à l'isolement des différentes catégories de quarantainaires et empêchent toute compromission. A l'expiration du délai fixé, ils donnent la libre pratique ou la suspendent conformément aux règlements, font pratiquer la désinfection des marchandises et des effets à usage, et appliquent la quarantaine aux gens employés à cette opération.

Art. 19.

Ils exercent une surveillance constante sur l'exécution des mesures prescrites, ainsi que sur l'état de santé des quarantainaires et du personnel de l'établissement.

Art. 20.

Ils sont responsables de la marche du service et en rendent compte, dans un rapport journalier, à la Présidence du Conseil Sanitaire, Maritime et Quarantainaire.

Art. 21.

Les médecins attachés aux stations sanitaires et aux campements quarantainaires relèvent des directeurs de ces établissements. Ils ont sous leurs ordres le pharmacien et les infirmiers.

Ils surveillent l'état de santé des quarantainaires et du personnel, et dirigent l'infirmerie de la station sanitaire ou du campement.

La libre pratique ne peut être donnée aux personnes en quarantaine qu'après visite et rapport favorable du médecin.

Art. 22.

Dans chaque office sanitaire, station sanitaire ou campement quarantainaire, le directeur est aussi „agent comptable“.

Il désigne, sous sa responsabilité personnelle effective, l'employé préposé à l'encaissement des droits sanitaires et quarantainaires.

Artykuł 17.

Stała lub tymczasowa służba w stacjach sanitarnych i obozach kwarantannowych jest poruczona dyrektorom, którym podlegają urzędnicy sanitarni, strażnicy, tragarze i personal służbowy.

Artykuł 18.

Dyrektorzy mają dbać o to, aby osoby, odstawione do stacji sanitarnej lub do obozu, zostały poddane kwarantannie. Nadzorują oni wraz z lekarzami odosobnienie rozmaitych kategorii osób, będących w kwarantannie, i zapobiegają wszelkiemu obrotowi. Po upływie oznaczonego czasu udzielają upoważnienia do swobodnego obrotu lub wstrzymują je stosownie do obowiązujących przepisów, zarządzają odkażenie towarów i przedmiotów użytkowych i oddają pod kwarantannę personal, użyty do tych czynności.

Artykuł 19.

Wykonują stały nadzór nad przeprowadzeniem przepisanych zarządzeń oraz stanem zdrowia osób, będących w kwarantannie, i personalu zakładowego.

Artykuł 20.

Są odpowiedzialni za tok służby i składają sprawozdanie prezydium Rady zdrowia morskiej i kwarantannowej drogą codziennych raportów.

Artykuł 21.

Lekarze, przydzieleni do stacji sanitarnych i obozów kwarantannowych, podlegają dyrektorom tych zakładów. Mają oni pod swymi rozkazami aptekarza i dozorców chorych.

Nadzorują stan zdrowia osób, będących w kwarantannie, oraz personalu i prowadzą oddział chorych w stacji sanitarnej lub obozie.

Upoważnienie do swobodnego obrotu można wydać osobom, będącym w kwarantannie, tylko po przeprowadzeniu zbadania lekarskiego i po pomyślnem sprawozdaniu lekarza.

Artykuł 22.

W każdym urzędzie sanitarnym, każdej stacji sanitarnej lub obozie kwarantannowym jest dyrektor zarazem organem urzędu rachunkowego.

Ustanawia on pod własną rzeczywistą odpowiedzialnością urzędnika, któremu jest poruczone pobieranie opłat sanitarnych i kwarantannowych.

Les chefs d'agences ou postes sanitaires sont également agents comptables; ils sont chargés personnellement d'effectuer la perception des droits.

Les agents chargés du recouvrement des droits doivent se conformer, pour les garanties à présenter, la tenue des écritures, l'époque des versements, et généralement tout ce qui concerne la partie financière de leur service, aux règlements émanant du Ministère des Finances.

Art. 23.

Les dépenses du service sanitaire, maritime et quarantenaire seront acquittées par les moyens propres du Conseil, ou d'accord avec le Ministère des Finances, par le service des caisses qu'il désignera.

Le Caire, le 19 juin 1893.

Riaz.

Naczelnicy ajencyi lub posterunków sanitarnych są również organami rachunkowymi i mają załatwiać osobiście ściąganie opłat.

Urzędnicy, którym poruczono ściąganie opłat, mają co do złożenia kaucyi, prowadzenia zapisków, terminów wpłaty i w ogóle co do wszystkich szczegółów, dotyczących finansowej strony służby, stosować się do przepisów, wydanych przez Ministerstwo skarbu.

Artykuł 23.

Wydatki służby zdrowia morskiej i kwarantajnej będą pokrywane z własnych funduszy Rady albo w porozumieniu z Ministerstwem skarbu z kas, które Ministerstwo to wskaże.

Kairo, dnia 19. czerwca 1893.

Riaz.

Annexe III.

(Voir art. 181.)

Résolutions

De la Commission des voies et moyens de la Conférence sanitaire de Paris relatives à un Office international de santé.

I. Il est créé un Office international de Santé d'après les principes qui ont présidé à la formation et au fonctionnement du Bureau international des Poids et Mesures. Ce bureau aura son siège à Paris.

II. L'Office international aura pour mission de recueillir les renseignements sur la marche des maladies infectieuses. Il recevra à cet effet les informations qui lui seront communiquées par les autorités supérieures d'hygiène des États participants.

III. L'Office exposera périodiquement les résultats de ces travaux dans des rapports officiels qui seront communiqués aux Gouvernements contractants. Ces rapports devront être rendus publics.

IV. L'Office sera alimenté par les contributions des Gouvernements contractants.

V. Le Gouvernement, sur le territoire duquel sera établi l'Office international de Santé, sera chargé, dans un délai de trois mois après la signature des actes de la Conférence, de soumettre à l'approbation des États contractants un Règlement pour l'installation et le fonctionnement de cette institution.

Dodatek III.

(Zobacz artykuł 181.)

Uchwały,

powzięte przez komisję konferencyjną sanitarną w Paryżu „Commission des voies et moyens“ co do Międzynarodowego Urzędu zdrowia.

I. Międzynarodowy Urząd zdrowia należy urządzić według zasad, które stanowiły podstawę urządzienia i zakresu działania Biura międzynarodowego miar i wag. Urząd ten ma mieć siedzibę w Paryżu.

II. Zadaniem Urzędu międzynarodowego będzie zbieranie wiadomości o postępie chorób zaraźliwych. W tym celu będzie on otrzymywać informacje, udzielane mu przez najwyższe władze sanitarne państw interesowanych.

III. Urząd będzie zestawiał peryodycznie wyniki swych prac w sprawozdaniach urzędowych, udzielanych rządom interesowanym. Sprawozdania te będą się ogłaszać.

IV. Urząd będzie utrzymywany z zasiłków rządów interesowanych.

V. Rząd, na którego obszarze utworzy się Międzynarodowy Urząd zdrowia, otrzyma zlecenie, by w ciągu trzech miesięcy po podpisaniu aktów konferencyjnych przedłożył rządom interesowanym do zatwierdzenia regulamin urzędu i zakresu działania tego zakładu.

Nos visis et perpensis conventionis huius articulis, illos omnes ratos gratosque habere profitemur, verbo Nostro Caesareo et Regio spondentes Nos ea omnia, quae in illis continentur, fideliter executioni mandaturos esse.

In quorum fidem majusque robur praesentes ratihabitionis Nostrae tabulas manu Nostra signavimus sigilloque Nostro Caesareo et Regio adpresso muniri iussimus.

Dabantur Viennae die vigesimo quinto mensis Februarii anno millesimo nonagesimo septimo, Regnorum Nostrorum quinquagesimo nono.

Franciscus Josephus m. p.

Aloisius liber Baro ab **Aehrenthal** m. p.

Ad mandatum Sacrae Caesareae et Regiae Apostolicae Majestatis proprium:

Adolphus eques **Plason de la Woestyne** m. p.

Consiliarius Aulicus ac ministerialis.

Procès-verbal

du dépôt des ratifications de la Convention sanitaire internationale signée à Paris le 3 décembre 1903.

En exécution de l'article 184 de la Convention sanitaire internationale du 3 décembre 1903, les soussignés, Représentants des Puissances co-signataires, à savoir: S. A. S. le Prince de Radolin, Ambassadeur d'Allemagne, S. Exc. le Comte de Khevenhüller-Metsch, Ambassadeur d'Autriche-Hongrie, M. Leghait, Ministre de Belgique, M. de Piza, Ministre du Brésil, S. Exc. M. White, Ambassadeur des États-Unis d'Amérique, S. Exc. M. Pichon, Ministre des Affaires étrangères de la République française, S. Exc. Sir Francis Bertie, Ambassadeur de Sa Majesté britannique, S. Exc. le Comte Tornielli, Ambassadeur d'Italie, M. Vannerus, Chargé d'affaires du Luxembourg, M. Brunet, Consul du Monténégro à Paris, M. le Chevalier de Stuers, Ministre des Pays-Bas, Samad Khan, Ministre de Perse, M. Ghika, Ministre de Roumanie, S. Exc. M. de Nélidow, Ambassadeur de Russie, M. Lardy, Ministre de Suisse,

se sont réunis au Ministère des Affaires étrangères à Paris pour procéder au dépôt, entre les mains du Gouvernement de la République française, des ratifications des Hautes Puissances contractantes.

Les Soussignés prennent acte que:

I. Les Gouvernements de la Grèce et de la Serbie ayant notifié par deux communications remises aux Légations de la République française à Athènes et à Belgrade, les 16 mai et 14 juillet 1904, qu'ils ne donnaient pas leur adhésion à ladite Convention, il est acquis que la Grèce et la Serbie, dont les Délégués avaient signé cet acte *ad referendum*, ne peuvent pas être considérées comme parties contractantes.

II. La ratification du Président des États-Unis d'Amérique est déposée avec la déclaration suivante, à savoir: „Qu'il y a lieu de substituer aux États-Unis l'„observation“ à la „surveillance“ dans les cas prévus par les articles 21 et suivants, en raison de la législation particulière des différents États de l'Union.

Protokół

co do złożenia ratyfikacji międzynarodowej konwencji sanitarnej, podpisanej w Paryżu, dnia 3. grudnia 1903.

W wykonaniu artykułu 184. międzynarodowej konwencji sanitarnej z dnia 3. grudnia 1903, zgromadzili się podpisani zastępcy Mocarstw podpisujących, a mianowicie Jego Wysokość księże Radolin, ambasador niemiecki; Jego Ekscellencya hrabia Khevenhüller-Metsch, ambasador austriacko-węgierski; pan Leghait, poseł belgijski; pan de Piza, poseł brazylijski; Jego Ekscellencya pan White, ambasador Stanów Zjednoczonych amerykańskich; Jego Ekscellencya pan Pichon, minister spraw zewnętrznych Rzeczypospolitej francuskiej; Jego Ekscellencya Sir Francis Bertie, ambasador Najjaśniejszego Króla angielskiego; Jego Ekscellencya hrabia Tornielli, ambasador włoski; pan Vannerus, pełnomocnik luksemburski; pan Brunet, konsul czarnogórski w Paryżu; pan de Stuers, poseł niderlandzki; Samad Khan, poseł perski; pan Ghika, poseł rumuński; Jego Ekscellencya pan de Nélidow, ambasador rosyjski, pan Lardy, poseł szwajcarski,

w Ministerstwie spraw zewnętrznych w Paryżu celem złożenia ratyfikacji Wysokich Mocarstw kontraktujących do rąk Rządu Rzeczypospolitej francuskiej.

Podpisani przyjmują do wiadomości następujące oświadczenia:

I. Skoro Rządy grecki i serbski notyfikowały dwoma uwiadomieniami, wręczonymi poselstwom Rzeczypospolitej francuskiej w Atenach i w Belgradzie dnia 16. maja i dnia 14. lipca 1904, iż nie przystępują do wspomnianej konwencji, stwierdza się, że Grecja i Serbia, których delegaci podpisali dokument niniejszy *ad referendum*, nie mogą być uważane za strony kontraktujące.

II. Ratyfikację Prezydenta Stanów Zjednoczonych amerykańskich złożono z następującym oświadczeniem: „Ze w przypadkach, przewidzianych w artykule 21, i następnych, należy w Stanach Zjednoczonych z powodu szczególnych ustawodawstw różnych państw Unii zastąpić „nadzorowanie“ przez „obserwacje“.

III. La ratification de S. M. le Roi du Royaume-Uni de la Grande-Bretagne et d'Irlande, Empereur des Indes, est déposée avec les déclarations suivantes:

„1° Que l'établissement d'une station sanitaire à l'île d'Ormuz, par le Conseil supérieur de santé de Constantinople, ne sera réalisé que lorsque ledit Conseil aura été reconstitué conformément aux prescriptions de la Convention du 3 décembre 1903, et que, par une décision unanime, la Commission mixte des tarifs aura mis, à cet effet, des fonds à la disposition dudit Conseil;

„2° Que les stipulations de ladite Convention ne seront applicables aux colonies, possessions ou protectorats de S. M. Britannique, qu'après notification, à cet effet, adressée par le Représentant de S. M. Britannique, à Paris, au Ministère des Affaires étrangères de la République française, au nom de telle colonie, possession ou protectorat.“

IV. La ratification de S. M. le Schah de Perse est déposée avec la déclaration suivante, à savoir: „Qu'il demeure entendu que le pavillon qui flottera sur la station sanitaire d'Ormuz sera le pavillon persan et que les gardes armés qui seraient nécessaires pour assurer l'observation des mesures sanitaires seront fournis par le Gouvernement persan.“

V. Les Puissances signataires ont fait la double déclaration suivante conforme, d'ailleurs, aux stipulations que contenait la Convention de Venise du 19 mars 1897, à savoir: „Que les Puissances contractantes se réservent le droit de se concerter en vue de l'introduction de modifications dans le texte de la présente Convention et que chacune de ces Puissances conserve le droit de dénoncer la présente Convention, cette dénonciation ne devant avoir d'effet qu'à son égard.“

VI. Le dépôt de l'instrument des ratifications du Gouvernement égyptien est effectué par l'intermédiaire du Gouvernement de la République ainsi que la demande en a été exprimée dans la lettre du Ministre des Affaires étrangères de S. A. le Khédive, en date du 25 octobre 1906.

Les Soussignés déclarent également que leurs Gouvernements sont d'accord pour réservier à l'Espagne et au Portugal, dont les Parlements ne se sont pas encore prononcés à l'égard de la Convention du 3 décembre 1903, la faculté de déposer leurs ratifications ultérieurement et dans le plus court délai possible.

Le Gouvernement de la République prendra acte de ces ratifications et donnera connaissance aux autres Puissances ratifiantes du dépôt des ratifications des deux Puissances susvisées.

III. Ratyfikacją Najjaśniejszego Króla zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii, Cesarza indyjskiego, złożono z następującymi oświadczeniami:

1. „że stacja sanitarna na wyspie Ormuz będzie urządzona przez Najwyższą Radę zdrowia w Konstantynopolu dopiero wówczas, gdy Rada ta ukończy się na nowo stosownie do postanowień konwencji z dnia 3. grudnia 1903 i gdy mieszana komisja taryfowa dostarczy w tym celu wspomnianej Radzie na podstawie jednomyślnej uchwały potrzebnych środków pieniężnych“;

2. „że układy wspomnianej konwencji będą miały zastosowanie do kolonii, posiadłości i obszarów protegowanych Najjaśniejszego Króla brytańskiego dopiero na podstawie notyfikacji, wystosowanej w tym celu przez zastępcę Najjaśniejszego Króla brytańskiego w Paryżu do Ministra spraw zewnętrznych Rzeczypospolitej francuskiej w imieniu odnośnej kolonii lub posiadłości albo odnośnego obszaru protegowanego.“

IV. Ratyfikacją Najjaśniejszego Szaha perskiego złożono z następującym oświadczeniem: „że uważa się za niewątpliwe, iż bandera na stacyi sanitarnej w Ormuz będzie banderą perską, a straż zbrojna, potrzebna dla zapewnienia przestrzegania zarządzeń sanitarnych, będzie dostawiona przez Rząd perski“.

V. Mocarstwa kontraktujące złożyły następujące dwa oświadczenia, zgadzające się zresztą z postanowieniami konwencji weneckiej z dnia 19. marca 1897: „że Mocarstwa kontraktujące zastrzegają sobie prawo porozumienia się co do zmian w osnowie niniejszej konwencji i że każde z tych Mocarstw zatrzymuje prawo wypowiedzenia jej, które to wypowiedzenie ma skutek prawnego tylko dla odnośnego Mocarstwa“.

VI. Dokument ratyfikacyjny Rządu egipskiego zostaje złożony stosownie do prośby, wyrażonej w piśmie Ministra spraw zewnętrznych Jego Wysokości Khedywa z dnia 25. października 1906, za pośrednictwem Rządu Rzeczypospolitej.

Podpisani oświadczają dalej zgodę Rządów swoich na to, aby Hiszpanii i Portugalii, których parlamenty nie oświadczyły się jeszcze co do konwencji z dnia 3. grudnia 1903, zastrzeżono prawo dodatkowego złożenia swoich ratyfikacji w jak najkrótszym czasie.

Rząd Rzeczypospolitej sporządzi akt co do tych ratyfikacji i zawiadomi inne Mocarstwa o złożeniu ratyfikacji obu wspomnianych Państw.

Sur ce, toutes les ratifications ayant été présentées et trouvées, après examen, en bonne et due forme, sont confiées au Gouvernement de la République pour être déposées dans les Archives du Département des Affaires étrangères de la République française.

En foi de quoi a été dressé le présent Procès-verbal dont une copie certifiée sera adressée, par les soins du Gouvernement de la République française, à chacune de autres Puissances ayant ratifié la Convention sanitaire du 3 décembre 1903.

Fait à Paris le 6 avril 1907.

(L. S.) Signé:

	Radolin.
Vannerus.	R. Khevenhüller.
Brunet.	A. Leghail.
A. de Stuers.	Gabriel de Piza.
M. Samad.	Henry White.
Gr. G. Ghika.	S. Pichon.
Nelidow.	Francis Bertie.
Lardy.	G. Tornielli.

Poczem oddano Rządowi Rzeczypospolitej wszystkie przedłożone ratyfikacye, które po zbadaniu uznano za dobre i należyte co do formy, celem złożenia ich w archiwach Ministerstwa spraw zewnętrznych Rzeczypospolitej francuskiej.

W dowód tego sporządzono protokół niniejszy, którego uwierzytelniony odpis prześle Rząd Rzeczypospolitej francuskiej każdemu z Mocarstw, które ratyfikowały konwencję sanitarną z dnia 3. grudnia 1903.

Działo się w Paryżu, dnia 6. kwietnia 1907.

(L. S.) podpisano:

	Radolin.
Vannerus.	R. Khevenhüller.
Brunet.	A. Leghail.
A. de Stuers.	Gabriel de Piza.
M. Samad.	Henry White.
Gr. G. Ghika.	S. Pichon.
Nelidow.	Francis Bertie.
Lardy.	G. Tornielli.

Powyższy międzynarodowy układ sanitarny ogłasza się niniejszym wraz z dodatkami I, II i III oraz protokołem co do złożenia ratyfikacji z mocą obowiązującą dla królestw i krajów reprezentowanych w Radzie państwa z tą uwagą, iż według uwiadomienia, przesłanego c. i k. Ministerstwu spraw zewnętrznych przez Rząd Rzeczypospolitej francuskiej, Norwegia, Szwecja, Meksyk, Dania oraz Wielka Brytania za brytyjskie posiadłości Indyi, Małych Antyli, Falklandu, Gambii, Południowej Nigeryi, Oranje-Rivers, wysp Fidji, Zanzibaru, Nowej Zelandii i Australii przystąpiły dodatkowo do konwencji w myśl artykułu 183., oraz że Rząd niderlandzki wypowiedział w międzyczasie konwencję co do Zachodnich Indyi niderlandzkich na zasadzie artykułu V. protokołu o złożeniu ratyfikacji.

Oświadczenie przystąpienia co do Indyi brytyjskich złożono pod następującymi zastrzeżeniami:

Zastrzeżenie pierwsze, według którego postanowienia układu sanitarnego (Paryż, 1903) stosują się do Indyi tylko co do dżumy; co do cholery obowiązują i nadal postanowienia konwencji paryskiej z roku 1894. Rząd indyjski oświadcza, iż nie może przyjąć zobowiązania, nałożonego układem niniejszym względem donoszenia o wypadkach cholery i postępowania co do choroby tej w ten sam sposób jak co do dżumy. Z tego samego powodu nie przystąpiły Indye także do konwencji drezdeńskiej z roku 1893.

Zastrzeżenie drugie, dotyczące artykułu 93., które postanawia, iż wszystkie taksy sanitarne, przypadające na pielgrzymów, muszą mieścić się w cenie biletów jazdy.

Zastrzeżenie trzecie, dotyczące artykułu 96., z żądaniem, aby przy oznaczaniu miejsca, zastrzeżonego pielgrzymom na okrętach dla pielgrzymów, nie liczono dzieci, noszonych na rękę.

Zastrzeżenie czwarte, dotyczące artykułu 110., w tym kierunku, iż nie zachodzi potrzeba wpisywania do list nazwisk osób płci żeńskiej.

Zastrzeżenie piąte do artykułu 92., według którego Rząd indyjski nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności za okręty brytyjskie, przewożące pielgrzymów z przystani w zatoce Perskiej do Hedżaz.

Wiedeń, dnia 13. kwietnia 1911.

Bienerth wlr.

Wickenburg wlr.

Weiskirchner wlr.